

คู่มือ

ศูนย์ปฏิบัติการพระวินยาธิการ

คณะสงฆ์กรุงเทพมหานคร

พระธรรมสุธี

เจ้าคณะกรุงเทพมหานคร

พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๔	จำนวน ๕๐๐ เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๘	จำนวน ๗๐๐ เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ ๓ ก.ศ. ๒๕๔๘	จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ ๔ ต.ศ. ๒๕๔๙	จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ ๕ ก.พ. ๒๕๕๒	จำนวน ๑,๕๐๐ เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ ๖ ม.ค. ๒๕๕๔	จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม

พุทธประสงค์

วัตถุประสงค์ในการบัญญัติพระวินัยของพระพุทธเจ้ามี
๑๐ ประการ คือ

๑. เพื่อความยอมรับว่าดีแห่งสงฆ์
๒. เพื่อความสำราญแห่งสงฆ์
๓. เพื่อข่มบุคคลผู้เก้อยาก
๔. เพื่ออยู่สำราญแห่งภิกษุมิศีลเป็นที่รัก
๕. เพื่อป้องกันอาสวะอันจะเกิดขึ้นในปัจจุบัน
๖. เพื่อกำจัดอาสวะอันจักบังเกิดในอนาคต
๗. เพื่อความเลื่อมใสของปวงชนที่ยังไม่ได้เลื่อมใส
๘. เพื่อความเลื่อมใสยิ่งขึ้นของปวงชนที่เลื่อมใสอยู่แล้ว
๙. เพื่อความตั้งมั่นแห่งพระสังฆธรรม
๑๐. เพื่อเอื้อเพื่อพระวินัย

คำนำ

การปกครองคณะสงฆ์ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคย่อมเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าหน้าที่การสอดส่อง ดูแล บริหาร จัดการให้เกิดความเรียบร้อยดีงามขึ้นในสังฆมณฑลนั้น เป็นหน้าที่ของท่านเจ้าคณะพระสังฆาธิการ หรือผู้บริหารปกครองสงฆ์โดยตรง ที่จะต้องรับผิดชอบในสังคมนั้นย่อมมีทั้งผู้ประพฤติดีและไม่ดีปะปนกันอยู่ คนดีกับคนไม่ดีมีอยู่ทุกสังคม บรรดาพระภิกษุสามเณรในสังฆมณฑลของเรานั้นก็เช่นเดียวกัน ย่อมมีทั้งผู้ประพฤติดีและไม่ดีรวมกันอยู่คู่กันตลอดไป ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ที่ท่านเจ้าคณะพระสังฆาธิการ หรือผู้ปกครองสงฆ์ที่จะต้องคอยสอดส่อง ดูแล แก้ไข ให้พระภิกษุสามเณรในเขตปกครองของตนให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในกรอบ ตามหลัก พระธรรมวินัย กฎหมาย กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบและคำสั่ง ถึงแม้จะทำได้ไม่ทั้งหมดเพียงให้ลดจำนวนพระภิกษุสามเณร ผู้ประพฤติปฏิบัติมิชอบลงได้บ้าง ก็ถือได้ว่าเป็นการเสริมสร้างความเรียบร้อยดีงามให้เกิดขึ้น แก่หมู่คณะสร้างศรัทธาปสาทะให้เกิดขึ้นแก่ประชาชน สร้างความ

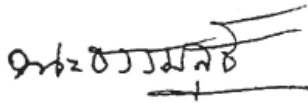
มันคงให้เกิดแก่สถาบันสงฆ์ และพระพุทธศาสนา โดยส่วนรวม

พระวินยาธิการ ถือว่าเป็นกำลังสำคัญส่วนหนึ่งของการปกครองสงฆ์ ที่คอยช่วยเหลือเจ้าคณะพระสังฆาธิการทำหน้าที่คอยตรวจตรา แนะนำ ดูแล แก้ไข ให้พระภิกษุสามเณรประพฤติปฏิบัติตามหลักพระธรรมวินัย ฯลฯ กำจัดคนพาลอกิบาลคนดี ทำหน้าที่ปกป้องคุ้มครองพระพุทธศาสนาไม่ให้เกิดความเสียหายโดยส่วนรวม ในฐานะที่พระวินยาธิการมีส่วนร่วมอันสำคัญในการทำหน้าที่ป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น แก่คณะสงฆ์และพระพุทธศาสนา ดังนั้นพระวินยาธิการจะต้องมีความรู้ มีความสามารถและฉลาดในการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติ และมีหลักปฏิบัติเป็นแนวเดียวกันของพระวินยาธิการ คณะสงฆ์กรุงเทพมหานครจึงได้มอบหมายให้ท่านเจ้าคุณพระรัตนเมธีในฐานะหัวหน้าพระวินยาธิการได้รวบรวมจัดทำหนังสือคู่มือพระวินยาธิการ (ศูนย์ปฏิบัติการพระวินยาธิการ) ขึ้นจะทำให้พระวินยาธิการและพระภิกษุสามเณรรูปอื่นๆ ได้ทราบถึงหลักเกณฑ์และวิธีการที่พระวินยาธิการต้องทำเพราะเป็นหน้าที่ พระภิกษุสามเณรอื่นๆ นั้นก็ต้องยอมรับให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามโดยมีจุดมุ่งหมายปลายทางร่วมกัน คือความสง่างามและความมั่นคงสภาพของสถาบันสงฆ์ วัดและพระพุทธศาสนาเป็นสำคัญ

ดังนั้น คู่มือพระวินยาธิการ (ศูนย์ปฏิบัติการพระวินยาธิการ) เล่มนี้น่าจะเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อพระวินยาธิการได้ตามสมควรและจะเป็นผลดีต่อคณะสงฆ์โดยส่วนรวม ในนามคณะสงฆ์กรุงเทพ มหานคร ขออนุโมทนาแก่คณะเจ้าภาพที่ได้อุปถัมภ์การพิมพ์ หนังสือคู่มือพระ

(๕)

วินยาศิการเล่มนี้ และขออำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัยจงปกปักรักษาคุ้มครอง ป้องกันให้พระวินยาศิการทุกรูป คณะเจ้าภาพทุกท่าน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งมวล จงถึงซึ่งความสุขเกษมสำราญในที่ทุกสถานในกาลทุกเมื่อเทอญ

A handwritten signature in Thai script, which reads 'พระธรรมสุธี' (Phra Charmsuee). The signature is written in a cursive style with a horizontal line underneath.

(พระธรรมสุธี)

เจ้าคณะกรุงเทพมหานคร

วัดมหาธาตุ

รักพระพุทธศาสนา ต้องเป็นผู้เสียสละ

พระวินยาธิการทุกรูปที่เข้ามาทำงานดูแลความเรียบร้อย ดีงามของคณะสงฆ์ เพื่อช่วยกันรักษาพระพุทธศาสนา ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไว้ให้มั่นคงสถาพรสืบไป พระภิกษุที่ได้ตัดสินใจเข้ามารับหน้าที่เป็นวินยาธิการนั้นจะต้องตั้งใจแน่วแน่แล้วว่า จะเข้ามาเพื่อดูแลปกป้องพระพุทธศาสนาให้คงไว้ซึ่งความดีงาม ให้บริสุทธิ์ เพื่อเป็นการรักษาศรัทธาของญาติโยมพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย ให้มั่นคงต่อพระพุทธศาสนาสืบไป เพราะฉะนั้น พระวินยาธิการทุกรูปที่เข้ามาทำงานดังนี้ “ต้องเป็นผู้เสียสละ”

สมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นพระอรหันต์ ผู้บริสุทธิ์ได้สอนธรรม สอนวินัย แต่พระสาวกและพุทธบริษัท ทั้งคฤหัสถ์และบรรพชิต ประดิษฐานพระพุทธศาสนาอันบริสุทธิ์ไว้ในโลก เป็นที่ศรัทธาเลื่อมใสของชาวโลกมาเป็นเวลาสองพันห้าร้อยกว่าปีแล้ว พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนสาวกของพระองค์ให้ตั้งอยู่ในธรรมวินัย มีความประพฤติ มีอาจารย์เรียบร้อยดีงาม เป็นที่ตั้งแห่งศรัทธาของประชาชนทั่วไป และทรงสอนให้มีเมตตา กรุณา ปราณี ความสุข ความเจริญต่อทุกคน โดยไม่เลือกชั้น วรรณะ ตลอดกระทั่งสัตว์เล็ก สัตว์น้อย

งานของพระวินยาธิการนั้น เป็นงานที่ต้องเสียสละ และเป็นงานที่ต้องเสี่ยงเป็นอย่างมาก เสียสละความสุขส่วนตัว เสียสละเวลา

เสียสละงานที่ตนจะพึงได้พึงถึง แม้แต่คำรณคำพาหนะ ที่จะออกตรวจงานในหน้าที่ก็เสียสละเองเป็นต้น ด้วยความรักและห่วงใยพระศาสนา จึงได้เข้ามาเป็นพระวินยาธิการเพื่อปกป้องรักษาพระพุทธศาสนามิให้ใครย่ำยีทำลายพระศาสนาให้เสียหาย

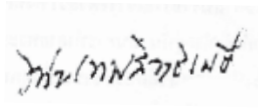
พระนอกรีตพระนอกแฉว พระปลอมบวชมีย่อมมาก เขาไม่ได้รักพระศาสนา เขาไม่เข้าใจด้วยว่า สิ่งที่เขาทำสิ่งที่พวกเขาประพฤติ และที่เขากำลังทำอยู่นั้น เป็นการทำลายพระพุทธศาสนา ด้วยการทำลายศรัทธาของประชาชน เมื่อประชาชนเสื่อมคลายศรัทธาพระนอกรีต และคนในคราบผ้าเหลืองซึ่งปลอมบวช ก็เท่ากับเสื่อมศรัทธาในพระศานา ย่อมเป็นอันตรายต่อพระพุทธศาสนาอย่างใหญ่หลวง

ดังนั้น เจ้าคณะกรุงเทพมหานคร จึงยังคงให้มีพระวินยาธิการต่อไป เพื่อช่วยตรวจตรา ดูแลความเรียบร้อยของพระภิกษุสามเณร ให้มีความประพฤติปฏิบัติอันดีงาม มีปฏิปทาน่าเลื่อมใส และช่วยกำจัดพระเณรนอกรีต และคนปลอมบวชที่เข้ามาทำลายพระพุทธศาสนา ให้น้อยลงจนหมดสิ้นไปในที่สุด รักษาพระพุทธศาสนาให้สะอาดบริสุทธิ์ เป็นที่ศรัทธาเลื่อมใสของผู้ที่ยังไม่เลื่อมใส ทำให้ผู้ที่เลื่อมใสอยู่ แล้วให้เลื่อมใสยิ่งขึ้น

ขออนุโมทนาชื่นชมยินดีต่อพระวินยาธิการทุกท่าน ที่มีความวิริยะอุตสาหะ มอบกาย มอบใจเข้ามาช่วยปกป้องรักษาพระพุทธศาสนาด้วยยอมเสียสละความสุขส่วนตัว ยอมเสียสละเวลาอันมีค่า ยอมเสียสละงานของตนที่พึงได้พึงถึง และยอมเสี่ยงในการออกปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเป็นไปพบสิ่งที่ดีหรือร้ายก็ตาม ด้วยอำนาจคุณพระศรี

(๘)

รัตนตรัย ขอให้ท่านวินยาศิการทุกท่านจงเจริญด้วยจตุรพิธพรชัย ทั้ง ๔
ประการ คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ มีพลานามัยสมบูรณ์ และ
ปลอดภัยในที่ทุกสถานเทอญฯ

A handwritten signature in Thai script, which reads "พระเทพสิทธิเมธี" (Phra Pratep Sathithamee).

(พระเทพสิทธิเมธี)

เจ้าอาวาสวัดจันทาราม

รองเจ้าคณะกรุงเทพมหานคร

คำปรารภ

หนังสือคู่มือศูนย์ปฏิบัติการพระวินยาธิการ คณะสงฆ์กรุงเทพมหานคร เป็นหนังสือสำหรับใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานของพระวินยาธิการโดยเฉพาะ ซึ่งได้จัดพิมพ์มาแล้วหลายครั้งและทุกครั้งที่มีการจัดพิมพ์ ได้มีการแก้ไข ปรับปรุง เพิ่มเติม เพื่อให้เหมาะกับกาลสมัยมาตามลำดับ ต้องยอมรับว่าเมื่อกาลเวลาเปลี่ยนไป สังคมก็เปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงของสังคม ทำให้ต้องมีการแก้ไขปรับปรุงอยู่เสมอ หนังสือคู่มือฯ นี้ ก็เช่นเดียวกัน ได้พยายามแก้ไขปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ใช้งานได้ทุกกาลสมัย ตามความเปลี่ยนแปลงของสังคม

การจัดพิมพ์ครั้งนี้ ได้มีการแก้ไขของเก่าเล็กน้อย และได้เพิ่มเติมเนื้อหาในส่วนที่เกี่ยวข้องและที่เห็นว่าจำเป็นสำหรับพระวินยาธิการควรจะต้องรู้เข้ามาอีกพอสมควร มีทั้งประกาศ คำสั่ง ประมวลกฎหมายอาญา และพระราชบัญญัติเป็นต้น คิดว่าน่าจะเป็นหนังสือที่เพียงพอต่อการใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงาน ในหน้าที่ของพระวินยาธิการได้เป็นอย่างดี พร้อมกันนี้ ได้นำเอาอาจารย์ที่ควรศึกษา และคำแนะนำเกี่ยวกับอาจารย์บางส่วนมาลงพิมพ์ไว้ในภาคผนวกนี้ด้วย แม้จะไม่เกี่ยวข้องโดยตรง แต่เห็นว่ถ้าได้นำมาพิมพ์ไว้จะมีประโยชน์ต่อพระภิกษุสามเณรอื่น ๆ ที่ได้อ่านหนังสือนี้ด้วย

หนึ่ง ในการจัดพิมพ์หนังสือคู่มือศูนย์ปฏิบัติการพระวินยาธิการครั้งนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้เป็นผู้อุปถัมภ์การจัด

พิมพ์ทั้งหมด ดังนั้นหนังสือคู่มือนี้ เมื่อได้จัดพิมพ์เสร็จแล้ว จักได้แจกจ่ายทั่วไปแก่พระวินยาศิการจังหวัดอื่นๆ อันจักเป็นประโยชน์แก่พระวินยาศิการโดยส่วนรวม มิใช่มีประโยชน์แก่พระวินยาศิการคณะสงฆ์กรุงเทพมหานครเท่านั้น พระวินยาศิการทั่วไปทุกจังหวัด สามารถนำเอาไปใช้เป็นคู่มือ หรือแนวทางในการปฏิบัติงานของจังหวัดนั้น ๆ ได้ ซึ่งจักก่อให้เกิดความสะดวก ในการปฏิบัติหน้าที่ของพระวินยาศิการ และการปฏิบัติงานของพระวินยาศิการนั้นๆ จักเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เป็นเอกภาพมากขึ้น จักเป็นประโยชน์ต่อการคณะสงฆ์และพระพุทธศาสนาโดยส่วนรวม

ในนามของพระเดชพระคุณพระธรรมสุธี เจ้าคณะกรุงเทพมหานคร อธิบดีสงฆ์วัดมหาธาตุฯ ขออนุโมทนาขอขอบคุณ แต่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นอย่างยิ่งที่ได้ให้การอุปถัมภ์การจัดพิมพ์ในครั้งนี้มา ณ โอกาสนี้ด้วย อนึ่งการจัดพิมพ์หนังสือครั้งนี้หากขอบกพร่องผิดพลาดมีอยู่ ขอผู้รู้ได้กรุณาแนะนำ จักขอน้อมรับไว้แก้ไขในโอกาสต่อไป หากความดีทั้งหลายจักพึงมีไซ้ร้ ขอน้อมบูชาสักการะแก่ผู้มีพระคุณทั้งหลายทุก ๆ ท่านไว้ ณ โอกาสนี้

พระรัตนเมธี

เจ้าอาวาสวัดแก้วฟ้าจุฬามณี

เจ้าคณะเขตบางซื่อ

หัวหน้าพระวินยาศิการกรุงเทพมหานคร

คู่มือ

ศูนย์ปฏิบัติการ

พระวินยธิการ

สารบัญ

พุทธประสงค์	(๒)
คำนำ	(๓)
รักพระพุทธศาสนาต้องเป็นผู้เสียสละ	(๖)
คำปรารภ	(๙)

บทที่ ๑

บทนำ กฎมหาเถรสมาคม ฉบับที่ ๒๓ พ.ศ. ๒๕๔๑	๑
ศูนย์ปฏิบัติการพระวินยาธิการ	๓
สถานที่ตั้งของศูนย์	๓
พระวินยาธิการ	๕
หน้าที่ของพระวินยาธิการ	๖
จรรยาบรรณของพระวินยาธิการ	๖
ลักษณะอาจารย์ไม่สมควร	๗
ข้อปฏิบัติเบื้องต้นเกี่ยวกับพระภิกษุสามเณรผู้มีอาจารย์ไม่สมควร	๘
แนวทางในการปฏิบัติงาน	๑๐
นโยบาย - หลักปฏิบัติ	๑๑

บทที่ ๒

หมวดที่ ๑ เรื่องวินยฆาตในลักษณะเรียไร	๑๔
หมวดที่ ๒ เรื่องให้เจ้าอาวาสสอดส่องดูแลพระภิกษุสามเณร	๑๗
หมวดที่ ๓ เรื่องการวินยฆาตไม่เอื้อเฟื้อต่อพระวินัย	๒๐
หมวดที่ ๔ เรื่องพระภิกษุสามเณรวินยฆาตขาดความสำรวม	๒๑

หมวดที่ ๕ เรื่องพระภิกษุสามเณรเข้าไปในที่อโคจร	๒๔
หมวดที่ ๖ เรื่องการเรียไรโดยไม่ได้รับอนุญาต	๒๕
หมวดที่ ๗ เบ็ดเตล็ด	๒๓
หมวดที่ ๘ บทเฉพาะกาล	๒๘

บทที่ ๓

กรณีความผิดและการลงโทษ	๒๙
กฎหมายเถรสมาคม ฉบับที่ ๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๘)	
ว่าด้วยการให้พระภิกษุสละสมณเพศ	๓๑
เรื่องปลอมบวช	๓๕
เรื่องพระภิกษุสามเณรดื่มสุรา	๓๖
คำสั่งมหาเถรสมาคม เรื่องห้ามพระภิกษุสามเณร	
เสพยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๑	๓๘
เรื่องพระภิกษุสามเณรเล่นการพนัน	๔๐
เรื่องพระภิกษุสามเณรปกก่อดตามแหล่งชุมชน	
อันไม่ชอบด้วยธุดงค์วัตร	๔๑
เรื่องพระภิกษุสามเณรตั้งสำนักทรง	๔๒
เรื่องพระภิกษุสามเณรพักอาศัยอยู่ในที่อโคจร	๔๒
เรื่องพระภิกษุสามเณรเรียไรโดยไม่ได้รับอนุญาต	๔๓
พระราชบัญญัติ ควบคุมการเรียไร พุทธศักราช ๒๔๘๓	๔๖
คำสั่งมหาเถรสมาคม เรื่องควบคุมการเรียไร พ.ศ. ๒๕๓๙	๕๓
แนวทางการปฏิบัติให้สอดคล้องกับพระธรรมวินัย	
และคำสั่งมหาเถรสมาคม	๕๙

เรื่องพระภิกษุสามเณรพักค้างแรมตามบ้านเรือน	๕๙
คำสั่งมหาเถรสมาคม เรื่องห้ามพระภิกษุสามเณร	
เที่ยวเตร่และพักค้างแรมตามบ้านเรือน	๖๑
ประกาศคณะสงฆ์ เรื่องห้ามพระภิกษุสามเณรพักแรม	
ในสถานที่เป็นที่รังเกียจทางพระวินัย	๖๓
ประกาศห้ามไม่ให้ภิกษุสามเณรเที่ยวลัทธิขอเงินชาวบ้าน	๖๖
ประกาศกรมตำรวจ เรื่องเกี่ยวกับการเรียไร	๖๘
พระราชบัญญัติ คนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒	๗๐
ประกาศมหาเถรสมาคม เรื่องภิกษุสามเณรเซ็นนาม	
แสดงภาวะไม่แน่นอนว่าเป็นบรรพชิตหรือคฤหัสถ์	๗๒
คำสั่งมหาเถรสมาคม เรื่อง ห้ามภิกษุสามเณรเข้าไปพำนักอาศัย	
หรือดำเนินการใด ๆ ในสถานที่ซึ่งยังมิได้รับอนุญาต	
ให้สร้างวัด พ.ศ. ๒๕๓๐	๗๔
คำสั่งมหาเถรสมาคม เรื่อง ห้ามพระภิกษุสามเณร	
เกี่ยวข้องกับการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๘	๗๖
ประมวลกฎหมายอาญา ลักษณะ ๔ ความผิดเกี่ยวกับศาสนา	๗๘
ประมวลกฎหมายอาญา ลักษณะ ๗ หมวด ๓	
ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร	๗๙
พระราชบัญญัติ ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑	๘๑
พระราชบัญญัติ การพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘	๘๔

ภาคผนวก

๑. ที่ตั้งศูนย์ปฏิบัติการพระวินยาธิการ	๙๗
๒. คำสั่งแต่งตั้งคณะพระวินยาธิการส่วนกลาง	๑๐๑
๓. ส่วนคุ้มครองพระพุทธศาสนา	๑๐๔
๔. อาจารย์ที่ควรศึกษา	๑๐๖
๕. คำแนะนำเกี่ยวกับอาจารย์	๑๐๙
๖. แบบบันทึกถ้อยคำ	๑๑๓
๗. ตัวอย่างแบบบันทึกต่าง ๆ	๑๑๕

บรรณานุกรม

๑๒๑

บทที่ ๑

บทนำ*

กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ว่าด้วยระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ให้มีสายการบังคับบัญชาตามลำดับ คือ เจ้าคณะใหญ่ เจ้าคณะภาค เจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบล โดยเจ้าคณะดังกล่าวมีหน้าที่ปกครองคณะสงฆ์ในเขตปกครองของตน ดังนี้

๑. ดำเนินการปกครองคณะสงฆ์ให้เป็นไปตามพระธรรมวินัย กฎหมาย กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ ประกาศ พระบัญชาสมเด็จพระสังฆราช คำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน

๒. ควบคุมและส่งเสริมการรักษาความเรียบร้อยดีงาม การศาสนศึกษา การศึกษาสงเคราะห์ การเผยแผ่พระพุทธศาสนา การสาธารณูปการ และการสาธารณสงเคราะห์ ให้ดำเนินการไปด้วยดี

๓. วินิจฉัยการลงนิคมกรรม วินิจฉัยข้ออุทธรณ์คำสั่ง หรือ คำวินิจฉัย เจ้าคณะผู้อยู่ในบังคับบัญชาของตน

๔. แก้ไขข้อขัดข้องของเจ้าคณะผู้อยู่ในบังคับบัญชาของตนให้เป็นไปโดยชอบ

* คู่มือพระสังฆาธิการ เรื่องการปกครองคณะสงฆ์ สำนักงานเลขาธิการมหาเถรสมาคม กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ โรงพิมพ์การศาสนา พ.ศ. ๒๕๔๔

๕. ควบคุมบังคับบัญชาเจ้าคณะและเจ้าอาวาส ตลอดถึงพระภิกษุสามเณรผู้อยู่ในบังคับบัญชา หรืออยู่ในเขตปกครองของตนและชี้แจงแนะนำการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อยู่ในบังคับบัญชาให้เป็นไปโดยความเรียบร้อย

๖. ตรวจการและประชุม พระสังฆาธิการในเขตปกครองคณะสงฆ์ของตน

จะเห็นได้ว่าคณะสงฆ์ ได้มีการแบ่งสายงานการปกครองพระภิกษุสามเณรตามลำดับชั้นอย่างชัดเจน นอกจากนี้ เจ้าคณะกรุงเทพมหานคร และเจ้าคณะจังหวัดได้อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๕ (๕) แห่งกฎหมายเถรสมาคม ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ว่าด้วยระเบียบการปกครองคณะสงฆ์จึงแต่งตั้งพระภิกษุขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า คณะพระวินยาธิการ เพื่อแบ่งเบาภาระหน้าที่ของเจ้าคณะกรุงเทพมหานคร และเจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ พร้อมกันนี้ได้จัดทำหนังสือคู่มือศูนย์ปฏิบัติการพระวินยาธิการคณะสงฆ์กรุงเทพมหานครขึ้น เพื่อให้เป็นคู่มือของคณะพระวินยาธิการในการปฏิบัติงานนั้นด้วย

ศูนย์ปฏิบัติการพระวินยาธิการ

คณะสงฆ์กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๕๒

ศูนย์นี้ชื่อว่า “ศูนย์ปฏิบัติการพระวินยาธิการคณะสงฆ์
กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๒”

ศูนย์แบ่งออกเป็น ๔ ประเภทคือ

๑. ศูนย์กลาง คือ กองอำนวยการกลาง
๒. ศูนย์ปฏิบัติการ คือ หน่วยปฏิบัติงาน รับสนองงานจาก
กองอำนวยการกลาง
๓. ศูนย์ประสานงาน คือ หน่วยงานที่คอยประสานการ
ปฏิบัติงานของพระวินยาธิการ เพื่อให้
ดำเนินไปด้วยดี
๔. ศูนย์เฉพาะกิจ คือ ที่ทำการสอบสวนเพื่อดำเนินการ

สถานที่ตั้งของศูนย์

๑. ศูนย์กลาง ตั้งอยู่ที่ เจ้าคณะกรุงเทพมหานคร
วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ คณะ ๘ โทร ๐-๒๒๒๑-๑๙๖๒
สำนักงาน โทร ๐-๒๒๒๑-๕๙๙๙

พระสิทธินิติธาดา เลขาธิการเจ้าคณะกรุงเทพมหานคร

วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ โทร ๐๘-๑๕๘๒-๘๒๔๒

๒. ศูนย์ปฏิบัติการ ตั้งอยู่ที่ เจ้าคณะเขตทุกเขตในกรุงเทพมหานคร

๓. ศูนย์ประสานงาน ตั้งอยู่ที่

๑. วัดแก้วฟ้าจุฬามณี พระรัตนเมธี หัวหน้าพระวินยาธิการ

โทร ๐-๒๖๖๙-๓๐๑๓

๐๘-๑๘๒๐-๘๔๗๘

๒. วัดหัวลำโพง พระเทพวิริยาภรณ์ ประธานที่ปรึกษา

โทร ๐-๒๒๓๓๔-๓๑๕๘

๓. วัดยาง พระราชพัฒน์นอม

รองประธานที่ปรึกษา

โทร ๐-๒๓๑๑-๒๘๓๐

๐-๒๓๓๒-๒๔๙๙

๔. วัดเทพลีลา พระพิพัฒน์ปริยัติสุนทร

ที่ปรึกษาพระวินยาธิการ

โทร ๐-๒๓๑๘-๐๖๓๙

๕. วัดเลา พระพิศาลพัฒน์พิสุทธิ์ ที่ปรึกษาพระวินยาธิการ

โทร ๐-๒๔๖๘-๐๓๔๙

๖. วัดเสมียนนารี พระพิพัฒนศาสนกิจวิธาน

ที่ปรึกษาพระวินยาธิการ

โทร ๐-๒๕๘๙-๔๙๗๒

๗. วัดพระไกรสิทธิ์ พระครูอุดมพัฒนคุณ

รองหัวหน้าพระวินยาธิการ

โทร ๐-๒๓๑๔-๑๐๘๒

๐๘-๑๙๐๖-๔๒๐๐

๔. ศูนย์เฉพาะกิจ ตั้งอยู่ที่

๑. วัดราชสิงขร

พระปริยัติธรรมสุนทร โทร ๐-๒๒๘๙-๐๓๖๓

๒. วัดนางนอง

พระเทพสิทธิเวที โทร ๐-๒๔๖๘-๐๓๔๙

๓. วัดดอนเมือง

พระราชวิสุทธีมงคล โทร ๐-๒๕๖๖-๑๙๕๔

๔. วัดอมรินทราราม

พระพิศาลพัฒน์กิจ โทร ๐-๒๔๑๑-๐๐๐๔

๕. วัดเวฬุวนาราม

พระครูชัยสารสุนทร โทร ๐๘-๑๘๓๘-๓๑๒๘

๕. สายต่างประเทศ ตั้งอยู่ที่ วัดนาคปรก

พระครูวรกิตติโสภณ โทร ๐-๒๔๖๗-๔๐๖๐

*พระวินยาธิการ

พระวินยาธิการ หมายถึง พระภิกษุที่ได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าคณะจังหวัด หรือเจ้าคณะผู้ปกครอง ให้เป็นผู้ช่วยเหลือสนับสนุนการปกครองของเจ้าอาวาสและเจ้าคณะผู้ปกครอง เพื่อความเรียบร้อยถูกต้องและดีงามตามหลักพระธรรมวินัย กฎหมาย กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ ประกาศ พระบัญชาสมเด็จพระสังฆราช และคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน

*คู่มือพระสังฆาธิการ เรื่องการปกครองคณะสงฆ์ สำนักงานเลขาธิการมหาเถรสมาคม กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ โรงพิมพ์การศาสนา พ.ศ. ๒๕๔๔

หน้าที่พระวินยาศึกษา

๑. ตรวจตราชี้แจง แนะนำพระภิกษุสามเณรให้ปฏิบัติชอบตามพระธรรมวินัย กฎหมาย กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ ประกาศ พระบัญชาสมเด็จพระสังฆราช และคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน

๒. นำพาพระภิกษุสามเณรผู้ประพฤติฝ่าฝืน ในข้อ ๑ มอบให้เจ้าอาวาสหรือเจ้าคณะผู้ปกครองในเขตนั้นๆ แล้วแต่กรณีเพื่อพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือ

๓. ช่วยเจ้าอาวาส หรือช่วยเจ้าคณะผู้ปกครองในเขตนั้นๆ ดำเนินการสอบสวนตามควรแก่กรณี หรือตามที่เจ้าคณะมอบหมาย

จรรยาบรรณของพระวินยาศึกษา

๑. ต้องมีความอดทน อดกลั้นใจเย็น และสุ่มรอบคอบ

๒. ต้องมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ รักหน้าที่ และปฏิบัติตามหน้าที่โดยถือหน้าที่เป็นสำคัญ

๓. ต้องเห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นใหญ่ และเสียสละ

๔. ต้องให้ความเคารพ ความยำเกรง และเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา

๕. ต้องพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่อยู่เสมอ และพร้อมที่จะปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งแล้วโดยชอบด้วยพระธรรมวินัย กฎหมาย และกฎหมายมหาเถรสมาคม

๖. ต้องสุภาพ อ่อนโยน นุ่มนวล ใช้ปิยะวาจา และมีสมณสัญญาเพียบพร้อม

๑. ต้องปฏิบัติงานเพื่องาน เพื่อการคณะและเพื่อพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง

*ลักษณะอาจารย์ไม่สมควร

๑. บิดบาปขาดความสำรวม
๒. เรียไร โดยไม่ได้รับอนุญาต
๓. เทียวเร่ร่อนเพื่อหาลาภสักการะ
๔. พักค้างแรมตามบ้านเรือน
๕. ปักกลดในย่านชุมชน
๖. นุ่งห่มไม่เรียบร้อย
๗. เข้าร่วมพิธีสงฆ์ โดยไม่ได้รับฎีกา
๘. กล่าวถ้อยคำไม่เหมาะสม
๙. พักอาศัยอยู่กับมาตุคาม
๑๐. พักอาศัยในพื้นที่ป่าสงวนหรือที่สาธารณะเพื่อสร้างที่พักสงฆ์
๑๑. ตั้งสำนักทรง
๑๒. พักอาศัยอยู่ในที่อโคจร
๑๓. เล่นการพนัน
๑๔. อาจารย์ที่ไม่เหมาะสมอื่นๆ ได้แก่ เสพยาเสพติด ดื่มสุรา

ก่อความวุ่นวายในสถานที่ราชการเป็นต้น

*คู่มือพระสังฆาธิการ เรื่องการปกครองคณะสงฆ์ สำนักงานเลขาธิการมหาเถรสมาคม กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ โรงพิมพ์การศาสนา พ.ศ. ๒๕๔๔

*ข้อปฏิบัติเบื้องต้นเกี่ยวกับพระภิกษุสามเณรผู้มีอาจารย์ไม่สมควร

กรณีที่เจ้าคณะผู้ปกครองและคณะพระวินยาธิการพบพระภิกษุสามเณรที่มีอาจารย์ ไม่สมควรแก่สมณสาธูปดังกล่าว ควรปฏิบัติดังนี้

๑. ถวายคำแนะนำ ในกรณีที่

ก. ความผิดนั้นไม่มีโทษร้ายแรงตามพระธรรมวินัย กฎหมาย กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ ประกาศ พระบัญชาสมเด็จพระสังฆราช และคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน

ข. ความผิดนั้นไม่เป็นโลกวัชชะไม่เป็นที่ตำหนิติเตียนของชาวโลก

ค. พระภิกษุสามเณรรูปนั้นกระทำความผิดนั้นเป็นครั้งแรก

๒. ทำทัณฑชน ในกรณีที่

ก. ความผิดนั้นไม่มีโทษร้ายแรง แต่ทำให้ประชาชน ขาดความเชื่อความเลื่อมใส

ข. ความผิดนั้นเป็นโลกวัชชะ เป็นที่ตำหนิติเตียนของชาวโลก

ค. พระภิกษุสามเณรรูปนั้นเคยได้รับการถวายคำแนะนำมาครั้งหนึ่งแล้วแต่ยังฝ่าฝืน

ง. พระภิกษุสามเณรรูปนั้นกระทำความผิดนั้นๆ โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์

๓. ให้สละสมณเพศ ในกรณีที่

ก. ความผิดนั้นมีโทษร้ายแรงตามพระธรรมวินัย กฎหมาย

กฎหมายเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ ประกาศ พระบัญชา สมเด็จพระสังฆราช

ข. ความผิดนั้นมีโทษทางวินัยน้อยแต่เป็นโลกวัชระ เช่น การดื่มสุรา เล่นการพนัน เป็นต้น

ค. พระภิกษุสามเณรรูปนั้นมีเจตนากระทำความผิดและประพฤติดังเป็นอาจิณมาโดยตลอด

ง. พระภิกษุสามเณรรูปนั้นเคยได้รับการถวายคำแนะนำ และได้ทำทัฬหีพนไว้แล้วแต่ยังฝ่าฝืน กระทำความผิดนั้นอีก

อย่างไรก็ตามในบางครั้งก็มีการพบว่า พระภิกษุสามเณรซึ่งมีอาจารย์ไม่สมควร นอกเหนือจาก ๑๔ กรณีดังกล่าวข้างต้น และอาจไม่ปรากฏในพระธรรมวินัย กฎหมาย กฎหมายเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ ประกาศ พระบัญชาสมเด็จพระสังฆราช และคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน เพื่อความเรียบร้อยดีงามแห่งสังฆมณฑลจึงให้ยึดหลักมหาปเทศ ๔ ประการเพื่อประกอบการวินิจฉัยลงโทษ ดังนี้

มหาปเทศ ๔ ประการ*

๑. สิ่งใดไม่ได้ทรงห้ามไว้ว่าไม่ควรแต่เข้ากับสิ่งเป็นอกัปปิยะ ชัดกันต่อสิ่งเป็นกัปปิยะ สิ่งนั้นไม่ควร
๒. สิ่งใดไม่ได้ทรงห้ามไว้ว่าไม่ควรแต่เข้ากันกับสิ่งเป็นกัปปิยะ ชัดต่อสิ่งเป็นอกัปปิยะ สิ่งนั้นควร

*คู่มือพระสังฆาธิการ เรื่องการปกครองคณะสงฆ์ สำนักงานเลขาธิการมหาเถรสมาคม กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ โรงพิมพ์การศาสนา พ.ศ. ๒๕๔๔

๓. สิ่งใดไม่ได้ทรงอนุญาตไว้ว่าควรแต่เข้ากันกับสิ่งเป็นอกัปปิยะ ชัดกันต่อสิ่งเป็นกัปปิยะ สิ่งนั้นไม่ควร
๔. สิ่งใดไม่ได้ทรงอนุญาตไว้ว่าควรแต่เข้ากันกับสิ่งเป็นกัปปิยะ ชัดกันต่อสิ่งเป็นอกัปปิยะ สิ่งนั้นควร

จากมหาปเทศ ๔ ประการ นี้สรุปได้ว่า

๑. สิ่งใดไม่ได้ทรงห้ามไว้ว่า ควรทำหรือไม่ควรทำ แต่เข้ากันได้กับสิ่งที่ไม่ควรทำ สิ่งนั้นไม่ควรทำ
๒. สิ่งใดไม่ได้ทรงห้ามไว้ว่า ควรทำหรือไม่ควรทำ แต่เข้ากันได้กับสิ่งที่ควรทำ สิ่งนั้นควรทำ

แนวทางในการปฏิบัติงาน

ก่อนที่จะออกปฏิบัติงานในการตรวจตราพื้นที่ดูแลพระภิกษุสามเณร ผู้ประพฤติปฏิบัติไม่เหมาะสมแก่สมณวิสัย หรือมีอาชารไม่สมควร ปฏิบัติผิดพระธรรมวินัย กฎหมาย กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ ประกาศ พระบัญชาสมเด็จพระสังฆราช และคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน เพื่อป้องกันการผิดพลาด เพื่อความสะดวกและความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ให้พระวินยาธิการควรได้ปรึกษาหารือกับเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาส่วนคุ้มครองป้องกันและเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่เสียก่อน เพื่อหาช่องทางและวิธีการที่เหมาะสมในการดำเนินการเพื่อให้งานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สำเร็จสมประสงค์ตามที่ต้องการ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย ถูกต้องดีงามของการคณะสงฆ์ วัดและเพื่อการพัฒนาสภาพของพระพุทธศาสนาสืบไป

นโยบาย - หลักปฏิบัติ

- ๑) ให้พระวินยาศึกษาประจำเขตทุกเขตออกตรวจพื้นที่ในเขตรับผิดชอบของตน อย่างน้อย ๓-๔ วันต่อ สัปดาห์หรือออกตรวจทุกวัน โดยให้ประสานกันในกลุ่มร่วมกันรับผิดชอบ
- ๒) เมื่อออกตรวจพบปัญหา ปรีกษาหรือขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนา ส่วนคุ้มครอง ป้องกัน และหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่แล้วแต่กรณี เพื่อหาวิธีดำเนินการที่เหมาะสม
- ๓) การปฏิบัติงานให้ปฏิบัติไปตามขั้นตอนของการปกครองตามลำดับ อย่าข้ามผู้บังคับบัญชา
- ๔) ปัญหา (เรื่อง) เกิดขึ้น ณ ท้องที่ใด (แขวง-เขตใด) ให้พาไปพบเจ้าคณะแขวง เจ้าคณะเขต เจ้าของท้องที่นั้นๆ ตามที่เห็นสมควร (ควรพาไปพบเจ้าคณะแขวงก่อน-เมื่อขัดข้องจึงพาไปพบเจ้าคณะเขตตามลำดับ)
- ๕) ให้เจ้าคณะแขวง-หรือเจ้าคณะเขต เป็นประธานทำการสอบสวนบันทึกถ้อยคำ โดยมีพระวินยาศึกษาผู้ปฏิบัติหน้าที่นั้นเป็นผู้ช่วย (สอบสวนหรือช่วยบันทึกถ้อยคำ) ตามควรแก่กรณีหรือตามที่เจ้าคณะนั้นๆ มอบหมายแล้วเซ็นเป็นพยานไว้
- ๖) ข้อสรุปในการสอบสวนได้ความอย่างไร ให้ถ่ายสำเนาการบันทึกถ้อยคำนั้นๆ รายงานให้ผู้บังคับบัญชา และหรือหัวหน้าพระวินยาศึกษาทราบ (อย่างน้อยเดือนละครั้ง) หรือ

- รายงานทุกครั้งที่มีการบันทึกถ้อยคำได้ยั้งดี
- ๓) กรณีดำเนินการบันทึกถ้อยคำ ถ้าเจ้าคณะเขตมิได้เป็นผู้สอบสวนเอง ให้ส่งสำเนานั้นๆ ถวายให้ท่านรับทราบไว้ด้วย
 - ๔) การปฏิบัติงานพระวินยาธิการมีจรรยาบรรณ ต้องปฏิบัติให้ได้ตามจรรยาบรรณนั้นๆ ตามสมควร (ยึดหลักพระธรรมวินัย กฎหมาย กฎมหาเถรสมาคมฯลฯ และ หรือ หนังสือคู่มือศูนย์ปฏิบัติการพระวินยาธิการเป็นแนวปฏิบัติ)
 - ๕) หนึ่งเดือนจะนิมนต์หัวหน้ากลุ่มประชุมปรึกษาหารือ ๑ ครั้ง พร้อมกับคณะพระวินยาธิการส่วนกลาง หรือดูความเหมาะสม ยกเว้นมีเหตุรีบด่วน
 - ๑๐) คุณสมบัติของพระภิกษุที่จะเป็นพระวินยาธิการ
 - ๑๐.๑ มีพรรษาพ้น ๕
 - ๑๐.๒ มีความรู้ในกรรมชั้นเอก
 - ๑๐.๓ มีร่างกายสมบูรณ์ ไม่ทุพพลภาพ
 - ๑๐.๔ ได้รับความเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชาใกล้ชิดและตามลำดับ
 - ๑๑) พระวินยาธิการรูปใดไม่ออกปฏิบัติงาน เมื่อหมดวาระด้วยเหตุใดก็ตามจะไม่มีสิทธิได้รับการแต่งตั้งใหม่อีก(จดต่ออายุบัตร)
 - ๑๒) พระวินยาธิการรูปใด จะได้รับการต่ออายุบัตร หรือไม่ได้รับการต่ออายุบัตรจะแจ้งผ่านทางเจ้าคณะเขตแจ้งให้ทราบ และจะแจ้งให้หัวหน้ากลุ่มรับทราบไว้อีกหนึ่งทางหนึ่งด้วย

- ๑๓) พระวินยการรูปใดสิ้นสภาพการเป็นพระวินยการตามวาระแต่มีผลงานจะได้รับการแต่งตั้งให้เป็น พระวินยการใหม่ได้อีก (ต่ออายุบัตรให้)
- ๑๔) พระวินยการรูปใดเมื่อได้รับการต่ออายุบัตร ต้องนำบัตรเก่ามาขอต่ออายุบัตรใหม่ทุกครั้ง ถ้าไม่นำบัตรเก่ามาขอต่ออายุโดยไม่มีเหตุอันควรเกินกว่า ๓ เดือน ให้ถือว่า ยินดีสละสิทธิ์จากการเป็นพระวินยการแล้ว
- ๑๕) การพ้นจากการเป็นพระวินยการ
- ๑๕.๑ พ้นตามวาระ
 - ๑๕.๒ พ้นจากการเป็นพระภิกษุ
 - ๑๕.๒ ลาออก
 - ๑๕.๔ มรณภาพ
 - ๑๕.๕ เจ้าคณะผู้แต่งตั้งสั่งให้ออก
- ๑๖) หนึ่งปีจะมีการประชุมใหญ่อย่างน้อย ๑ ครั้ง เพื่อรับทราบการแต่งตั้ง, นโยบายหลักปฏิบัติ, และเตรียมงานปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติ ๕ ธ.ค. ณ พุทธมณฑล

บทที่ ๒

หมวดที่ ๑ เรื่องการบิณฑบาตในลักษณะเรียไร,

ขอบิณฑบาตข้าวสารอาหารแห้ง

การที่พระภิกษุสามเณรจักมาเที่ยวเดินเรียไรตามอำเภอใจ หรือเที่ยวบิณฑบาตข้าวสารอาหารแห้ง ในลักษณะที่ไม่ชอบด้วยวิธีการของสงฆ์นั้นเป็นการไม่เหมาะสม ไม่ควร และไม่งามอย่างยิ่ง ขัดต่อสายตาของประชาชน ขัดต่อพระธรรมวินัย ข้องบังคับ ระเบียบ คำสั่งมหาเถรสมาคม และหรือ คำสั่งของคณะสงฆ์ กรุงเทพมหานคร มีแต่จะก่อให้เกิดความเสื่อมศรัทธา เสื่อมความเคารพเสียหายแก่พระศาสนา และคณะสงฆ์ไทยโดยรวม เพื่อให้เกิดศรัทธาปสาทะต่อคณะสงฆ์ และเพื่อป้องกันผู้แอบอ้างเอาศาสนาบังหน้าหากิน จึงวางแนวปฏิบัติไว้ดังนี้

๑. ให้เจ้าอาวาส หรือเจ้าสำนัก ที่จะออกบิณฑบาต ทำหนังสือยื่นขออนุญาตต่อเจ้าคณะเขตเจ้าของท้องที่ล่วงหน้าก่อน ๑ เดือน หรืออย่างน้อย ๑๕ วัน

๒. ให้บอกชื่อวัด ชื่อสำนักพร้อมด้วยสถานที่ เช่น ตำบล/แขวง, อำเภอ/เขต, จังหวัด ให้ชัดเจนพอที่เจ้าคณะเขตจะตอบให้ทราบได้

๓. ให้แจ้ง วัน เดือน ปี เวลา สถานที่ที่จะบิณฑบาตและจำนวนพระภิกษุสามเณรที่แน่นอน พร้อมเหตุผล (ถ้ามี)

๔. ให้แนบเอกสารการประชาสัมพันธ์ทั้งหมดที่จะโฆษณาประชาสัมพันธ์มา พร้อมหนังสือที่ขออนุญาต และหนังสือยินยอมจากเจ้าของพื้นที่นั้นๆ

๕. การที่จะเห็นควรอนุญาต หรือไม่เห็นควรอนุญาตนั้น ให้อยู่ในอำนาจของเจ้าคณะเขตท้องที่นั้นๆ

๖. เมื่อเจ้าคณะเขตเจ้าของท้องที่พิจารณาเห็นควรอย่างไรแล้ว ให้อย่างงานต่อเจ้าคณะกรุงเทพมหานคร เพื่อทราบโดยเป็นเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร

๗. ในกรณีที่เห็นควรอนุญาตให้เจ้าคณะเขตเจ้าของท้องที่มีคำสั่งหรือสั่งมอบหมายให้พระภิกษุในพื้นที่จำนวนหนึ่ง(ควรเป็นเจ้าหน้าที่พระวินยาศึกษา) เป็นตัวแทนไปคอยควบคุมดูแลความเรียบร้อยร่วมอยู่ด้วย

๘. ในกรณีที่เจ้าคณะเขตไม่เห็นควรอนุญาตให้ถือว่าเป็นอันสิ้นสุด

วิธีปฏิบัติ

เมื่อพระวินยาศึกษาได้รับแจ้ง หรือได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้ออกปฏิบัติงาน ควรถือแนวปฏิบัติดังนี้

๑. ให้แจ้งไปทางส่วนคุ้มครองป้องกัน สำนักงานพุทธฯ และเจ้าหน้าที่ตำรวจเจ้าของท้องที่ เพื่อขอคำสั่งร่วมปฏิบัติงาน

๒. ขอตรวจดูหนังสือที่ทางเจ้าคณะเขตเจ้าของท้องที่อนุญาตให้บิณฑบาต พร้อมด้วยเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๓. เมื่อมีหนังสือถูกต้อง ควรปฏิบัติดังนี้

๓.๑ อนุญาตให้บิณฑบาตได้

๓.๒ คอยควบคุมดูแลการบิณฑบาตให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีระเบียบ สวยงาม

๓.๓ คอยควบคุมดูแลการบิณฑบาตให้เป็นไปโดยเอื้อเพื่อต่อพระวินัยและคำสั่งของเจ้าคณะกรุงเทพมหานคร

๓.๔ คอยควบคุมดูแลการบิณฑบาตให้เป็นไปตามที่ทางเจ้าคณะเขตอนุญาตไว้ทุกประการ

๔. การบิณฑบาตนั้น ต้องออกรับบิณฑบาตเวลาได้รับอรุณแล้วและให้เสร็จแล้วไม่เกินเวลา ๐๘.๐๐ น. (ตามมติของเจ้าคณะเขตในกรุงเทพมหานคร)

๕. ในกรณีข้อ ๔ ถ้ามีเหตุจำเป็นด้วยประการใดๆ ก็ตามที่ต้องยืดเวลาในการบิณฑบาตออกไปอีก ก็อนุญาตได้ แต่ไม่ควรให้เกินเวลา ๐๘.๓๐ น.

๖. ในกรณีที่ไม่มีหนังสืออนุญาตจากเจ้าคณะเขตเจ้าของท้องที่หรือในกรณีผู้แอบอ้างหากินควรปฏิบัติดังนี้

๖.๑ ไม่ควรอนุญาตให้บิณฑบาต

๖.๒ ขอตรวจหนังสือสุทธิและหลักฐานต่างๆ ถ้าเป็นการไม่ถูกต้องจะด้วยเหตุใดๆ ก็ตามให้ ปฏิบัติตามที่เห็นสมควรแก่กรณี ดังนี้

๖.๒.๑ ว่ากล่าวตักเตือน หรือ

๖.๒.๒ ถวายคำแนะนำที่ถูกที่ควร และที่เหมาะสมให้หรือ

๖.๒.๓ นำตัวไปมอบให้เจ้าคณะเขตเจ้าของท้องที่สอบสวนหรือ

๖.๒.๔ สั่งให้กลับวัดเดิมที่สังกัดอยู่และแจ้งให้เจ้าอาวาสเจ้าสังกัดทราบหรือ

๖.๒.๕ แนะนำให้สละสมณเพศ (ให้สึก) หรือ

๖.๒.๖ นำส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการตามกฎหมาย

๗. รายงานการปฏิบัติงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

หมวดที่ ๒ เรื่องขอให้เจ้าอาวาสในเขตกรุงเทพมหานคร สอดส่องดูแลพระภิกษุ สามเณรภายในวัดและพระ ภิกษุสามเณรที่มาประพฤติไม่สมควรในเขตชุมชนที่ขึ้น ต่อวัดนั้นๆ

ด้วยปรากฏว่า มีพระภิกษุสามเณรจากที่ต่างๆ ได้เข้ามา
ประพฤติปฏิบัติตนไม่สมควรแก่สมณวิสัย โดยประการต่างๆ เช่น เข้า
มาปักกลดบ้าง พักค้างแรมตามบ้านเรือนบ้าง หรือเข้ามาเรียไ่เป็นต้นบ้าง
ในเขตชุมชนของกรุงเทพมหานคร ซึ่งนอกจากจะไม่ถูกต้องตามหลัก
พระธรรมวินัยแล้วยังผิดต่อกฎหมาย กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ
ระเบียบ และคำสั่งคณะสงฆ์กรุงเทพมหานคร อีกด้วย เป็นเหตุก่อให้เกิด
ความเสื่อมศรัทธาและเสื่อมความเคารพ ต่อผู้ที่ได้พบเห็น ก่อให้เกิด
ความเสียหายแก่พระศาสนาและคณะสงฆ์ เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของ
เจ้าคณะผู้บังคับบัญชา เจ้าอาวาสทุกวัดควรถือแนวปฏิบัติ ดังนี้

๑. เมื่อเห็นเองก็ดี หรือได้รับแจ้งจากผู้อื่นก็ดีย่อมมีพระ
มาปักกลด มาพักค้างแรมตามบ้านเป็นประจํานานเกินควรหรือออก
ทำการเรียไ่ เป็นต้นให้รีบแจ้งไปที่ ส่วนคุ้มครองป้องกัน สนง. พุทธฯ
หรือที่สถานีตำรวจเจ้าของท้องที่หรือที่ศูนย์พระวินยาธิการ แล้วแต่กรณี
เพื่อดำเนินการต่อไปโดยให้ถือเป็นหน้าที่

๒. ในกรณีพระภิกษุสามเณรพักค้างแรมตามบ้านเป็นประจำ นานเกินควรหรือสร้างเป็นที่พักอาศัย ตามละแวกบ้านตามสวน หรือที่สาธารณะ ให้แจ้งไปยังเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าของท้องที่ทราบ เพื่อขอ กำลังปฏิบัติงานร่วมตามความจำเป็นพร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ส่วนคุ้มครอง และพระวินยาธิการแล้วพึงปฏิบัติตามควรแก่กรณีดังนี้

๒.๑ ขอให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปนำตัวออกจากบ้าน หรือ สถานที่นั้นๆ

๒.๒ นำตัวไปมอบให้เจ้าคณะเจ้าของท้องที่สอบสวน

๒.๓ ขอตรวจหนังสือสุทธิ และหลักฐานอื่นๆ ประกอบด้วย ถ้าปรากฏว่าไม่มีหนังสือสุทธิหรือหนังสือสุทธิไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ หรือถูกต้องสมบูรณ์ แต่มีความผิดอย่างอื่นด้วยควรปฏิบัติดังนี้

๒.๓.๑ ว่ากล่าวตักเตือน หรือ

๒.๓.๒ ถวายคำแนะนำที่ถูก ที่ควร หรือ

๒.๓.๓ สั่งให้กลับวัดเดิมที่สังกัดอยู่แล้วแจ้งให้เจ้าอาวาส เจ้าสังกัดทราบหรือ

๒.๓.๔ แนะนำให้สละสมณเพศ (ให้สึก) หรือ

๒.๓.๕ นำส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการตามกฎหมาย

๓. ในกรณีพระมาบักกลดก็ดี มาเรียไรก็ดี ให้นำความในข้อ ๒, ๒.๒, ๒.๓ มาใช้โดยอนุโลม

๔. ในกรณีพระภิกษุสามเณรอาพาธ ที่มาพักรักษาตัวตาม บ้านญาติ ควรแนะนำให้ไปพักอยู่ที่วัด (ถ้าเป็นไปได้) หรือถ้าเห็นควรจะ อนุโลมให้พักตามที่เหมาะที่ควรก็ได้แล้วแต่กรณีเป็นรายๆ ไป

๕. ในกรณีความผิดที่ได้ทำการสอบสวนแล้ว เห็นว่าสมควร ถวายคำแนะนำ ให้ถวายคำแนะนำที่ถูกต้อง และที่เหมาะสมจึงาม ให้ทราบ หรือสั่งให้กลับวัดเดิมที่สังกัดอยู่เพื่อให้เจ้าอาวาสตักเตือน ให้เกิดความสำวรระวังต่อไป

๖. ในกรณีความผิดที่ถึงให้สึก หรือต้องบังคับให้สละสมณเพศให้ดำเนินการสอบสวนแล้วบันทึกความผิด และการยินยอมที่จะ สึกหรือสละสมณเพศของพระรูปนั้นๆ ไว้ เป็นลายลักษณ์อักษร พร้อม ด้วย วัน เดือน ปี และเวลา อ่านให้เจ้าตัวฟังแล้วให้เซ็นชื่อไว้เป็นหลัก ฐานพร้อมด้วยพยาน และผู้สอบสวน

๗. ให้ลงบันทึกในหนังสือสุทธิ (หน้า ๑) ระบุเรื่องถูกลง นิคห กรรม ถึงให้สึก หรือ ให้สละสมณเพศนั้น และลงรายชื่อ พร้อมด้วย วัน เดือน ปี ไว้เป็นสำคัญ แล้วนำถวายเจ้าคณะกรุงเทพมหานครหรือ หัวหน้าพระวินยาธิการเพื่อดำเนินการต่อไป

๘. ในกรณีที่ทำผิดวินัยสงฆ์และเข้าลักษณะอันเป็นความผิดต่อ กฎหมายบ้านเมืองด้วย ให้พิจารณาว่าจะเห็นสมควรดำเนินการอย่างไร ให้นำความในข้อ ๒ (๒.๒, ๒.๓) ในหมวดที่ ๒ มาใช้โดยอนุโลมตาม ควรแก่กรณี

๙. ในกรณีที่ได้ทำการสอบสวนแล้วพบว่าหลักฐานนั้นมีพิรุช ไม่เรียบร้อยหรือมีพฤติกรรมอันเป็นที่น่าสงสัยว่า น่าจะบวชไม่ถูกต้อง ตามหลักพระธรรมวินัย (ปลอมบวช) ให้แจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อดำเนินคดีต่อไป

๑๐. เมื่อได้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งไปแล้ว ให้รายงานการ ปฏิบัติงานนั้นให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

หมวดที่ ๓ เรื่องการบิณฑบาตไม่เอื้อเพื่อต่อพระวินัย

ด้วยปรากฏตามรายงานของเจ้าหน้าที่ ส่วนคุ้มครองป้องกัน สำนักงานพุทธฯ และพระวินยาธิการ ที่ออกตรวจตราพื้นที่ ปรากฏว่า ยังมีพระภิกษุสามเณรอีกจำนวนไม่น้อย ที่ไม่เอื้อเพื่อต่อพระวินัย โดยออกบิณฑบาตก่อนอรุณบั้ง (ในพรรษา) กลับเข้าวัดเกินเวลา ๐๘.๐๐ น. บ้าง รับมากเกินไปจนความจำเป็น หรือถ่ายเทอาหารให้บุคคลภายนอก เวียนเทียนรับบาตร ยืน-นั่งอยู่ประจำที่ ยถาสัพพี ทิ้งดอกไม้ธูปเทียนไว้ข้างทางดังนี้ เป็นต้น บ้างทำให้คนใส่บาตรและผู้พบเห็นเสื่อมศรัทธาเสื่อมความเคารพ เป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสมแก่สมณวิสัยโดยประการทั้งปวงเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่พระศาสนาและคณะสงฆ์เป็นอย่างยิ่ง เพื่อป้องกันเหตุดังกล่าว และเพื่อให้เป็นไปตามหลักพระธรรมวินัย กฎข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งมหาเถรสมาคม และหรือคำสั่งของคณะสงฆ์กรุงเทพมหานครจึงวางแนวปฏิบัติไว้ดังนี้

๑. ให้เจ้าคณะเขตทุกเขตทำหนังสือแจ้งให้เจ้าอาวาสทุกวัด ในเขตการปกครองของตนได้ทราบถึงแนวปฏิบัติโดยทั่วกัน

๒. ให้เจ้าอาวาสทุกวัด ประชุม อบรม ชี้แนะ แนวปฏิบัติที่ถูกที่ควรและที่เหมาะสมดีงาม ให้พระภิกษุสามเณรในวัดได้รับทราบแล้วให้นำไปปฏิบัติ

๓. ให้เจ้าอาวาสคอยตรวจตรา สอดส่องดูแล พระภิกษุสามเณร ในการบิณฑบาตให้เป็นไปตามหลักพระวินัย โดยยึดหลักเสขิยวัตร เป็นเกณฑ์ และให้เป็นไปตามมติของเจ้าคณะเขตในกรุงเทพมหานคร ข้อบังคับระเบียบคำสั่งมหาเถรสมาคม และหรือคำสั่งของคณะสงฆ์

กรุงเทพมหานคร

๔. การออกบิณฑบาตต้องให้อื้อเพื่อต่อพระวินัย และประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมแก่สมณวิสัย ไม่ควรสับสนหรือ สวมรองเท้าพูดคุยกันโดยไม่มีเหตุจำเป็น ถ่ายเทอาหาร หรือทิ้งดอกไม้ แย่งกันเข้ารับของปัจจัย ห้อมล้อมรถผู้ที่มาใส่บาตร รับเกินความจำเป็น ยืน นั่ง ประจำอยู่กับที่เถาสัพพี เป็นต้น ควรสำรวมระวัง รับประทานอาหารเต็มชามบาตรรับด้วยความเคารพ เดินแต่พองาม สงบเสงี่ยม นุ่งห่มให้เป็นปริณทล

๕. ให้เจ้าอาวาสคอยออกตรวจตรา สอดส่องดูแล การบิณฑบาตของพระภิกษุสามเณร ภายในวัดของตน ให้เป็นไปโดยเรียบร้อย มีระเบียบสวยงาม ด้วยตนเองในบางครั้ง หรือจะมอบหมายให้พระภิกษุใดออกตรวจตราแทนก็ได้

๖. ให้เจ้าอาวาสคอยควบคุมดูแลพระภิกษุสามเณรในวัด ให้ประพฤติดี ปฏิบัติชอบตามหลักพระธรรมวินัย ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มหาเถรสมาคม และหรือคำสั่งของคณะสงฆ์กรุงเทพมหานคร โดยเคร่งครัด

หมวดที่ ๔ เรื่อง พระภิกษุสามเณรบิณฑบาตขาดความสำรวมโทษทางพระวินัยเกี่ยวกับการบิณฑบาต

เกี่ยวกับการรับบิณฑบาต มีพระวินัยบัญญัติที่พระภิกษุสามเณรควรสังวรไว้

๑. ภิกษุเข้าไปบิณฑบาตในบ้าน ทายกเขาเอาขนมมาถวาย เป็นอันมากจะรับได้เป็นอย่างมากเพียง ๓ บาตรเท่านั้น ถ้า

- รับไว้เกินกว่านั้นต้องอาบัติปาจิตตีย์ ของที่รับมามากเช่นนั้นต้องแบ่งให้ภิกษุอื่นๆ (นวโกวาท โภชนวรรค ข้อที่ ๔)
๒. ภิกษุพึงทำความศึกษาว่า เราจักนุ่งห่มให้เรียบร้อย
(นวโกวาท เสดยวัตร หมวดสารูปข้อที่ ๑ และ ๒)
 ๓. ภิกษุพึงทำความศึกษาว่า เราจักรับบิณฑบาตโดยเคารพ
(นวโกวาท เสดยวัตร หมวดโภชนปฏิสังยุต ข้อ ๑)
 ๔. ภิกษุพึงทำความศึกษาว่า เมื่อรับบิณฑบาตเราจักแลดูแต่ในบาตร
(นวโกวาท เสดยวัตร หมวดโภชนปฏิสังยุต ข้อ ๒)
 ๕. ภิกษุพึงทำความศึกษาว่า เราจักรับแกงพอสสมควรแก่ข้าวสุก
(นวโกวาท เสดยวัตร หมวดโภชนปฏิสังยุต ข้อ ๒)
 ๖. ภิกษุพึงทำความศึกษาว่า เราจักรับบิณฑบาตแต่พอเสมอขอบปากบาตร (นวโกวาท เสดยวัตร หมวดโภชนปฏิสังยุต ข้อที่ ๔)

ข้อกำหนดเกี่ยวกับการบิณฑบาต

๑. การออกบิณฑบาตของพระภิกษุสามเณร จะต้องออกบิณฑบาตเวลาได้รับอรุณและบิณฑบาตได้ไม่เกินเวลา ๐๘.๐๐ น. แต่ถ้าจำเป็นให้ยืดเวลาได้ไม่ควรเกินเวลา ๐๘.๓๐ น. ถ้าเกินเวลาดังกล่าว ถ้าตรวจพบจะมีความผิดต้องถูกลงโทษ

๒. การบิณฑบาตโดยยืนหรือนั่งประจำที่ ตามร้านอาหารขายอาหารหรือบิณฑบาตโดยเร่ร่อนไปในสถานที่ต่างๆ นอกพื้นที่บิณฑบาตแห่งวัดตนไม่สมควรกระทำ
๓. การบิณฑบาตด้วยการนั่งรับบาตร หรือ นั่งในรถรับบาตร ไม่สมควรกระทำ
๔. สถานที่บางแห่งซึ่งเป็นที่โจจร (สถานที่อันพระภิกษุสามเณรไม่ควรเข้าไป) พระภิกษุสามเณรไม่ควรเข้าไปบิณฑบาต เช่น สถานเริงรมย์ เป็นต้น
๕. การบิณฑบาตไม่ควรสูบบุหรี่ สวมรองเท้า พุดคุยกันโดยไม่มีเหตุจำเป็น ถ่ายเทอาหารหรือทิ้งดอกไม้ให้กับเจ้าของร้านอาหารแย่งกันรับของปัจจัย ห้ามล้อมรถที่มาใส่บาตร
๖. เมื่อรับบิณฑบาตเสร็จแล้ว ไม่ควร ยลา...สัพพี

วิธีปฏิบัติ

เมื่อศุภณีย์ได้รับแจ้ง หรือเมื่อพระวินยาธิการได้รับแจ้ง หรือได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้ออกปฏิบัติหน้าที่ ในเรื่องมีพระบิณฑบาตไม่เอื้อเพื่อต่อพระวินัยนั้น ให้นำความในข้อ ๒ (๒.๒, ๒.๓) ในหมวดที่ ๒ และหรือนำข้อปฏิบัติเบื้องต้นเกี่ยวกับพระภิกษุสามเณรผู้มีอาจารย์ไม่สมควรมาใช้โดยอนุโลม เป็นแนวทางในการปฏิบัติแล้วแต่กรณี

หมวดที่ ๕ เรื่องพระภิกษุสามเณรเข้าไปในที่โจคร

การที่พระภิกษุสามเณรไปเที่ยวประพฤติดิปฏิบัติตนเยี่ยงคฤหัสถ์ เช่น เข้าไปจับจ่ายซื้อของก็ดี เข้าไปเดินเล่นก็ดี ตามย่านชุมชนต่างๆ หรือตามศูนย์การค้า หรือสถานที่อันไม่สมควรเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสมไม่ควรแก่สมณวิสัย ทำให้เสื่อมความเคารพ เสื่อมศรัทธา ก่อให้เกิดความเสียหายแก่พระศาสนา และคณะสงฆ์เป็นอย่างยิ่ง เพื่อป้องกันความเสียหายอันจะมีแก่พระศาสนา เพื่อสร้างศรัทธาปสาทะและสร้างความเคารพให้เกิดขึ้นแก่คณะสงฆ์จึงวางแนวปฏิบัติไว้ดังนี้

๑. ห้ามมิให้พระภิกษุสามเณร เข้าไปย่านชุมชนแออัดต่างๆ เช่น ศูนย์การค้า ตามห้างสรรพสินค้า ตามโรงพยาบาลนตร์ โรงละคร ตลาด สวนจตุจักร สวนลุมพินี ฯลฯ และสถานที่ทางพระวินัยได้ห้ามไว้ โดยไม่มีเหตุอันควร

๒. ห้ามมิให้พระภิกษุสามเณรเที่ยว เดิน ยืน หรือนั่งดูพระเครื่อง พระบูชาหรือเครื่องรางของขลังตามริมถนนและในย่านชุมชนแออัด

๓. ห้ามมิให้พระภิกษุสามเณร เที่ยว เดิน ยืน หรือนั่งดูการละเล่นต่างๆ ที่ต้องสนามหลวง หรือที่สาธารณะ ย่านชุมชนแออัดต่างๆ ยกเว้นกรณีกับทางคณะสงฆ์หรือทางบ้านเมืองจัดกิจกรรมขึ้นเพื่อส่งเสริมพระพุทธศาสนา เท่านั้น

แม้ในกรณีเช่นนี้ ก็ให้สำรวจระวังให้อยู่แต่ในกรอบและขอบเขตของสมณวิสัย ให้รู้จักกาลเทศะ การควรไม่ควร

๔. ให้เจ้าอาวาสประชุมอบรมพระภิกษุสามเณรภายในวัด ให้รู้ถึงโทษและความเสียหาย ในการเข้าไปในที่โจครสถาน และควร

ชี้แนะทางปฏิบัติที่เหมาะสมและถูกต้องดีงามให้นำไปปฏิบัติ

๕. ให้เจ้าอาวาส ควบคุม ตรวจตรา สอดส่องดูแล พระภิกษุ สามเณรในปกครองของตน ให้มีความ ประพฤติปฏิบัติชอบ ตาม หลักพระธรรมวินัย กฎหมาย กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ ประกาศ พระบัญชาสมเด็จพระสังฆราช และหรือคำสั่งของ คณะสงฆ์กรุงเทพมหานคร โดยเคร่งครัด

วิธีปฏิบัติ

เมื่อศูนย์ได้รับแจ้ง หรือเมื่อพระวินยาธิการได้รับแจ้ง หรือ ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้ออกปฏิบัติงานในเรื่องมีพระภิกษุสามเณร เข้าไปในที่ जोरสถานนั้น ให้ทำความเข้าใจในข้อ ๒ (๒.๒, ๒.๓) ในหมวด ที่ ๒ และหรือนำข้อปฏิบัติเบื้องต้น เกี่ยวกับพระภิกษุสามเณรผู้มี อาจารย์ไม่สมควรมาใช้โดยอนุโลม เป็นแนวทางในการปฏิบัติแล้วแต่กรณี

หมวดที่ ๖ เรื่องการเรียไรโดยไม่ได้รับอนุญาต

ด้วยปรากฏว่ามีพระภิกษุสามเณรบางกลุ่ม มีความประพฤติที่ไม่ชอบด้วยสมณวิสัยโดยร่วมมือกับคฤหัสถ์บางพวกเที่ยวออกเรียไร หากินตามย่านชุมชนต่างๆ เช่นเดินแจกซองฎีกาบ้าง เดินบิณฑบาตขอ ปัจจัยบ้าง นำรถบรรทุกลูกนิมิตหรือซ้อฟ้ามาบ้าง ตั้งกระป๋อง ฝ่าป่าบ้างเป็นต้น ก่อให้เกิดความเสียหายแก่พระศาสนาและคณะสงฆ์ ทำให้ผู้ที่พบเห็นเสื่อมศรัทธา เสื่อมความเคารพ เป็นปัญหาต่อสังคม อย่างยิ่ง เพื่อให้พระภิกษุสามเณรได้มีแนวประพฤติปฏิบัติที่ถูกที่ควร

และที่เหมาะสมต้งาม เป็นการป้องกันความเสียหายต่างๆ เหล่านั้น จึงได้วางแนวปฏิบัติไว้ให้สอดคล้องกับหลักพระธรรมวินัย กฎหมาย กฎมหาเถรสมาคม คำสั่ง มติ ประกาศ พระบัญชาสมเด็จพระสังฆราช และคำสั่งของคณะสงฆ์กรุงเทพมหานครดังนี้

๑. ห้ามมิให้วัดหรือพระภิกษุสามเณรนำรถยนต์บรรทุกกลุณิมิตหรือข้อฟ้าหรือพระพุทธรูป และหรือวัตถุอื่นใด มาทำการบอกลบุญเรียไร

๒. ห้ามมิให้พระภิกษุสามเณรเดินประพรมน้ำมนต์ โดยมีคณะศิษย์หรือคณะพระภิกษุสามเณรเดินตามหลังคอยรับปัจจัยหรือวัตถุสิ่งของอื่นๆ ซึ่งผิดไปจากหลักพิธีกรรมและธรรมเนียมที่เคยปฏิบัติมาทางพุทธศาสนา

๓. ห้ามมิให้พระภิกษุสามเณรเดินบิณฑบาตขอปัจจัยหรือวัตถุสิ่งของอื่นๆ ซึ่งไม่ถูกต้องตามหลักเสขียวัตรและธรรมเนียมปฏิบัติของพระสงฆ์ไทยในพุทธศาสนา

๔. การเรียไรนั้น ไม่ว่าจะโดยวิธีการใดๆ ก็ตามห้ามมิให้วัดหรือพระภิกษุสามเณรทำการเรียไรหรือมอบหมายหรือยินยอมให้ผู้อื่นทำการเรียไรเป็นอันขาด ยกเว้นการเรียไรในทางราชการคณะสงฆ์ หรือการเรียไร ที่มหาเถรสมาคมอนุญาตเฉพาะเรื่องเท่านั้น

วิธีปฏิบัติ

เมื่อศูนย์ได้รับแจ้ง หรือเมื่อพระวินยาธิการได้รับแจ้ง หรือได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้ออกปฏิบัติงานในเรื่องมีพระมาเรียไร

หรือแจกของฎีกาเป็นต้นให้นำความข้อ ๒ (๒.๒, ๒.๓) ในหมวดที่ ๒ และหรือนำข้อปฏิบัติเบื้องต้น เกี่ยวกับพระภิกษุสามเณรผู้มีอาจารย์ ไม่สมควรนำมาใช้โดยอนุโลม เป็นแนวทางในการปฏิบัติแล้วแต่กรณี

หมวดที่ ๑ เบ็ดเตล็ด

๑. กรณีพระภิกษุสามเณรที่จะมาพักรักษาตัวก็ดี จะมาพักชั่วคราวก็ดี หรือจะมาขอพักด้วยเหตุใดๆ ก็ดี ให้เจ้าอาวาสต้นสังกัดมีหนังสือรับรอง หนังสือฝาก ให้พระภิกษุสามเณรนั้นถือมาแสดงต่อเจ้าอาวาส หรือเจ้าสำนักที่จะมาขอพักอาศัย พร้อมด้วยหนังสือสุทธิ (ของพระที่จะพัก ที่ถูกต้องสมบูรณ์ ยกเว้นกรณีที่เคยรู้จักกัน หรือเจ้าอาวาสเจ้าสำนักเห็นควรอนุญาต

๒. กรณีพระภิกษุสามเณรที่ออกจากโรงพยาบาลแต่ยังกลับวัดเดิมไม่ทัน ให้นายแพทย์ผู้รักษามีหนังสือรับรองการออกจากโรงพยาบาล พร้อมด้วยวัน เดือน ปี และเวลาที่ออกมาแสดงต่อเจ้าอาวาสหรือเจ้าสำนัก ที่จะขอพักอาศัยหรือเอกสารอื่นที่แสดงได้ว่ามาพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลจริง พร้อมด้วยหนังสือสุทธิที่ถูกต้องสมบูรณ์

ในกรณีข้อ ๑ และข้อ ๒ ผู้ที่จะมาขอพักอาศัยนอกจากจะปฏิบัติตามนั้นแล้ว ต้องแจ้งวันและเวลาพักที่แน่นอนพร้อมวันและเวลากลับต่อเจ้าอาวาสหรือเจ้าสำนักก่อนเข้าพักอาศัยด้วย

๓. กรณีพระภิกษุสามเณร จากต่างประเทศ จะมาขอพักอาศัยชั่วคราวต้องแสดงหนังสือเดินทาง (Passport) และหรือ พร้อมด้วยหนังสือสุทธิ เวลาที่พักแน่นอน ยกเว้นกรณีที่เคยรู้จักกันมาก่อนแล้ว

หรือแม้ไม่เคยรู้จักกันมาก่อน แต่เจ้าอาวาสหรือเจ้าสำนักนั้นพิจารณา แล้วเห็นควรอนุญาตให้พัก

๔. ในกรณีที่พระภิกษุสามเณรเข้าไปร่วมในพิธีในวัดที่บำเพ็ญกุศล โดยมีได้รับนิมนต์ซึ่งเป็นเรื่องน่าละอายอย่างยิ่ง ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าอาวาสวัดนั้นๆ เป็นผู้ดำเนินการเองหรือจะประสานกับพระวินยาริการให้ช่วยจัดการให้ด้วยก็ได้แล้วแต่ทางวัดนั้นๆ พิจารณา

หมวดที่ ๘ บทเฉพาะกาล

พระวินยาริการแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท

๑. พระวินยาริการประจำเขต

๒. พระวินยาริการประจำส่วนกลาง

พระวินยาริการประจำเขต

มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบคอยสอดส่องดูแลเฉพาะในเขตท้องที่ของตน

พระวินยาริการประจำส่วนกลาง

มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบคอยสอดส่องดูแลทั่วกรุงเทพมหานคร

พระวินยาริการ

ปฏิบัติงานตามที่เจ้าคณะกรุงเทพมหานคร และเจ้าคณะผู้ปกครองมอบหมาย

บทที่ ๓

กรณีความผิดและการลงโทษ

ในสมัยพุทธกาล มาตรการทางวินัยที่พระพุทธองค์ทรงอนุญาตไว้ เพื่อให้สงฆ์ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับลงโทษพระภิกษุที่ประพฤติด่างละเมิดพระธรรมวินัยนั้นเรียกว่า **นิกหกรรม**

นิกหกรรม เป็นสังฆกรรมอย่างหนึ่งในทางพระพุทธศาสนา เป็นสังฆกรรมประเภทที่สงฆ์ใช้ลงโทษพระภิกษุที่ประพฤติดิฉิตพระธรรมวินัยหรือประพฤติดินไม่สมควรแก่สมณสาธูป ซึ่งมีอยู่ ๖ วิธี คือ

๑. ตัชชนียกรรม คือ วิธีลงโทษด้วยการตำหนิโทษไว้
๒. นิยสกรรม คือ วิธีลงโทษด้วยการถอดยศให้กลับไป เริ่มต้นถือนิสัยใหม่
๓. ปัพพาชนียกรรม คือ วิธีลงโทษด้วยการขับไล่ออกไปจากหมู่คณะหรือจากวัด
๔. ปฐิสารณียกรรม คือ วิธีลงโทษด้วยการให้ระลึกลงอุปการคุณของผู้อื่นหรือให้ไปขอขมาโทษ
๕. อุกเขปนียกรรม คือ วิธีการลงโทษด้วยการห้ามอยู่ร่วมห้ามนั้นร่วมกับภิกษุทั้งหลายทั่วไป
๖. ตัสสปาปิยสิกากรรม คือ วิธีลงโทษด้วยการพิจารณา ตามความเหมาะสมหรือควรที่จะเพิ่มโทษอีก

ปัจจุบันนี้ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มหาเถรสมาคม ตรากฎมหาเถรสมาคมฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๒๑) ว่าด้วยการลงนิคหกรรม เพื่อเป็นมาตรการลงโทษกำหนดการปฏิบัติผู้ล่วงละเมิดพระธรรมวินัยส่วนความผิดและบทลงโทษในบทนี้ จะนำเสนอเฉพาะกรณีความผิดที่มีการประพฤติผิดอยู่เนื่องนิจ มหาเถรสมาคมจึงได้ออกกฎมหาเถรสมาคมฉบับที่ ๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ว่าด้วยการให้พระภิกษุสละสมณเพศ

กฎหมายเถรสมาคม
ฉบับที่ ๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๘)
ว่าด้วยการให้พระภิกษุสละสมณเพศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ ตีรและมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ มหาเถรสมาคมตรากฎหมายเถรสมาคมไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎหมายเถรสมาคมนี้ เรียกว่า “กฎหมายเถรสมาคม ฉบับที่ ๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ว่าด้วยการให้พระภิกษุสละสมณเพศ”

ข้อ ๒ กฎหมายเถรสมาคมนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในกรณีพระภิกษุรูปใด

(๑) ประพฤติล่วงละเมิดพระธรรมวินัย เรื่องเดียวกันหรือหลายเรื่องเป็นอาจิณให้เจ้าอาวาสวัด ซึ่งพระภิกษุรูปนั้นสังกัดหรือพำนักอาศัยมีอำนาจหน้าที่ แนะนำ ชี้แจง ตักเตือนให้พระภิกษุรูปนั้นประพฤติตามพระธรรมวินัยเป็นลายลักษณ์อักษรโดยกำหนดเวลาให้ปฏิบัติ หากพระภิกษุรูปนั้นไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำ ชี้แจงตักเตือน ภายในเวลา

ที่กำหนดให้เจ้าอาวาสวัดซึ่งพระภิกษุรูปนั้นสังกัด หรือพำนักอาศัย รายงานโดยลำดับจนถึงเจ้าคณะอำเภอเจ้าสังกัด เพื่อวินิจฉัยให้สละ สมณเพศต่อไป

(๒) ไม่สังกัดอยู่ในวัดใดวัดหนึ่ง หรือไม่มีวัดเป็นที่อยู่เป็น หลักแหล่ง ให้พระภิกษุผู้ดำรงตำแหน่งปกครอง หรือพระภิกษುದำรงตำแหน่งปกครองวัด หรือพระภิกษุผู้ดำรงตำแหน่งปกครองคณะสงฆ์ใน เขตท้องที่ ที่พบพระภิกษุรูปนั้น มีอำนาจหน้าที่วินิจฉัยให้พระภิกษุรูป นั้นสละสมณเพศเสียได้

ข้อ ๔ ในกรณีที่มีการฟ้องว่าพระภิกษุรูปใดกระทำความผิด อัน เป็นครุกาบัติ เมื่อคณะผู้พิจารณาชั้นต้นไต่สวนตามกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๒๑) ว่าด้วยการลงนิคหกรรมแล้ว มีคำสั่งประทับ ฟ้องเพื่อดำเนินการพิจารณาวินิจฉัยต่อไปก็ดี คณะผู้พิจารณาชั้นต้น วินิจฉัยไม่ว่าจะลงนิคหกรรมหรือไม่ก็ตาม และเรื่องยังอยู่ภายใน กำหนดเวลาอุทธรณ์ก็ดี หรือมีการอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาแล้ว ไม่ว่า คณะผู้พิจารณาชั้นอุทธรณ์ จะมีคำสั่งหรือวินิจฉัยอย่างไรก็ดี ให้คณะ ผู้พิจารณาชั้นอุทธรณ์ แล้วแต่กรณีรายงานข้อเท็จจริงข้อกฎหมายและ พระธรรมวินัยที่เกี่ยวข้องต่อมหาเถรสมาคม ในกรณีที่การพิจารณา วินิจฉัยการลงนิคหกรรมอยู่ในชั้นฎีกา กรรมการมหาเถรสมาคมรูปใด รูปหนึ่งอาจรายงานต่อมหาเถรสมาคม เพื่อให้ดำเนินการตามข้อนั้น นอกเหนือจากการพิจารณาวินิจฉัยการลงนิคหกรรมก็ได้

ในกรณีที่มหาเถรสมาคมพิจารณาจากรายงานดังกล่าวและ พยานหลักฐานอื่นประกอบกันแล้ว เห็นว่าพระภิกษุผู้เป็นจำเลย

ประพุดติลวงละเมิดพระธรรมวินัยเรื่องเดียวกันหรือหลายเรื่อง อันเป็นโลกวัชชะเป็นอาจิณ ทั้งความประพุดตินั้นเมื่อพิจารณาจาก พุติกรรมที่ล่วงมาแล้ว หากให้ดำรงเพศบรรพชิตต่อไปก็จะก่อให้เกิด ความเสียหายแก่พระศาสนาและการปกครองของคณะสงฆ์ มหาเถร สมาคมมีอำนาจวินิจฉัยให้พระภิกษุรูปนั้นสละสมณเพศได้ ทั้งนี้ไม่กระทบ ต่อการพิจารณาวินิจฉัยการลงนิคหกรรมที่กำลังดำเนินการอยู่ไม่ว่าใน ชั้นใดๆ

ข้อ ๕ คำวินิจฉัยให้พระภิกษุสละสมณเพศตามข้อ ๓ หรือข้อ ๔ ให้เป็นอันถึงที่สุด

ข้อ ๖ เมื่อมีคำวินิจฉัยให้พระภิกษุรูปใดสละสมณเพศตามข้อ ๓ หรือข้อ ๔ แล้ว ให้เจ้าอาวาสวัดซึ่งพระภิกษุรูปนั้นสังกัดหรือพำนักอาศัย หรือพระภิกษุผู้ดำรงตำแหน่งปกครองวัด หรือพระภิกษุผู้ดำรงตำแหน่ง ปกครองคณะสงฆ์ในเขตท้องที่ที่พบพระภิกษุรูปนั้นแล้วแต่กรณี แจ้งผลคำวินิจฉัยให้พระภิกษุรูปนั้นทราบและจัดการให้พระภิกษุรูปนั้น สละสมณเพศ

ในกรณีที่ไม้อาจพบพระภิกษุรูปนั้นไม่ยอมรับทราบคำวินิจฉัย เมื่อปิดประกาศคำวินิจฉัยไว้ ณ ที่พำนักอาศัยของพระภิกษุรูปนั้น ถือว่าพระภิกษุนั้นทราบคำวินิจฉัยดังกล่าวแล้ว

ข้อ ๗ พระภิกษุผู้ต้องคำวินิจฉัยให้สละสมณเพศต้องสึก ภายในสามวันนับตั้งแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำวินิจฉัยนั้น

ในกรณีที่พระภิกษุรูปนั้นไม่สึกภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้พระภิกษุผู้มีหน้าที่จัดการให้พระภิกษุรูปนั้นสละสมณเพศขอ

อารักขาต่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายราชอาณาจักรเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามคำ
วินิจฉัย

ข้อ ๘ ให้คณะผู้พิจารณาชั้นต้นหรือชั้นอุทธรณ์แล้วแต่กรณี
ซึ่งอยู่ระหว่างวินิจฉัยการลงนิคหกรรมตามกฎหมายเถรสมาคมฉบับที่ ๑๑
(พ.ศ. ๒๕๒๑) ว่าด้วยการลงนิคหกรรมและการพิจารณานั้นให้ถึงที่สุด
ปฏิบัติตามกฎหมายเถรสมาคมนี้และกฎหมายเถรสมาคม ฉบับที่ ๑๑
(พ.ศ. ๒๕๒๑) ต่อไป

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๓๘

(สมเด็จพระญาณสังวร)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ประธานกรรมการมหาเถรสมาคม

เรื่องปลอมบวช*

โทษตามประมวลกฎหมายอาญาเกี่ยวกับการปลอมบวช

ตามประมวลกฎหมายอาญาส่วนที่เกี่ยวข้องกับความผิดทางศาสนาและวัตถุในทางศาสนา มาตรา ๒๐๘ กล่าวคือ ผู้ใดแต่งกายหรือใช้เครื่องหมายที่แสดงว่าเป็นภิกษุสามเณร นักพรต หรือนักบวชในศาสนาใดโดยมิชอบ เพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าเป็นบุคคลเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรานี้พอจะสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. เจตนาที่กระทำการลงไปเพื่อให้คนอื่นเชื่อว่าเป็นเช่นนั้น
๒. แต่งกายหรือใช้เครื่องหมายที่แสดงว่าเป็นภิกษุสามเณร นักพรตหรือนักบวช ในศาสนาใดโดยมิชอบ
๓. เพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าเป็นบุคคลเช่นนั้น
๔. การปลอม

ลักษณะของการปลอมบวช

คำว่าปลอมตามมาตรานี้ แยกได้ ๒ ลักษณะ คือ

ลักษณะที่หนึ่ง หมายถึงผู้เอาผ้าเหลืองมานุ่งห่ม คือบวชเองโดยไม่มีพระอุปัชฌาย์บวชให้

ลักษณะที่สองหมายถึง ผู้ที่ได้ทำการบรรพชาอุปสมบทถูกต้องตามหลักพระธรรมวินัยแต่ต่อมาได้ประพฤติล่วงละเมิดอาบัติร้ายแรง

* คู่มือพระสังฆาธิการ เรื่องการปกครองคณะสงฆ์ สำนักงานเลขาธิการมหาเถรสมาคม กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ โรงพิมพ์การศาสนา พ.ศ. ๒๕๔๔

คือปาราชิกข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อ แต่ไม่ละการแต่งกายอย่างเพศบรรพชิต หรือลาสิกขาไปแล้วเพราะต้องโทษอาบัติปาราชิกแล้วมาบวชใหม่โดยปิดบังความจริงต่อพระอุปัชฌาย์

โทษในการปลอมบวช

การปลอมบวชตามลักษณะข้อที่หนึ่งมีโทษตามกฎหมายมาตรา ๒๐๘ ผู้ใดกระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

การปลอมบวชตามลักษณะข้อที่สองมีโทษตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔๔ ว่าผู้ใดพ้นจากความเป็นพระภิกษุเพราะต้องปาราชิกมาแล้ว ไม่ว่าจะมีความวินิจฉัยตามมาตรา ๒๕ หรือไม่ก็ตามแต่มารับบรรพชาอุปสมบทใหม่ โดยกล่าวความเท็จหรือปิดบังความจริง ต่อพระอุปัชฌาย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี

เรื่อง พระภิกษุสามเณรดื่มสุรา*

โทษทางพระวินัยเกี่ยวกับการดื่มสุรา

๑. พระภิกษุดื่มน้ำเมาต้องอาบัติปาจิตตีย์ (นวโกวาทสุราปานวรรคข้อที่ ๑)

๒. พระมหาสมณวินิจัย บัญญัติไว้ว่า ตามโทษในพระวินัย

*คู่มือพระสังฆาธิการ เรื่องการปกครองคณะสงฆ์ สำนักงานเลขาธิการมหาเถรสมาคม กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ โรงพิมพ์การศาสนา พ.ศ. ๒๕๔๔

ปรับเพียงอาบัติปาจิตตีย์ก็จริง แต่เป็นความประพฤติเลวทรามไม่สมควรแก่สมณะ ไม่ควรอยู่ในเพศบรรพชิตต่อไป ควรแนะนำให้สึกเสีย ถ้าไม่สึกตามคำแนะนำ จงบังคับให้สึก (พระมหาวินิจฉัย คำวินิจฉัยการกสงฆ์รับสั่งพิเศษ)

โทษตามคำสั่งมหาเถรสมาคมเกี่ยวกับการดื่มสุรา

มหาเถรสมาคมได้มีคำสั่ง เรื่อง ห้ามพระภิกษุสามเณรฉันยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๑ ไว้ดังนี้

ข้อที่ ๔ ว่าห้ามพระภิกษุสามเณรฉันยาที่มีคติเหมือนสุราเมรัย และยาเสพติดให้โทษที่มีคติอย่างเดียวกัน

ข้อที่ ๕ ว่าห้ามพระภิกษุสามเณรเสพหรือนิฉันยาเสพติดให้โทษทุกชนิดเข้าสู่ร่างกาย (ยกเว้นปฏิบัติตามคำสั่งแพทย์เพื่อรักษาโรค)

หลักปฏิบัติสำหรับพระภิกษุสามเณรที่ประพฤติฝ่าฝืนมีดังนี้

๑. ถ้าไม่ได้เป็นพระสังฆาธิการ ให้เจ้าอาวาสเจ้าสังกัดสั่งพระภิกษุสามเณรรูปนั้นให้เลิกกระทำเสีย หากฝ่าฝืนอีกให้ขับเสียจากวัดและบันทึกในหนังสือสุทธิด้วย แล้วรายงานเจ้าคณะจังหวัดทราบ

๒. ถ้าเป็นพระสังฆาธิการ ให้เจ้าคณะสังกัดพิจารณาโทษฐานละเมิดจริยาของพระสังฆาธิการตามควรแก่กรณี

คำสั่งมหาเถรสมาคม เรื่อง ห้ามภิกษุสามเณรเสพยาเสพติดให้โทษ

พ.ศ. ๒๕๒๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มหาเถรสมาคมออกคำสั่งมหาเถรสมาคมไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ คำสั่งมหาเถรสมาคมนี้ เรียกว่า “คำสั่งมหาเถรสมาคม เรื่อง ห้ามภิกษุสามเณรเสพยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๑”

ข้อ ๒ คำสั่งมหาเถรสมาคมนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกคำสั่งหรือประกาศคณะสงฆ์อันเกี่ยวกับการห้ามภิกษุสามเณรเสพยาเสพติดให้โทษ ซึ่งกำหนดไว้แล้วในคำสั่งมหาเถรสมาคมนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับคำสั่งมหาเถรสมาคมนี้

ข้อ ๔ ห้ามภิกษุสามเณรฉินยาที่มีคติเหมือนสุราเมรัย และยาเสพติดอื่นใดที่มีคติอย่างเดียวกัน

ข้อ ๕ ห้ามภิกษุสามเณร เสพหรือนีดยาเสพติดให้โทษทุกชนิดเข้าสู่ร่างกาย ยกเว้นกรณีที่ปฏิบัติตามคำสั่งแพทย์เพื่อรักษาโรค

ข้อ ๖ ภิกษุสามเณรรูปใดฝ่าฝืนคำสั่งมหาเถรสมาคมนี้

(๑) ถ้ามิได้เป็นพระสังฆาธิการ

(ก) ให้เจ้าอาวาสเจ้าสังกัดส่งภิกษุสามเณรรูปนั้นให้เลิกกระทำเช่นนั้นเสียหากส่งแล้วยังฝ่าฝืนอีกให้จัดการให้ภิกษุสามเณรรูปนั้นออกไปเสียจากวัดและบันทึกเหตุที่ให้ออกไปนั้นในหนังสือสุทธิ แล้วรายงานตามลำดับชั้นจนถึงเจ้าคณะจังหวัดเจ้าสังกัดทราบ

(ข) ถ้าภิกษุสามเณรผู้กระทำความผิดนั้นอยู่ในท้องที่อื่นในจังหวัดเดียวกัน ให้เจ้าคณะท้องที่นั้นแจ้งแก่เจ้าอาวาสผ่านเจ้าอาวาสคณะจังหวัดเจ้าสังกัดแต่ถ้ามีสังกัดอยู่ต่างจังหวัดให้แจ้งแก่เจ้าอาวาสผ่านเจ้าคณะภาคเจ้าสังกัด เพื่อดำเนินการตามความใน (ก)

(๒) ถ้าเป็นพระสังฆาธิการ ให้เจ้าคณะเจ้าสังกัดพิจารณาลงโทษฐานละเมิดจริยาพระสังฆาธิการตามควรแก่กรณี แต่ถ้าเป็นพระสังฆาธิการ ได้กระทำความผิดในเขตจังหวัดที่ตนมิได้สังกัดอยู่ให้เจ้าคณะในเขตที่ความผิดนั้นเกิดขึ้น แจ้งให้เจ้าคณะจังหวัดเจ้าสังกัดของผู้กระทำความผิดเพื่อดำเนินการดังกล่าวแล้ว โดยแยกการแจ้งดังนี้

(ก) ในกรุงเทพมหานคร ให้แจ้งแก่เจ้าคณะกรุงเทพมหานคร

(ข) ในจังหวัดอื่น ให้แจ้งแก่เจ้าคณะจังหวัดผ่านเจ้าคณะภาค

ตั้ง ณ วันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๑

(สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ)

สมเด็จพระสังฆราช ประธานกรรมการมหาเถรสมาคม

เรื่องพระภิกษุสามเณรเล่นการพนัน

โทษทางพระวินัยเกี่ยวกับการเล่นการพนัน

๑. พระภิกษุสามเณรเล่นการพนัน คือ มีได้มีเสียมีแพ้มีชนะ ต้องอาบัติทุกกฏ

๒. โทษที่สงฆ์จะกระทำต่อพระภิกษุสามเณรที่ฝ่าฝืน มี ๓ สถาน สถานใดสถานหนึ่งดังนี้

๒.๑ ตัชชนียกรรม หมายถึง การที่สงฆ์ดำหนิโทษผู้ทะเลาะวิวาท ก่ออธิกรณขึ้นในสงฆ์เป็นผู้มีอาบัติมาก และคลุกคลีกับคฤหัสถ์ในทางที่ไม่ควร

๒.๒ นิสยกรรม หมายถึง การถอดยศ คือ การปรับให้ถือนิสัยใหม่ที่สงฆ์พึงกระทำแก่พระภิกษุผู้มีอาบัติมาก ทั้งคลุกคลีกับคฤหัสถ์ด้วยการคลุกคลีที่ไม่สมควรโดยปรับให้ถือนิสัยใหม่

๒.๓ ปัพพาทนียกรรม หมายถึง การขับไล่ออกจากพระธรรมวินัย หรือขับไล่ออกจากวัด (วินัยมุข เล่ม ๒ กัณฑ์ที่ ๑๔ ว่าด้วยเรื่องอาบัติทุกกฏ)

๓. พระมหาสมณวินิจฉัย บัญญัติไว้ว่า พระภิกษุสามเณรเล่นการพนัน เป็นบาปสมาจาร เป็นความประพฤติดลามก ต้องสั่งบังคับให้สึก (พระมหาสมณวินิจฉัย ที่ ๙๒/๒๓๓)

ความจริงการที่พระภิกษุสามเณรเล่นการพนัน มีโทษทางพระวินัย คือ ปณัตติติวัชระเพียงอาบัติทุกกฏเท่านั้น แต่โลกวัชระคือ เป็นโทษที่ชาวโลกตำหนิติเตียน เป็นการนำความเสื่อมเสียมาสู่พระพุทธ

ศาสนา ฉะนั้น พระมหาสมณวินิจัยจึงบัญญัติไว้ว่าเป็นบาปสมาจาร
ต้องสั่งบังคับให้สึกและทางโลกยังเป็นโทษทางอาญาอีกด้วย

เรื่อง พระภิกษุสามเณรปกกลดตามแหล่งชุมชนอันไม่ชอบ ด้วยรุดงควัตร

หลักในการปฏิบัติรุดงควัตรตามพระธรรมวินัย

รุดงค์ คือ องค์คุณเครื่องจำกัดกิเลส เพื่อส่งเสริมให้เกิดคุณ
ธรรม มีความมักน้อย เป็นต้น การปกกลดจัดเป็นการรุดงค์ว่าด้วย
เรื่องปฏิสังขตด้วยเสนาสนะ คือ

อารัญญิกังคะ	ถือเอาการอยู่ป่าเป็นวัตร
รุกขมูลิกังคะ	ถือเอาการอยู่โคนไม้เป็นวัตร
อัปโกลาถิกังคะ	ถือเอาการอยู่ในที่แจ้งเป็นวัตร
โสสานิกังคะ	ถือการอยู่ป่าช้าเป็นวัตร
ยถาสันถติกังคะ	ถือการอยู่ในเสนาสนะอันท่านจัดไว้อย่างไร
เป็นวัตร

(ธรรมวิภาค ชั้นโท ว่าด้วยเครื่องรุดงค์)

ฉะนั้น การปกกลดในแหล่งชุมชน จึงเข้าข่ายความผิดตาม
พระธรรมวินัย (โดยปกติต้องปกกลดห่างจากหมู่บ้าน ๕๐๐ ชั่ววัน หรือ
๒๕ เส้น ตามทางเดินซึ่งประมาณ ๑ กิโลเมตร) และห้ามปกกลดใน
เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลโดยเด็ดขาด (ตามคำสั่งมหาเถร
สมาคม)

เรื่อง พระภิกษุสามเณรตั้งสำนักทรง โทษทางพระวินัยเกี่ยวกับการตั้งสำนักทรง

ภิกษุสามเณรตั้งสำนักทรง อยู่ในข่ายเดรัจฉานวิชา ซึ่งเป็นวิชาที่ขัดขวางต่อโลกุตตรธรรม และไม่สามารถนำตนให้พ้นจากกองทุกข์ได้มี ๕ ประการคือ

๑. เรื่องการทำเสน่ห์
๒. เรื่องการทำให้ผู้อื่นผู้นี้วิบัติ
๓. เรื่องภูตผีอวดฤทธิ์เดชต่างๆ
๔. เรื่องการทำนายทายทัก
๕. เรื่องความมมงาย

นอกจากนี้ ยังเข้าข่ายอนเสนา คือการเลียงชีพไม่สมควรตามพระธรรมวินัย เพราะการเลียงชีพด้วยวิธีนี้ เป็นที่ตำหนิติเตียนของประชาชน และเป็นการไม่เอื้อเฟื้อต่อพระธรรมวินัย พระพุทธองค์ทรงห้ามมิให้พระภิกษุสามเณรประพฤติปฏิบัติในเรื่องเหล่านี้ (วินัยมุข เล่ม ๒ กัณฑ์ที่ ๑๙ ว่าด้วยเรื่องอุปปถักริยา และกัณฑ์ที่ ๒๒ ว่าด้วยเรื่องปถิกณะ)

เรื่อง พระภิกษุสามเณรพักอาศัยอยู่ในที่โอโจร โทษทางพระวินัยเกี่ยวกับการพักอาศัยหรือไปในที่โอโจร

โอโจร หมายถึง บุคคลหรือสถานที่ที่พระภิกษุสามเณรไม่ควรไปมาหาสู่เช่น หญิงโสเภณี หญิงหม้าย ร้านสุรา และสถานเริงรมย์ เป็นต้น

พระภิกษุไปมาหาสู่บุคคลและสถานที่เช่นนี้ เป็นอาการไม่ดี ไม่งาม น่ารังเกียจ ชื่อว่ามีโคจรวิบัติ ทำให้เป็นที่ตำหนิตีเยนของประชาชน และเป็นการไม่เอื้อเฟื้อตามพระวินัย

พระภิกษุสามเณรเลือกบุคคลและสถานที่แล้วไปมาหาสู่ประพฤติดนไม่ให้เป็นที่ยังเกียจของสหธรรมิก เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยมรรยาท และการโคจร ย่อมประดับพระศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้น (วินัยมุข เล่ม ๒ กัณฑ์ที่ ๒๒ ว่าด้วยเรื่องปกิณกะ)

เรื่อง พระภิกษุสามเณรเรียไรโดยไม่ได้รับอนุญาต โทษเกี่ยวกับการเรียไรตามคำสั่งมหาเถรสมาคม*

มหาเถรสมาคมได้มีคำสั่ง เรื่องควบคุมการเรียไร พ.ศ. ๒๕๓๙ มีข้อปฏิบัติในกรณีที่พระภิกษุสามเณรฝ่าฝืน ดังนี้

๑. ถ้ามิได้เป็นพระสังฆาธิการ

๑.๑ เมื่อเจ้าอาวาสสังกัดได้ทราบความผิดนั้นแล้วให้จัดการให้พระภิกษุสามเณรรูปนั้นออกไปเสียจากวัด ให้บันทึกเหตุที่ออกนั้นในหนังสือสุทธิด้วย หรือ

๑.๒ เมื่อเจ้าคณะในเขตที่ความผิดนั้นเกิดขึ้นได้ทราบความผิดนั้นแล้ว ถ้าผู้ฝ่าฝืนมีสังกัดอยู่ในจังหวัดเดียวกันให้แจ้งแก่เจ้าอาวาสผ่านเจ้าคณะจังหวัดเจ้าสังกัด แต่ถ้ามีสังกัดอยู่ต่างจังหวัดให้แจ้งแก่เจ้าอาวาสผ่านเจ้าคณะภาคสังกัดเพื่อดำเนินการตามความในข้อ ๑.๑

* คู่มือพระสังฆาธิการ เรื่องการปกครองคณะสงฆ์ สำนักงานเลขาธิการมหาเถรสมาคม กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ โรงพิมพ์การศาสนา พ.ศ. ๒๕๔๔

๒. ถ้าเป็นพระสังฆาธิการ

ให้เจ้าคณะเจ้าสังกัดพิจารณาลงโทษฐานละเมิดจริยาพระสังฆาธิการตามควรแก่กรณี แต่ถ้าพระสังฆาธิการได้กระทำความผิดในเขตจังหวัดที่ตนมิได้สังกัดอยู่ให้เจ้าคณะเขตที่ความผิดนั้นเกิดขึ้นแจ้งแก่เจ้าคณะเจ้าสังกัดของผู้กระทำความผิด เพื่อดำเนินการดังกล่าวแล้ว โดยแยกการแจ้งดังนี้

ก. ในกรุงเทพมหานครให้แจ้งแก่เจ้าคณะกรุงเทพมหานคร

ข. ในจังหวัดอื่น ให้แจ้งแก่เจ้าคณะจังหวัดหรือเจ้าคณะภาคแล้วแต่จะเห็นสมควร

๓. ถ้าปรากฏความผิดตามกรณีข้อ ๑ หรือข้อ ๒ เป็นความผิดอาญาด้วย ย่อมมีโทษตามกฎหมาย อีกต่างหาก จากโทษที่ได้รับจากเจ้าอาวาสหรือเจ้าคณะเจ้าสังกัด

โทษเกี่ยวกับการเรียไรตามพระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร

ตามพระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร พุทธศักราช ๒๔๘๗ ได้กำหนดโทษเกี่ยวกับการเรียไรไว้ดังนี้

มาตรา ๑๘ ผู้ใดทำผิดเงื่อนไขในการอนุญาตให้เรียไร ซึ่งคณะกรรมการควบคุมการเรียไรกำหนด ตามมาตรา ๙ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดตามมาตรา ๑๐ หรือฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

มาตรา ๑๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาทหรือจำคุกไม่เกิน ๖ เดือนหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ห้าพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

ลักษณะการเรียไร การเรียไรแยกได้ ๒ลักษณะ คือ

๑. การเรียไรโดยทั่วไป หมายถึง การเรียไรที่ไม่ได้ดำเนินการขออนุญาตทำการเรียไรตามขั้นตอน

๒. การเรียไรที่ได้รับการยกเว้น หมายถึง การเรียไรทางราชการคณะสงฆ์ หรือการเรียไรที่มหาเถรสมาคมอนุมัติเฉพาะเรื่อง

พระราชบัญญัติ
ควบคุมการเรียไร พุทธศักราช ๒๔๘๗

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร)

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

และวันที่ ๑๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๔

อาทิตย์ทิพอาภา

ปรีดี พนมยงค์

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๗

เป็นปีที่ ๑๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรปรับปรุงกฎหมาย
ควบคุมการเรียไรให้รัดกุมยิ่งขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำ
แนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร พุทธศักราช ๒๕๕๗”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ นับแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร พุทธศักราช ๒๕๕๐ และบรรดากฎหมายกฎและข้อบังคับซึ่งขัดแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การเรียไร” หมายความว่า ความรวมตลอดการซื้อขาย แลกเปลี่ยน ชดใช้หรือบริการ ซึ่งมีการแสดงโดยตรงหรือโดยปริยาย ว่ามิใช่การซื้อขาย แลกเปลี่ยน ชดใช้ หรือบริการธรรมดาเพื่อรวบรวมทรัพย์สินที่ได้มาทั้งหมดหรือบางส่วนไปใช้ในกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งนั้นด้วย

“ยุทธภัณฑ์” หมายความว่า ยุทธภัณฑ์ตามความหมายแห่งกฎหมายว่าด้วยควบคุมยุทธภัณฑ์

“สิ่งพิมพ์” หมายความว่า สิ่งพิมพ์ตามความหมายแห่งกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์

มาตรา ๕ ห้ามมิให้จัดให้มีการเรียไรหรือทำการเรียไรดังต่อไปนี้

(๑) การเรียไรเพื่อรวบรวมทรัพย์สินมาให้หรือชดใช้แก่จำเลยเพื่อใช้เป็นค่าปรับเว้น แต่จะเป็นการเรียไรระหว่างวงศ์ญาติของจำเลย

(๒) การเรียไร โดยกำหนดเก็บเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นเป็นอัตราโดยคำนวณตามเกณฑ์ปริมาณสินค้าผลประโยชน์หรือวัตถุอย่างอื่น

(๓) การเรียไรอันเป็นเหตุให้เสื่อมทรามแก่ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๔) การเรียไรอันอาจเป็นเหตุกระทบกระเทือนอย่างรุนแรงถึงทางสัมพันธ์ไมตรีกับต่างประเทศ

(๕) การเรียไรเพื่อจัดหายุทธภัณฑ์ให้แก่ต่างประเทศ

มาตรา ๖ การเรียไรซึ่งอ้างว่าเพื่อประโยชน์แก่ราชการ เทศบาล หรือสาธารณประโยชน์ จะจัดให้มีได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไรแล้ว

ความในวรรคก่อนมิให้ใช้บังคับแก่การเรียไรซึ่ง กระทรวง ทบวง หรือกรม เป็นผู้จัดให้มี

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการควบคุมการเรียไร ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นประธานโดยตำแหน่ง และกรรมการอื่นคือ ผู้แทนกระทรวงกลาโหมหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุขหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงการคลังหนึ่งคน ผู้แทนกรมตำรวจหนึ่งคนและผู้แทนกระทรวงมหาดไทยหนึ่งคน กรรมการต้องมาประชุมไม่น้อยกว่าสี่คนจึงเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๘ การเรียไรในถนนหลวงหรือในสาธารณะ การเรียไรโดยโฆษณาด้วยสิ่งพิมพ์ด้วยวิทยุกระจายเสียงหรือด้วยเครื่องแปลงเสียงจะจัดให้มีได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว

ข้อความในวรรคก่อนเมื่อให้ใช้บังคับแก่

(๑) การเรียไรซึ่งได้รับอนุญาตหรือได้รับยกเว้นตามมาตรา ๖

(๒) การเรียไรเพื่อกุศลสงเคราะห์ในโอกาสที่บุคคลชุมนุมกัน

ประกอบศาสนกิจ

(๓) การเรียไรโดยขายสิ่งของในงานออกร้านหรือในที่นัดประชุมเฉพาะแห่งกันได้ จัดให้มีขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งผู้ได้รับอนุญาตให้มีการออกร้าน หรือผู้จัดให้มีการนัดประชุมเป็นผู้จัดให้มีขึ้น

มาตรา ๙ เมื่อมีผู้ขอรับอนุญาตตามมาตรา ๖ คณะกรรมการควบคุมการเรียไรมีอำนาจสั่งไม่อนุญาตหรือสั่งอนุญาตโดยกำหนดเงื่อนไข

- (๑) จำนวนเงินหรือทรัพย์สินอื่นอย่างสูงที่ให้เรียไรได้
- (๒) เขตหรือสถานที่และเวลาที่อนุญาตให้ทำการเรียไร
- (๓) วิธีการเก็บรักษาและทำบัญชีเงิน หรือทรัพย์สินที่เรียไรได้
- (๔) วิธีทำการเรียไร

ในกรณีที่สั่งอนุญาต ให้คณะกรรมการกำหนดวันสิ้นอายุแห่งใบอนุญาตไว้ด้วยและในกรณีที่สั่งไม่อนุญาตให้แจ้งและแสดงเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบ

มาตรา ๑๐ เมื่อมีผู้ขอรับอนุญาตตามมาตรา ๘ ให้นำความในมาตรา ๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้าสั่งอนุญาตให้พนักงานเจ้าหน้าที่ แจ้งและแสดงเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในกำหนดสิบวัน นับแต่วันได้รับคำร้องขอ

ในกรณีที่สั่งไม่อนุญาต ผู้ขออนุญาตมีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในกำหนดสิบห้าวัน นับแต่วันได้ทราบคำสั่งไม่อนุญาต การยื่นอุทธรณ์ในจังหวัดพระนครและธนบุรี ให้ยื่นต่อคณะกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งขึ้น ในจังหวัดอื่นให้ยื่นต่อคณะกรรมการจังหวัดคำชี้ขาดของคณะกรรมการหรือคณะกรรมการจังหวัดแล้วแต่กรณี

ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๑ ห้ามมิให้อนุญาตให้บุคคลดังต่อไปนี้ จัดให้มีการเรียไร หรือทำการเรียไร

- (๑) บุคคลมีอายุต่ำกว่า ๑๖ ปี
- (๒) บุคคลผู้มีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ ผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๓) บุคคลเป็นโรคติดต่อที่น่ารังเกียจ
- (๔) บุคคลผู้เคยต้องโทษฐานลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ทุจริต ปล้นทรัพย์ โจรสลัด กรรโชก ฉ้อโกง ยักยอกทรัพย์ รับของโจร หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายลักษณะอาญา และพ้นโทษมาแล้วไม่ครบห้าปี
- (๕) บุคคลที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าความประพฤติหรือหลักฐานไม่น่าไว้วางใจ

มาตรา ๑๒ บุคคลผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการเรียไรต้องมีใบอนุญาตติดตัวอยู่ในขณะทำการเรียไรและต้องให้เจ้าหน้าที่หรือบุคคลผู้ประสงค์จะเข้าส่วนในการเรียไร ตรวจสอบเมื่อเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลนั้นเรียกร้อง

ในกรณีการเรียไรซึ่งได้รับอนุญาตให้จัดทำประจำที่ ผู้ได้อนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตไว้ ณ ที่ทำการเรียไรให้เห็นได้โดยชัดเจน

มาตรา ๑๓ ในการรับเงินหรือทรัพย์สินที่เรียไรได้ ต้องออกไปรับให้แก่ผู้บริจาคนั้น มีต้นข้าวใบรับไว้เป็นหลักฐานและให้ผู้จัดให้มีการเรียไรประกาศยอดรับ และจ่ายเงินและทรัพย์สินให้ประชาชนทราบ

เป็นครั้งคราวตามสมควรและเมื่อได้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินนั้นหมดไปแล้ว ให้ประกาศยกบัญชีอีกครั้งหนึ่ง

มาตรา ๑๔ ห้ามมิให้จ่ายเงิน หรือทรัพย์สินที่เรียไร ได้มานั้น ในกิจการอย่างอื่นนอกวัตถุประสงค์แห่งการเรียไรตามที่ได้แสดงไว้เว้นแต่จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายพอสมควรในการเรียไรนั่นเอง

มาตรา ๑๕ เงินหรือทรัพย์สินที่เรียไรได้มานั้น ห้ามต้องจ่าย เพราะไม่อาจดำเนินการตามวัตถุประสงค์แห่งการเรียไรตามที่ได้แสดงไว้ หรือเหลือจ่ายเพราะเหตุใด ให้ผู้จัดให้มีการเรียไรรายงานให้คณะกรรมการควบคุมการเรียไรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่แล้วแต่กรณีทราบ และให้คณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ส่งเงิน หรือทรัพย์สินดังกล่าวแล้วไปประกอบการกุศลหรือสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใดตามแต่เห็นสมควร

ถ้าผู้จัดให้มีการเรียไรตายลงเสียก่อน ให้หน้าที่ของผู้จัดให้มีการเรียไรดังกล่าว ในวรรคก่อนตกเป็นของผู้ครอบครอง และทรัพย์สินดังกล่าวแล้ว

มาตรา ๑๖ ในการเรียไรห้ามมิให้ใช้ถ้อยคำหรือวิธีการใดๆ ซึ่งเป็นการบังคับผู้ถูกเรียไรโดยตรง หรือโดยปริยาย หรือซึ่งจะทำให้ผู้ถูกเรียไรเกิดความหวาดหวั่นหรือเกรงกลัว

มาตรา ๑๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕ มาตรา ๖ วรรคแรก มาตรา ๗ วรรคแรก มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๘ ผู้ใดทำผิดเงื่อนไขในการอนุญาต ซึ่งคณะกรรมการ

ควบคุมการเรียโรกำหนดตามมาตรา ๙ หรือเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดตามมาตรา ๑๐ หรือฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

มาตรา ๑๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และกิจการอย่างอื่น เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

(๖๑ รจ. ๑๑๓ ตอนที่ ๖ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๔๘๓)

คำสั่งมหาเถรสมาคม เรื่อง ควบคุมการเรียไร

พ.ศ. ๒๕๓๙*

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ ตรีแห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ.๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๓๕ มหาเถรสมาคมจึงออกคำสั่งไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ คำสั่งมหาเถรสมาคมนี้เรียกว่า “คำสั่งมหาเถรสมาคม เรื่อง ควบคุมการเรียไร พ.ศ. ๒๕๓๙

ข้อ ๒ คำสั่งมหาเถรสมาคมนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ตั้งแต่วันใช้คำสั่งมหาเถรสมาคมนี้ ให้ยกเลิกคำสั่ง มหาเถรสมาคม เรื่องควบคุมการเรียไร พ.ศ. ๒๕๒๗

ข้อ ๔ ในคำสั่งนี้ การเรียไร หมายถึง การขอรวมตลอดถึงการซื้อขายแลกเปลี่ยน ชดใช้หรือบริการซึ่งมีการแสดงโดยตรงหรือโดยอ้อมว่ามีใช่เป็นการซื้อขายแลกเปลี่ยน ชดใช้ หรือ บริการตามธรรมดา และให้มีความหมายถึงการออกเรียไร การแจกฐึกา การบอกบุญบรรด

ประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์ เล่ม ๘๔ ตอนที่ ๘ วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๓๙

โดยสาร การกัณฑ์โดยสาร การใช้ยานพาหนะบรรทุกุลกนิมิต พระพุทธรูปประพรมน้ำพระพุทธมนต์ การตั้งองค์จุนผ้าป่าตามสถานที่ต่างๆ การบอญญโดยใช้บาตรจำลอง กระบอกไม้ไผ่ กระบองผ้าป่า การโฆษณาบอญญทางสถานีวิทยุกระจายเสียง ทรงสถานีโทรทัศน์ หรือทางสื่อมวลชนอื่นๆ เพื่อรวบรวมทรัพย์สินที่ได้มาทั้งหมดหรือบางส่วนไปใช้ในกิจการอย่างใดอย่างหนึ่ง

ข้อ ๕ ห้ามมิให้วัดหรือพระภิกษุสามเณรทำการเรียไร หรือมอบหมายหรือยินยอมให้ผู้อื่นทำการเรียไร ทั้งโดยทางตรงและโดยทางอ้อม เพื่อประโยชน์แก่วัดหรือพระศาสนาหรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นใดแก่ตนหรือผู้อื่น เว้นแต่ในกรณีที่กำหนดไว้ในคำสั่งมหาเถรสมาคมนี้

ข้อ ๖ ในกรณีที่มีการบำเพ็ญกุศลในวัด ซึ่งเป็นงานประจำปี หรืองานพิเศษ ถ้าจะมีการเรียไร การโฆษณาเรียไรและการรับเงินหรือทรัพย์สินจากการเรียไร ให้กระทำได้เฉพาะภายในบริเวณวัด ห้ามมิให้กระทำนอกบริเวณวัด

ข้อ ๗ ให้มีคณะกรรมการควบคุมการเรียไร ๒ คณะ

(๑) คณะกรรมการควบคุมการเรียไรส่วนกลาง ซึ่งสมเด็จพระสังฆราชทรงแต่งตั้งตามมติมหาเถรสมาคม มีจำนวนไม่ต่ำกว่า ๕ ไม่เกิน ๙ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑.๑) อนุมัติและควบคุมการเรียไรทั่วประเทศ

(๑.๒) อนุมัติและควบคุมการเรียไร ทางสถานีวิทยุ ทางโทรทัศน์ และทางสื่อมวลชนอื่นๆ

(๑.๓) เพิกถอนการเรียไรทุกประเภทที่ผิดวัตถุประสงค์หรือไม่เหมาะสม

(๑.๔) ปฏิบัติหน้าที่อันเกี่ยวกับการเรียไรตามที่มหาเถรสมาคมมอบหมาย

(๒) คณะกรรมการควบคุมการเรียไรส่วนจังหวัด ซึ่งเจ้าคณะจังหวัดเจ้าสังกัดแต่งตั้งมีจำนวนไม่ต่ำกว่า ๕ ไม่เกิน ๙ โดยมีเจ้าคณะจังหวัดเป็นประธาน มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๒.๑) อนุมัติและควบคุมการเรียไรภายในจังหวัด

(๒.๒) อนุมัติและควบคุมการเรียไรของจังหวัดอื่นที่มาขอเรียไรในจังหวัดที่รับผิดชอบ

(๒.๓) เพิกถอนการเรียไรภายในจังหวัดที่ผิดวัตถุประสงค์หรือไม่เหมาะสม

(๒.๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับการเรียไรที่คณะกรรมการควบคุมการเรียไรส่วนกลาง หรือมหาเถรสมาคมมอบหมาย

ข้อ ๘ ถ้ามีกรณีจำเป็นจะต้องทำการเรียไรนอกบริเวณวัด เพื่อก่อสร้างหรือปฏิสังขรณ์ถาวรวัตถุใดถาวรวัตถุนั้นต้องได้มีการก่อสร้างหรือปฏิสังขรณ์ไว้แล้วไม่น้อยกว่าครึ่งของงานก่อสร้างหรือปฏิสังขรณ์ทั้งหมดและให้เจ้าอาวาสปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑). ให้รายงานขออนุมัติการเรียไร

(๑.๑) ในกรณีการเรียไรภายในจังหวัด เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับ จนถึงเจ้าคณะอำเภอเจ้าสังกัด เมื่อเจ้าคณะอำเภอเจ้าสังกัดเห็นชอบแล้วให้เสนอไปยังคณะกรรมการควบคุมการเรียไร

ส่วนจังหวัดพิจารณาโดยผ่านสำนักงานเจ้าคณะจังหวัด

ในกรณีที่มีความประสงค์จะทำการเรียโรข้ามจังหวัด เมื่อได้รับอนุมัติให้ทำการเรียโรภายในจังหวัดแล้วให้ทำเรื่องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการควบคุมการเรียโรของจังหวัดที่จะเข้าไปเรียโรโดยผ่านสำนักงานเจ้าคณะจังหวัดสังกัด

(๑.๒) ในกรณีการเรียโรทั่วประเทศ เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงเจ้าคณะภาคเจ้าสังกัด เมื่อเจ้าคณะภาคเจ้าสังกัดพิจารณาเห็นชอบแล้ว ให้เสนอไปยังคณะกรรมการควบคุมการเรียโรส่วนกลาง เพื่อพิจารณาโดยผ่านสำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

ในรายงานขออนุมัติทำการเรียโรตามความใน (๑.๑) และ (๑.๒) ให้แสดงรายการก่อสร้างหรือปฏิสังขรณ์ จำนวนเงินหรือทรัพย์สินที่จะทำการเรียโร กำหนดเวลาทำการเรียโรและข้อความที่จะโฆษณาเรียโร

(๒) เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการควบคุมการเรียโรตามข้อ ๙ (๑) หรือข้อ ๙ (๒) แล้วจึงให้จัดการขออนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียโรต่อไป

(๓) ในกรณีได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียโรแล้วห้ามพระภิกษุสามเณรออกทำการเรียโรด้วยตนเอง และต้องปฏิบัติให้ชอบด้วยวิธีการตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ว่าด้วยการควบคุมการเรียโรทุกประการ

(๔) เมื่อครบกำหนดเวลาที่ได้รับอนุญาตให้ทำการเรียโรแล้วให้รายงานยอดรายรับรายจ่าย เงินและทรัพย์สินในการเรียโรเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงคณะกรรมการควบคุมการเรียโรตามข้อ ๙

(๑) หรือ ข้อ ๗ (๒) ที่อนุญาต ผ่านสำนักงานเจ้าคณะจังหวัดเจ้า
สังกัดหรือสำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคมแล้วแต่กรณี เมื่อได้ใช้จ่าย
เงินหรือทรัพย์สินไปในการก่อสร้างหรือปฏิสังขรณ์ถาวรวัตถุนั้นเสร็จแล้ว
ก็ให้รายงานตามลำดับดังกล่าวข้างต้น

ข้อ ๙ พระภิกษุสามเณรรูปใดฝ่าฝืนคำสั่งมหาเถรสมาคม

(๑) ถ้ามิได้เป็นพระสังฆาธิการ

(๑.๑) เมื่อเจ้าอาวาสเจ้าสังกัดได้ทราบความผิดนั้นแล้ว
ให้จัดการให้พระภิกษุสามเณรรูปนั้นออกไปเสียจากวัด หากไม่ยอมออก
เป็นการขัดคำสั่งของเจ้าพนักงาน ตามความในประมวลกฎหมายอาญา
ให้ขออารักขาจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง และให้บันทึกเหตุที่ให้ออก
นั้นในหนังสือสุทธิด้วย หรือ

(๑.๒) เมื่อเจ้าคณะในเขตที่ความผิดนั้นเกิดขึ้นได้ทราบ
ความผิดนั้นแล้ว ถ้าผู้ฝ่าฝืนมีสังกัดอยู่ในจังหวัดเดียวกัน ให้แจ้งแก่เจ้า
อาวาสผ่านเจ้าคณะจังหวัดเจ้าสังกัด แต่ถ้ามีสังกัดอยู่ต่างจังหวัด ให้แจ้ง
แก่เจ้าอาวาสผ่านเจ้าคณะภาคเจ้าสังกัดเพื่อดำเนินการตามความใน (๑.๑)

(๒) ถ้าเป็นพระสังฆาธิการ ให้เจ้าคณะเจ้าสังกัดพิจารณา
ลงโทษฐานละเมิดจริยาพระสังฆาธิการตามควรแก่กรณี แต่ถ้าพระ
สังฆาธิการได้กระทำผิดในเขตจังหวัดที่ตนมิได้สังกัดอยู่ ให้เจ้าคณะใน
เขตที่ความผิดนั้นเกิดขึ้นแจ้งแก่เจ้าคณะเจ้าสังกัดของผู้กระทำผิดเพื่อ
ดำเนินการดังนี้

(๒.๑) ในกรุงเทพมหานครให้แจ้งแก่เจ้าคณะกรุงเทพมหานคร
มหานคร

(๒.๒) ในจังหวัดอื่นให้แจ้งแก่เจ้าคณะจังหวัดหรือเจ้าคณะภาคแล้วแต่จะเห็นสมควร

(๒.๓) ถ้าปรากฏว่าความผิดตามกรณี (๑) หรือ (๒) เป็นความผิดอาญาด้วย ย่อมจะมีโทษตามกฎหมายอีกต่างหากจากโทษที่ได้รับจากเจ้าอาวาสหรือเจ้าคณะ เจ้าสังกัด

ข้อ ๑๐ คำสั่งมหาเถรสมาคมนี้ มิให้ใช้บังคับแก่การเรียไร ดังต่อไปนี้

(๑) การเรียไรในทางการคณะสงฆ์ หรือ

(๒) การเรียไรที่มหาเถรสมาคมอนุมัติเฉพาะเรื่อง

สั่ง ณ วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๓๙

(สมเด็จพระญาณสังวร)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ประธานกรรมการมหาเถรสมาคม

แนวทางปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องกับพระธรรมวินัย และคำสั่งมหาเถรสมาคม

๑. ห้ามมิให้วัดหรือพระภิกษุสามเณรนำรถยนต์บรรทุก
นิมิตช่อฟ้าหรือพระประธานมาทำการบอกบุญ เรียไร

๒. ห้ามมิให้พระภิกษุสามเณรประพรมน้ำมนต์โดยมีคณะศิษย์
หรือคณะพระภิกษุสามเณรเดินตามหลัง คอยรับปัจจัยหรือวัตถุสิ่งของ
อื่นๆ หรือวาง กระป๋องเรียไรตามร้านค้าต่างๆ

๓. ห้ามมิให้พระภิกษุสามเณรเดินบิณฑบาตขอปัจจัยหรือ
วัตถุสิ่งของอื่นๆ

๔. การเรียไรนั้น ไม่ว่าจะโดยวิธีการใดๆ ก็ตาม ห้ามมิให้วัดหรือ
พระภิกษุสามเณรทำการเรียไร หรือมอบหมายหรือยินยอมให้ฆราวาส
มาทำการเรียไรแทนเป็นอันขาด

เรื่องพระภิกษุสามเณรพักค้างแรมตามบ้านเรือน โทษทางพระวินัยเกี่ยวกับการพักแรมในบ้านเรือน

๑. ภิกษุนอนในที่มุงที่บังอันเดียวกันกับอนุปสัมบัน เกิน ๓
คืนขึ้นไป ต้องปาจิตตีย์ (นวโกวาท มุสาวาทวรรค ข้อที่ ๕)

๒. ภิกษุนอนในที่มุงที่บังอันเดียวกันกับผู้หญิงแม้แต่ในคืน
แรกต้องปาจิตตีย์ (นวโกวาท มุสาวาทวรรค ข้อที่ ๖)

โทษตามคำสั่งมหาเถรสมาคมเกี่ยวกับการพักแรมในบ้านเรือน

มหาเถรสมาคมได้มีคำสั่ง เรื่องห้ามภิกษุสามเณรเที่ยวเตร่เตร่ และพักค้างแรมตามบ้านเรือน พ.ศ. ๒๕๒๑ มีข้อปฏิบัติในกรณีที่พระภิกษุสามเณรฝ่าฝืนดังนี้

๑. ในกรณีที่ภิกษุสามเณรรูปนั้นมียกหนังสือสุทธิโดยถูกต้อง ให้ปฏิบัติดังนี้

๑.๑ ให้เจ้าอาวาสหรือเจ้าคณะเจ้าของท้องที่แล้วแต่กรณี แนะนำภิกษุสามเณร รูปนั้นให้กลับสำนักเดิม

๑.๒ ให้อาจารย์เจ้าอาวาสเจ้าสังกัดทราบ โดยผ่านเจ้าคณะภาคเจ้าสังกัดของภิกษุสามเณรรูปนั้น

๒. ในกรณีที่ภิกษุสามเณรรูปนั้น เมื่อสอบสวนแล้ว ปรากฏว่ามีหนังสือสุทธิปลอม ให้ปฏิบัติดังนี้

๒.๑ ให้เจ้าอาวาสหรือเจ้าคณะเจ้าของท้องที่ดำเนินการให้ภิกษุสามเณรรูปนั้นสละสมณเพศ

๒.๒ ให้มอบตัวให้ฝ่ายบ้านเมืองดำเนินการตามกฎหมาย

๒.๓ ให้อาจารย์เจ้าคณะตำบลตามลำดับจนถึงมหาเถรสมาคม

คำสั่งมหาเถรสมาคม

เรื่อง ห้ามมิภิกษุสามเณรเที่ยวเตร่และพักค้างแรมตามบ้านเรือน

พ.ศ. ๒๕๖๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มหาเถรสมาคมออกคำสั่งมหาเถรสมาคมไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ คำสั่งมหาเถรสมาคมนี้ เรียกว่า “คำสั่งมหาเถรสมาคมเรื่องห้ามมิภิกษุสามเณรเที่ยวเตร่และพักค้างแรมตามบ้านเรือน พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ คำสั่งมหาเถรสมาคมนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกคำสั่งหรือประกาศคณะสงฆ์อื่นเกี่ยวกับการห้ามมิภิกษุสามเณรเที่ยวเตร่และพักค้างแรมตามบ้านเรือนซึ่งได้กำหนดไว้แล้ว ในคำสั่งมหาเถรสมาคมนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับคำสั่งมหาเถรสมาคมนี้

ข้อ ๔ ห้ามภิกษุสามเณรเที่ยวเตร่เตรไปในที่ต่างๆ โดยไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง

ข้อ ๕ ห้ามภิกษุสามเณรพักค้างแรมตามบ้านเรือนติดต่อกันเกินสมควรไม่จำเป็น

ข้อ ๖ ภิกษุสามเณรรูปใดฝ่าฝืนคำสั่งมหาเถรสมาคมนี้

(๑) ในกรณีที่ภิกษุสามเณรรูปนั้นมีหนังสือสุทธิโดยถูกต้องให้เจ้าอาวาสหรือเจ้าคณะเจ้าของท้องที่แล้วแต่กรณี แนะนำภิกษุสามเณรรูปนั้นให้กลับสำนึกเดิม พร้อมรายงานให้เจ้าอาวาสเจ้าสังกัดทราบโดยผ่านเจ้าคณะภาคเจ้าสังกัดของภิกษุสามเณรรูปนั้น

(๒) ในกรณีที่ภิกษุสามเณรรูปนั้น เมื่อสอบสวนแล้วปรากฏว่ามีหนังสือสุทธิปลอม ให้เจ้าอาวาสหรือเจ้าคณะท้องที่ดำเนินการให้ภิกษุสามเณรรูปนั้นสละสมณเพศแล้วมอบตัวให้ฝ่ายบ้านเมืองดำเนินการ ตามกฎหมาย พร้อมกับรายงานเจ้าคณะตามลำดับ จนถึงมหาเถรสมาคม

ข้อ ๗ พระสังฆาธิการรูปใดฝ่าฝืนคำสั่งมหาเถรสมาคมนี้ ให้ถือว่าละเมิดจริยาพระสังฆาธิการอย่างร้ายแรง

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๑

(สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ)

สมเด็จพระสังฆราช ประธานกรรมการมหาเถรสมาคม

ประกาศคณะสงฆ์
เรื่อง ห้ามพระภิกษุสามเณรพักแรมในสถานที่
เป็นที่รังเกียจทางพระวินัย

ด้วยปรากฏว่า พุทธศาสนิกชนผู้เลื่อมใสในพระพุทธศาสนา ได้ตำหนิติเตียนพระภิกษุสามเณรผู้พักแรมในโรงแรม ซึ่งทางคณะสงฆ์ได้วางระเบียบห้ามไว้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๖ หรือในสถานที่พักตากอากาศ สาธารณะของคฤหัสถ์ชายหญิงเพราะสถานที่เช่นนั้นเป็นที่พักแรมของคฤหัสถ์ชายหญิงไม่สมควรที่พระภิกษุสามเณรจะเข้าไปพักแรมร่วมสถานที่เดียวกัน อันเป็นที่น่ารังเกียจ พระวินัยพุทธบัญญัติคณะสังฆมนตรีจึงมีมติให้ประกาศเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

๑. ห้ามพระภิกษุสามเณรมิให้เข้าไปพักแรมในโรงแรม ซึ่งเป็นที่พักแรมของคฤหัสถ์ชายหญิง หรือในสถานที่พักตากอากาศสาธารณะของคฤหัสถ์ชายหญิง

๒. ถ้าพระภิกษุสามเณรผู้เดินทางจำเป็นต้องพักแรมในระหว่างทาง ก็ให้เข้าไปขออาศัยพักแรมในวัดใกล้เคียงหรือในสถานที่

ซึ่งควรแก่สมณะ ที่จัดไว้สำหรับพระภิกษุสามเณร โดยเอกเทศอัน
ไม่เป็นที่รังเกียจทางพระวินัย

๓. พระภิกษุสามเณรผู้เดินทาง ต้องปฏิบัติให้สมควรแก่ความเป็นพระภิกษุสามเณรที่ดีตามทางพระวินัย ให้สนใจเอื้อเฟื้อในคัมภีร์และอาคันตุกวัตร เมื่อเข้าไปขออาศัยพักแรมในวัดใดๆ จงปฏิบัติให้ชอบด้วยกติกากของวัดนั้นๆ

๔. ถ้าปรากฏว่าพระภิกษุสามเณรเข้าไปพักแรมในโรงแรมเป็นที่พักของคฤหัสถ์ชายหญิงก็ดี ในสถานที่พักตามอากาศสาธารณะของคฤหัสถ์ชายหญิงก็ดี ให้เจ้าอาวาสหรือเจ้าคณะท้องถิ่นซึ่งอยู่ในเขตนั้น จัดการให้พระภิกษุสามเณรผู้ละเมิดประกาศออกไปจากสถานที่เช่นนั้น

ก. ถ้าพระภิกษุสามเณรนั้นไม่เชื่อฟัง ให้เจ้าอาวาสหรือเจ้าคณะท้องถิ่นซึ่งอยู่ในเขตนั้น ขออารักขาทางบ้านเมืองในฐานะล่วงละเมิดประกาศคณะสงฆ์ และจัดการให้เป็นไปโดยชอบด้วยประกาศนี้

ข. ถ้าพระภิกษุสามเณรนั้นประพฤติเสียหายทางพระวินัย ให้เจ้าอาวาสหรือเจ้าคณะท้องถิ่นซึ่งอยู่ในเขตนั้น จัดการให้เป็นไปโดยชอบด้วยพระวินัยพุทธบัญญัติ และอาณัติคณะสงฆ์แล้วรายงานให้เจ้าคณะเหนือทราบ

๕. ให้กรรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรมขอความร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทยแจ้งประกาศคณะสงฆ์ แก่เจ้าหน้าที่ฝ่าย

ปกครองท้องถิ่นและขอความร่วมมือกับผู้จัดการโรงแรม และผู้จัดการ
สถานที่พักตากอากาศสาธารณะ เพื่อให้ประกาศคณะสงฆ์ได้ผลธำรง
ไว้ซึ่งความเลื่อมใสของพุทธศาสนิกชนสืบต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๐๑

สมเด็จพระวันรัต

สังฆนายก

ประกาศ

ห้ามไม่ให้ภิกษุสามเณรเที่ยวสัจจขอเงินชาวบ้าน

มีภิกษุสามเณรบางรูปเที่ยวสัจจขอเงินชาวบ้าน เป็นที่น่า
อับอายอดสู้อย่างยิ่งนัก เสียทั้งทางพระวินัย เลื่อมทั้งเกียรติคุณแห่งคณะสงฆ์
เป็นการไม่สมควรที่ภิกษุสามเณรจะประพฤตินั้น

มหาเถรสมาคมพิจารณาเห็นพร้อมกันให้ประกาศว่า ตั้งแต่บัดนี้
เป็นต้นไป ห้ามไม่ให้ภิกษุสามเณรเที่ยวสัจจขอเงินตามชาวบ้าน ภิกษุ
สามเณรรูปใดฝ่าฝืนพบในที่ใด และถ้าวัดที่ภิกษุสามเณรรูปนั้นสำนัก
อยู่ใกล้ๆ ให้ส่งเจ้าหน้าที่นำส่งเจ้าอาวาสนั้น ถ้าวัดนั้นอยู่ไกล ให้นำ
ส่งเจ้าคณะในท้องที่นั้น เมื่อพิจารณาได้ความจริงแล้วให้บังคับให้สึกเสีย
ถ้าภิกษุสามเณรรูปนั้นมีหนังสือสุทธิตามระเบียบ ให้เจ้าอาวาสหรือเจ้า
คณะนั้นทำรายงานบอกชื่อ ฉายา วัด อำเภอ จังหวัด เสนอเจ้าคณะ
ตามลำดับ จนถึงประธานกรรมการมหาเถรสมาคม เพื่อจะได้ดำเนินเจ้า
อาวาสที่ภิกษุสามเณรรูปนั้นสังกัดอยู่ ถ้าไม่มีหนังสือสุทธิ ให้ถือว่าเป็น
คนจรจัด บังคับให้สึกเสียเช่นเดียวกัน แล้วทำรายงานเสนอเจ้าคณะ
เหนือตนเพื่อทราบไว้ด้วย

ให้เจ้าอาวาสและเจ้าคณะเป็นผู้รักษา และปฏิบัติการให้เป็นไปตามประกาศนี้ทุกประการ

ประกาศตั้งแต่วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๔๗๙

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์

บัญชาการคณะสงฆ์แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราชเจ้า

แถลงการณ์ฯ เล่ม ๒๔ หน้า ๘๗๑

ประกาศกรมตำรวจ เรื่อง เกี่ยวกับการเรียไร

เนื่องจากขณะนี้ปรากฏว่า มีบุคคลบางพวกได้แอบอ้างเอา ศาสนาบังหน้าหาผลประโยชน์ส่วนตัว โดยการหลอกลวงประชาชนว่า มีการทอดกฐินที่วัดนั้นวัดนี้ ขอให้ประชาชนช่วยกันบริจาคเงินทอดกฐินสามัคคี พฤติการณ์ดังกล่าวเป็นไปโดยสุจริตบ้าง ไม่สุจริตบ้าง บางรายได้ออกเรียไรตามบ้านราษฎร แต่ส่วนมากผู้ออกทำการเรียไรมักจะกำหนดเอาเวลาในระหว่างที่หัวหน้าครอบครัวไม่อยู่ เช่น เวลาที่ไปประกอบอาชีพนอกบ้านคงอยู่แต่แม่บ้าน เด็ก และคนรับใช้เท่านั้น การเรียไรที่ไม่ได้เป็นไปโดยสุจริต อาจมีทั้งการเข้าชี้หรือใช้อุบายต่างๆ ตลอดจนขู่เข็ญโดยปริยาย จนทำให้เจ้าของบ้านต้องให้เงินไป เสมือนซื้อความรำคาญมากกว่าที่จะบริจาคด้วยความเลื่อมใสศรัทธา

กรมตำรวจเห็นว่าวิธีการเช่นนี้ นอกจากจะเป็นการหลอกลวงประชาชนแล้ว ยังทำให้เกิดความเสื่อมเสียต่อบรรพบุรุษศาสนาอย่างยิ่ง จึงขอชี้แจงแนะนำให้ทราบว่าผู้ที่ทำการเรียไรนั้นจะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานตำรวจเสียก่อน และจะต้องนำใบอนุญาตติดตัวไปด้วยในขณะที่ทำการเรียไร ใบอนุญาตนี้จะต้องมีลายเซ็นของเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตและมีตราประทับ ต้องมีสมุดจดรายชื่อผู้บริจาคเงินด้วย เมื่อมีผู้บริจาคก็ต้องออกใบเสร็จรับเงินให้เป็นหลักฐานใบเสร็จรับเงิน มีลายเซ็นชื่อเจ้าพนักงานและตราประทับในสมุด

เช่นเดียวกับใบอนุญาต

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ขณะนี้มีการเรียไรที่อ้างว่า เพื่อทอดกฐินสามัคคีโดยวิธีหลายอย่าง เช่น ที่ทำกันอยู่ทั่วไปก็มีแจกซองให้ผู้บริจาค กรอรายการเองว่าจะบริจาคเป็นเงินเท่าไร แล้วเก็บเงินในเวลานั้นหรือภายหลัง บางรายก็ใช้แห่โฆษณาตามท้องถนนหลวง เช่น แห่เถิดเทิงแล้วขอเรียไร เป็นต้น การกระทำเช่นนี้เป็นความผิดต่อพระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร พ.ศ. ๒๕๔๗ ทั้งสิ้น ซึ่งจะต้องขออนุญาตจากเจ้าพนักงานเสียก่อนจึงทำได้

ฉะนั้น หากมีผู้ใดขอเรียไรจะเพื่อการใดก็ตาม ขอให้สอบถามผู้เรียไรเสียก่อนว่า มีใบอนุญาตแสดงหรือไม่ หากปรากฏว่าไม่มีหรือมีพฤติการณ์ไม่สุจริตก็ขอให้แจ้งต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่ทราบ เพื่อจะได้จัดการต่อไป

จึงขอประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน
ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๘

พลตำรวจโทกระเมียร ศรีदानนท์
รองอธิบดีฯ ทำการแทนอธิบดีกรมตำรวจ

พระราชบัญญัติ*
คนเข้าเมือง พ.ศ.๒๕๒๒
(เฉพาะบางมาตรา)

มาตรา ๖๓ ผู้ได้นำหรือพาคนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรหรือกระทำการด้วยประการใดๆ อันเป็นอุปการะหรือช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกแก่คนต่างด้าวให้เข้ามาในราชอาณาจักร โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปีและปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ และภายในพาหนะนั้นมีคนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะนั้นได้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนไม่สามารถรู้ได้ว่า ภายในพาหนะนั้นมีคนต่างด้าวดังกล่าวอยู่แม้ว่าได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้ว

*คู่มือพระสังฆาธิการ เรื่องการปกครองคณะสงฆ์ สำนักงานเลขาธิการมหาเถรสมาคม กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ โรงพิมพ์การศาสนา พ.ศ. ๒๕๔๔

มาตรา ๖๔ ผู้ใดรู้ว่าคนต่างด้าวคนใดเข้ามาในราชอาณาจักร โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ให้เข้าพักอาศัย ช้อนเงิน หรือช่วยด้วยประการใดๆ เพื่อให้คนต่างด้าวนั้นพ้นจากการจับกุม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

ผู้ใดให้คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักร โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้เข้าพักอาศัย ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นรู้ว่าคนต่างด้าวดังกล่าวเข้ามาในราชอาณาจักรโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนไม่รู้โดยได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้ว

ถ้าการกระทำความผิดวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำเพื่อช่วยบิดามารดา บุตร สามี ภรรยาของผู้กระทำความผิดจะไม่ลงโทษก็ได้

หมายเหตุ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ มี ๙๒ มาตรา แต่ที่นำมาลงเพียงสองมาตรา เพราะเห็นว่าเป็นมาตราที่ควรทราบ

ประกาศ เรื่อง ิกษุสามเณรเซ็นนาม แสดงภาวะไม่แน่นอนว่าเป็นบรรพชิตหรือคฤหัสถ์

เนื่องด้วยพระวินิจัยของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส และมติของมหาเถรสมาคมมีว่าิกษุเซ็นนามเป็นนาย.....เป็นการแสดงภาวะที่ไม่แน่นอนว่าถือเพศเป็นคฤหัสถ์หรือบรรพชิต ปรับโทษถึงสึกมาแล้วทุกราย และคณะสงฆ์ ได้ถือเป็นหลักในการพิจารณาและวินิจัยต่อมา ฯ

ภายหลังมีิกษุบางรูปเซ็นนามเป็นนาย.....เช่นนั้น แต่มีหมายเหตุกำกับว่าเวลานี้เป็นิกษุ เกิดฟ้องร้องเป็นอธิกรณ์ขึ้น เรื่องถึงมหาเถรสมาคมฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า แม้จะมีพระมหาสมณวินิจัย และมติของมหาเถรสมาคมเป็นหลักอยู่แล้วก็จริง แต่เฉพาะเรื่องนี้จะปรับโทษถึงเพียงนั้น ยังไม่ถนัดทีเดียว เพราะมีหมายเหตุกำกับแสดงว่ายังถือ ภาวะเป็นิกษุอยู่ แม้ถึงอย่างนั้นก็ถือว่าไม่ควรที่ิกษุจะกระทำ ควรให้ประกาศห้ามเสียด้วยฯ

อาศัยเหตุนี้ จึงประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ตั้งแต่วันที่ประกาศนี้ เป็นต้นไปภิกษุสามเณรใช้นามเป็นนาย.....อันแสดงว่าภาวะไม่แน่นอนอย่างนั้น ถึงจะมีหมายเหตุกำกับว่า เวลานี้เป็นภิกษุสามเณรอยู่หรือไม่ก็ตาม ให้ถือว่ามิผิดตาม พระมหาสมณ วินิจจย และมติของมหาเถรสมาคมดังกล่าวแล้วนั้นทุกประการ ฯ

ประกาศแต่วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๗๙

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์

ประธานกรรมการมหาเถรสมาคม

บัญชาการคณะสงฆ์แทนพระองค์สมเด็จพระสังฆราชเจ้า

คำสั่งมหาเถรสมาคม

เรื่อง ห้ามภิกษุสามเณรเข้าไปพำนักอาศัยหรือดำเนินการใด ๆ
ในสถานที่ซึ่งยังไม่ได้รับอนุญาตให้สร้างวัด พ.ศ. ๒๕๓๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มหาเถรสมาคมออกคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ คำสั่งมหาเถรสมาคมนี้เรียกว่า “คำสั่งมหาเถรสมาคมเรื่องห้ามภิกษุสามเณรเข้าไปพำนักอาศัยหรือดำเนินการใด ๆ ในสถานที่ซึ่งยังไม่ได้รับอนุญาตให้สร้างวัด พ.ศ. ๒๕๓๐”

ข้อ ๒ คำสั่งมหาเถรสมาคมนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ห้ามภิกษุสามเณรเข้าไปพำนักอาศัยหรือดำเนินการใด ๆ ในสถานที่ซึ่งยังไม่ได้รับอนุญาตให้สร้างวัดตามกฎหมายกระทรวง แม้จะเป็นการชั่วคราว เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าคณะจังหวัดเจ้าสังกัดท้องที่

ข้อ ๔ ภิกษุสามเณรรูปใดฝ่าฝืนคำสั่งนี้ ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ให้เจ้าอาวาส เจ้าสังกัดเรียกภิกษุสามเณรรูปนั้น

กลับไปอยู่ประจำที่วัดสังกัดเดิมและว่ากล่าวตักเตือน หากภิกษุสามเณร
ฝ่าฝืนอีก ให้ดำเนินการตามมาตรา ๓๘ (๒) และ (๓) แห่งพระราช
บัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

(๒) ในกรณีผู้ฝ่าฝืนเป็นพระสังฆาธิการให้ผู้บังคับ
บัญชาลงโทษฐานละเมิดจริยาพระสังฆาธิการ ตามควรแก่กรณี

ข้อ ๕ ภิกษุสามเณรรูปใดเข้าไปพำนักอาศัยหรือดำเนินการใดๆ
ในสถานที่ซึ่งยังมิได้รับอนุญาตให้สร้างวัดอยู่ก่อนคำสั่งนี้ประกาศ
ใช้ให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) ให้กลับไปอยู่ประจำที่วัดสังกัดเดิม หรือ

(๒) ถ้าประสงค์จะอยู่ต่อไป ให้ขออนุญาตเจ้าคณะจังหวัด
เจ้าสังกัดท้องที่เป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อ ๖ เพื่อให้การปฏิบัติให้เป็นไปตามคำสั่งข้อ ๓ และ ข้อ ๔
ให้เจ้าคณะตำบลหรือเจ้าคณะแขวง เจ้าสังกัดท้องที่ แล้วแต่กรณี แจ้งเจ้า
คณะตามลำดับชั้น จนถึงเจ้าคณะจังหวัด หรือเจ้าคณะกรุงเทพมหานคร
เจ้าสังกัดท้องที่แล้วแต่กรณี

ทั้งนี้ภายในกำหนด ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่คำสั่งนี้มีผลบังคับใช้
ตั้ง ณ วันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๐

(สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ประธานกรรมการมหาเถรสมาคม

คำสั่งมหาเถรสมาคม เรื่อง ห้ามพระภิกษุสามเณรเกี่ยวข้องกับการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๘*

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ ตรี แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ มหาเถรสมาคมจึงออกคำสั่งไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ คำสั่งมหาเถรสมาคมนี้ เรียกว่า “คำสั่งมหาเถรสมาคมเรื่องห้ามพระภิกษุ สามเณร เกี่ยวข้องกับการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๘”

ข้อ ๒ คำสั่งมหาเถรสมาคมนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ตั้งแต่วันใช้คำสั่งมหาเถรสมาคมนี้ ให้ยกเลิกคำสั่งมหาเถรสมาคม เรื่องห้ามพระสงฆ์เกี่ยวข้องกับการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๓

ข้อ ๔ ห้ามภิกษุสามเณรเข้าไปในที่ชุมนุม หรือในบริเวณสภาเทศบาล หรือสภาการเมืองอื่นใด หรือในที่ชุมนุมทางการเมือง ไม่ว่ากรณีใด ๆ

ข้อ ๕ ห้ามพระภิกษุสามเณรทำการใด ๆ อันเป็นการสนับสนุน

* ประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์ เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๑ วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๓๘

สนุนช่วยเหลือโดยตรงหรือโดยอ้อมแก่การหาเสียง เพื่อการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสภาเทศบาลหรือสภาการเมืองอื่นใด แก่บุคคลหรือคณะบุคคลใด ๆ

ข้อ ๖ ห้ามพระภิกษุสามเณรร่วมชุมนุมในการเรียกร้องสิทธิของบุคคลหรือคณะบุคคลใดๆ

ข้อ ๗ ห้ามพระภิกษุสามเณรร่วมอภิปราย หรือบรรยายเรื่องเกี่ยวกับการเมืองซึ่งจัดตั้งขึ้นทั้งในวัดและนอกวัด

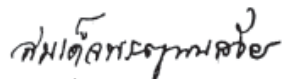
ข้อ ๘ ให้พระสังฆาธิการตั้งแต่ชั้นเจ้าอาวาสขึ้นไป ผู้มีอำนาจหน้าที่ในทางปกครองชี้แจงแนะนำผู้อยู่ในปกครองของตนให้ทราบคำสั่งมหาเถรสมาคมนี้ และกวดขันอย่าให้มีการฝ่าฝืนละเมิด

ข้อ ๙ พระภิกษุสามเณรรูปใดฝ่าฝืนละเมิดคำสั่งมหาเถรสมาคมนี้ให้พระสังฆาธิการผู้ปกครองใกล้ชิดดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตน

ถ้าความผิดเกิดขึ้นนอกเขตสังกัดให้เจ้าคณะเจ้าของเขตที่ความผิดเกิดขึ้นว่ากล่าวตักเตือนแล้วแจ้งให้พระสังฆาธิการผู้ปกครองใกล้ชิดดำเนินการ

ข้อ ๑๐ ให้พระสังฆาธิการผู้มีอำนาจหน้าที่ในทางปกครองทุกชั้นปฏิบัติการให้เป็นไปตามคำสั่งมหาเถรสมาคมนี้โดยเคร่งครัด

สั่ง ณ วันที่ ๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๘

(สมเด็จพระญาณสังวร)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ประธานกรรมการมหาเถรสมาคม

ประมวลกฎหมายอาญา

ลักษณะ ๔

ความผิดเกี่ยวกับศาสนา

มาตรา ๒๐๖ ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ แก้วัตถุหรือสถานอันเป็นที่เคารพในทางศาสนาของหมู่ชนใดอันเป็นการเหยียดหยามศาสนานั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีถึงเจ็ดปีหรือปรับตั้งแต่สองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๐๗ ผู้ใดก่อให้เกิดการวุ่นวายขึ้นในที่ประชุมศาสนิกชนเวลาประชุมกันนมีสการ หรือกระทำพิธีกรรมตามศาสนาใด ๆ โดยชอบด้วยกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๐๘ ผู้ใดแต่งกายหรือใช้เครื่องหมายที่แสดงว่าเป็นภิกษุสามเณร นักพรต หรือนักบวชในศาสนาใดโดยมิชอบ เพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่า ตนเป็นบุคคลเช่นว่านั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ประมวลกฎหมายอาญา

ลักษณะ ๗ หมวด ๓

ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร

มาตรา ๒๖๔ ผู้ใดทำเอกสารปลอมขึ้นทั้งฉบับ หรือส่วนหนึ่งส่วนใด เติมหรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการใด ๆ ในเอกสารที่แท้จริง หรือประทับตราปลอมหรือลงลายมือชื่อปลอมในเอกสารโดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ถ้าได้กระทำให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานปลอมเอกสาร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน หกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดกรอกข้อความลงในแผ่นกระดาษหรือวัตถุอื่นใด ซึ่งมีลายมือชื่อของผู้อื่นโดยไม่ได้ได้รับความยินยอม หรือโดยฝ่าฝืนคำสั่งของผู้นั้น ถ้าได้กระทำเพื่อนำเอาเอกสารนั้นไปใช้ในกิจการที่อาจเกิดเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือประชาชนให้ถือว่าผู้นั้นปลอมเอกสาร ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

มาตรา ๒๖๕ ผู้ใดปลอมเอกสารสิทธิ หรือเอกสารราชการต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปีและปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๒๖๖ ผู้ใดปลอมเอกสารดังต่อไปนี้

- (๑) เอกสารสิทธิอันเป็นเอกสารราชการ
- (๒) พินัยกรรม

- (๓) ใบหุ้น ใบหุ้นกุ หรือใบสำคัญของใบหุ้นหรือใบหุ้นกุ
- (๔) ตัวเงิน หรือ
- (๕) บัตรเงินฝาก

ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๒๖๓ ผู้ใดแจ้งให้เจ้าพนักงาน ผู้กระทำการตามหน้าที่ จดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารมหาชนหรือเอกสารราชการ ซึ่งมี วัตถุประสงค์สำหรับใช้เป็นพยานหลักฐาน โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๖๔ ผู้ใดใช้หรืออ้างอิงเอกสารอันเกิดจากการกระทำ ความผิดตามมาตรา ๒๖๔ มาตรา ๒๖๕ มาตรา ๒๖๖ หรือมาตรา ๒๖๗ ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชนต้องระวาง โทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นผู้ปลอมเอกสารนั้น หรือ เป็นผู้แจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความนั้นเอง ให้ลงโทษตามมาตรานี้ แต่กระหนงดียว

พระราชบัญญัติ
ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๒๓ ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้

- (๑) วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา
- (๒) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลและร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา
- (๓) สถานที่ราชการยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้าหรือสโมสร
- (๔) หอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก
- (๕) สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ
- (๖) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงหรือร้านค้าในบริเวณสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง
- (๗) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป
- (๘) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๔ ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัน หรือเวลาที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ประกาศดังกล่าวจะกำหนดเงื่อนไขหรือข้อยกเว้นใดๆ เท่าที่จำเป็นไว้ด้วยก็ได้

บทบัญญัติในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับกับการขายของผู้ผลิต ผู้นำเข้าหรือตัวแทนของผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าไปยังผู้ขายซึ่งได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยสุรา

มาตรา ๓๑ ห้ามมิให้ผู้ใดบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน สถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้

(๑) วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา เว้นแต่เป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมทางศาสนา

(๒) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลและร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล

(๓) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล หรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี

(๔) สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคลหรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี หรือสถานศึกษาที่สอนการผสมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

(๕) สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงหรือร้านค้าในบริเวณสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

(๖) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป

(๗) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของ คณะกรรมการ

หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๙ ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๒๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติ

การพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

น.อ.อาทิตย์ ทิพอภา ร.น.

เจ้าพระยายมราช

พล.อ. เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๗๘

เป็นปีที่ ๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรเพิ่มเติมและรวบรวม
พระราชบัญญัติการพนันเสียใหม่

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำ
แนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. ๒๔๗๓ และกฎหมาย กฎ ข้อบังคับซึ่งมีความขัดแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ความในมาตรา ๘๕๓, ๘๕๔ และ ๘๕๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์

มาตรา ๔ ห้ามมิให้อนุญาตจัดให้มี หรือเข้าเล่น หรือเข้าพนันในการเล่นอันระบุไว้ใน บัญชี ก. ทำยพระราชบัญญัตินี้ หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกันหรือการเล่นอันร้ายแรงอื่นใด ซึ่งรัฐมนตรี เจ้าหน้าที่ออกกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมห้ามไว้ แต่เมื่อรัฐบาลพิจารณาเห็นว่า ณ สถานที่ใดสมควรจะอนุญาตภายใต้บังคับเงื่อนไขใดๆ ให้มีการเล่นชนิดใด ก็อนุญาตได้โดยออกพระราชกฤษฎีกา

การเล่นอันระบุไว้ในบัญชี ข. ทำยพระราชบัญญัตินี้ หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน หรือการเล่นอื่นใดซึ่งรัฐมนตรี เจ้าหน้าที่ได้ออกกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมไว้ จะจัดให้มีขึ้นเพื่อเป็นทางนำมาซึ่งผลประโยชน์แก่ผู้จัดโดยทางตรงหรือทางอ้อมได้ ต่อเมื่อรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตเห็นสมควรและออกใบอนุญาตให้หรือมีกฎกระทรวงอนุญาตให้จัดขึ้นโดยไม่ต้องมีใบอนุญาต

ในการเล่นอันระบุไว้ในวรรค ๒ ข้างต้นนั้นจะพนันกันได้เฉพาะเมื่อได้มีใบอนุญาตให้จัดมีขึ้น หรือมีกฎกระทรวงอนุญาตให้จัดขึ้นได้

โดยไม่ต้องมีใบอนุญาต

การเล่นหมายเลข ๕ ถึง ๑๕ ในบัญชี ข. หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน หรือการเล่นอื่นใดซึ่งรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ได้ออกกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมไว้ นั้นจะให้รางวัลตราความเป็นเงินไม่ได้และห้ามมิให้ผู้ได้รับรางวัลที่ให้ไปแล้วกลับคืนหรือรับซื้อหรือแลกเปลี่ยนรางวัลนั้นในสถานงาน หรือการเล่นหรือบริเวณต่อเนื่องในระหว่างมืงานหรือการเล่น

พ.ร.บ. การพนัน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๘๕ มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔ ทวิ

“มาตรา ๔ ทวิ ในการเล่นอื่นใดนอกจากที่กล่าวในมาตรา ๔ จะพนันกันหรือจะจัดให้มีเพื่อให้พนันกันได้เฉพาะการเล่นที่ระบุชื่อและเงื่อนไขไว้ในกฎกระทรวง

คำว่า “การเล่น” ในวรรคก่อน ให้หมายความว่ารวมตลอดถึงการทายและการทำนายด้วย”

มาตรา ๕ ผู้ใดจัดให้มีการเล่น ซึ่งตามปกติย่อมพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นแก่กัน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นจัดให้มีขึ้นเพื่อนำมาซึ่งผลประโยชน์แห่งตน และผู้ใดเข้าเล่นอยู่ด้วยก็ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้นั้นพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่น

มาตรา ๖ ผู้ใดอยู่ในวงการเล่นอันขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือขัดต่อข้อความในกฎกระทรวง หรือใบอนุญาตซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นเล่นด้วย เว้นแต่ผู้ซึ่งเพียงแต่ดูการเล่นในงานรื่นเริงสาธารณะ หรืองานนักขัตฤกษ์ หรือในที่

สาธารณสถาน

มาตรา ๓ ใบอนุญาตทุกคนจะต้องกำหนด

(๑) ลักษณะข้อจำกัดและเงื่อนไขของการเล่นพนันโดยชัดแจ้ง

(๒) สถานที่ วัน เดือน ปี และกำหนดเวลาที่อนุญาตให้เล่น ถ้าเป็นใบอนุญาตสลากกินแบ่ง สลากกินรวบ และสล็อต ให้ระบุจำนวน สลากที่จะขายกับสถานที่ วันและเวลาที่จะออกด้วย

(๓) จำนวนบุคคลผู้จะเข้าเล่นมีกำหนดหรือไม่ และไม่ให้บุคคล อายุต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ หรือไม่บรรลุนิติภาวะเข้าเล่นด้วย เว้นแต่การเล่นตามบัญชี ข. หมายเลข ๑๖

มาตรา ๔ การจัดให้มีการเล่นเกมหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชคโดยวิธีใดๆ ในการประกอบกิจการค้า หรืออาชีพ จะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตก่อน จึงจะทำได้

มาตรา ๕ สลากกินแบ่ง สลากกินรวบ และสล็อต หรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงิน หรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนหนึ่งคนใดนั้น ต้องส่งสลากให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตประทับตราเสียก่อนจึงนำออกจำหน่ายได้

ถ้ายังมิได้รับอนุญาตให้มีการเล่นที่กล่าวไว้ในวรรคก่อน ห้ามมิให้ประกาศโฆษณาหรือชักชวนโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้บุคคลใดๆ เข้าร่วมในการเล่นนั้น

พ.ร.บ. การพนัน (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔ ทวิ และมาตรา ๕ ตรี

“มาตรา ๔ ทวิ ห้ามมิให้ผู้ใดเสนอขายหรือขายสลากกินแบ่ง

ที่ออกจำหน่ายตามมาตรา ๙ และที่ยังมิได้ออกรางวัลเกินกว่าราคาที่กำหนดในสลาก”

“มาตรา ๙ ตี ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙ ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๐ ททรัพย์สินพนันกันซึ่งจับได้ในวงการเล่นอันขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือขัดต่อข้อความในกฎกระทรวงหรือใบอนุญาตซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ ในรีบเสียทั้งสิ้น เว้นแต่ทรัพย์สินซึ่งมิได้เอาออกพนัน

เครื่องมือที่ใช้ในการเล่นนั้น ให้ศาลมีอำนาจจับได้ตามกฎหมายลักษณะอาญา

ประกาศหรือเอกสารอย่างใดๆ อันมุ่งหมายให้เป็นการชักชวนผู้อื่นให้เล่นดังกล่าวไว้ในมาตรา ๙ วรรค ๒ นั้น ตำรวจหรือกรมการอำเภอยึดและทำลายเสียก็ได้ ถ้าประกาศหรือเอกสารนั้นส่งทางไปรษณีย์ถึงผู้รับที่อยู่ในราชอาณาจักร เจ้าพนักงานไปรษณีย์จะยึดประกาศหรือเอกสารนั้นไว้ก็ได้ แต่เจ้าพนักงานไปรษณีย์ต้องแจ้งให้ผู้รับทราบ ถ้าผู้รับมีข้อโต้แย้งว่าประกาศหรือเอกสารนั้นมิได้เกี่ยวกับการพนัน ผู้รับจะนำคดีไปฟ้องศาลภายในกำหนด ๑ เดือน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งความจากพนักงานไปรษณีย์ก็ได้ ถ้าผู้รับมิได้นำคดีไปฟ้องศาลก็ดีหรือเมื่อศาลสั่งยื่นการยึดนั้นก็ดี เจ้าพนักงานไปรษณีย์มีอำนาจทำลายประกาศหรือเอกสารที่ยึดไว้นั้นได้

แต่เจ้าพนักงานไปรษณีย์จะเปิดซองหรือห่อออกดูโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรานี้ ไม่ได้เว้นแต่จะมีเครื่องหมายภายนอก

แสดงว่าในซองหรือในห่อนั้นมีสิ่งที่จะต้องรีบและทำลายตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑ เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตมีสิทธิจะเรียกใบอนุญาตคืนเมื่อมีเหตุสมควรเชื่อว่า ผู้รับใบอนุญาตกระทำการละเมิดพระราชบัญญัตินี้ หรือกฏกระทรวง หรือใบอนุญาตซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้

ความในมาตรา ๑๒ เดิม ถูกยกเลิกโดย พ.ร.บ. การพนัน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๔ และใช้ความใหม่แทนดังต่อไปนี้

“มาตรา ๑๒ ผู้ใดให้มีการเล่น หรือทำอุบายล่อ ช่วยประกาศ โฆษณาหรือชักชวนโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้ผู้อื่นเข้าเล่น หรือเข้าพนันในการเล่น ซึ่งมีได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน หรือรับอนุญาตแล้ว แต่เล่นพลิกแพลง หรือผู้ใดเข้าเล่น หรือเข้าพนันในการเล่นอันขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฏกระทรวง หรือข้อความในใบอนุญาต ผู้นั้นมีความผิดต่อไปนี้

๑. ถ้าเป็นความผิดในการเล่นตามบัญชี ก. หมายเลข ๑ ถึง หมายเลข ๑๖ หรือการเล่นตามบัญชี ข. หมายเลข ๑๖ เฉพาะฉลากกินรวบ หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกันนี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๓ เดือนขึ้นไป จนถึง ๓ ปีและปรับตั้งแต่ ๕๐๐ บาทขึ้นไปจนถึง ๕,๐๐๐ บาท ด้วยอีกโทษหนึ่ง เว้นแต่ผู้เข้าเล่นหรือเข้าพนันที่เรียกว่าลูกค้ำให้จำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒. ถ้าเป็นความผิดในการเล่นอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำ

ทั้งปรับ เว้นแต่ความผิดตามมาตรา ๔ ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓ ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๔ อันว่าด้วยการกลับคืนหรือรับซื้อ หรือแลกเปลี่ยนรางวัลนั้น มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือนหรือปรับไม่เกิน ๕๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔ ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๘ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๕๐ บาทขึ้นไปจนถึง ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พ.ร.บ. การพนัน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๕ มาตรา ๓ ให้เพิ่มข้อความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔ ทวิ

“มาตรา ๑๔ ทวิ ผู้ใดกระทำความผิดต้องระวางโทษตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อพ้นโทษแล้วยังไม่ครบกำหนดสามปี กระทำความผิดต่อพระราชบัญญัตินี้อีก”

(๑) ถ้าโทษซึ่งกำหนดไว้สำหรับความผิดที่กระทำความผิดหลังเป็นโทษจำคุกและปรับให้วางโทษทัณฑ์

(๒) ถ้าโทษซึ่งกำหนดไว้สำหรับความผิดที่กระทำความผิดหลังเป็นโทษจำคุกหรือปรับให้วางโทษทั้งจำทั้งปรับ

พ.ร.บ. การพนัน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๕ เดิม และใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ นอกจากโทษที่มีบัญญัติไว้แล้ว ในพระราชบัญญัตินี้ ถ้าเป็นกรณีที่มีผู้นำจับผู้กระทำความผิด ให้พนักงานอัยการร้องขอต่อศาลให้ย้ายสินบนแก่ผู้นำจับด้วยและให้ศาลสั่งไว้ในคำพิพากษาให้ผู้กระทำความผิด

ใช้เงินสินบนแก่ผู้นำจับกังหนึ่งของจำนวนเงินค่าปรับด้วยอีกโสดหนึ่ง ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ชำระสินบนดังกล่าวให้จ่ายจากเงินที่ได้จากของกลาง ซึ่งศาลสั่งริบเมื่อคดีถึงที่สุดแล้วหรือจ่ายจากเงินค่าปรับที่ได้ชำระต่อศาล”

พ.ร.บ. การพนัน (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๓ ให้ยกเลิกความใน มาตรา ๑๖ เดิม และใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖ รัฐมนตรีเจ้าหน้าที่รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ มีอำนาจกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตการเล่นหมายเลข ๑๗ ในบัญชี ข. เสียภาษีไม่เกินกว่าร้อยละสิบแห่งยอดรายรับก่อนหักรายจ่าย การเล่น หมายเลข ๑๙ ในบัญชี ข. ไม่เกินร้อยละสิบแห่งยอดรายรับซึ่งหักรายจ่ายแล้วและการเล่นหมายเลข ๑๖ หมายเลข ๑๘ และหมายเลข ๒๐ ในบัญชี ข. ไม่เกินร้อยละสิบแห่งยอดราคาสลาก ซึ่งมีผู้รับซื้อก่อนหัก รายจ่าย

รัฐมนตรีเจ้าหน้าที่รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ จะกำหนด ให้ผู้รับใบอนุญาตการเล่นหมายเลข ๑๗ หมายเลข ๑๘ และหมายเลข ๑๙ ในบัญชี ข. เสียภาษีเพิ่มขึ้นอีกไม่เกินร้อยละสองครึ่ง เพื่อให้เป็น รายได้ของเทศบาลแห่งท้องที่ที่เล่นการพนันตามใบอนุญาต โดย กำหนดในกฎกระทรวงก็ได้”

พ.ร.บ. การพนัน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้เพิ่มมาตรา ๑๖ ทวิ มีข้อความดังนี้

“มาตรา ๑๖ ทวิ ภาษีที่จะต้องเสียตามความในมาตรา ๑๖ และ เงินค่าธรรมเนียม ตามความในมาตรา ๑๗ นั้น ให้รัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัตินี้ กำหนดตามสภาพแห่งท้องที่ก็ได้”

มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นเจ้าหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงตั้งเจ้าพนักงาน ดำเนินการตามพระราชบัญญัติ กำหนดเงินค่าธรรมเนียม กำหนดเงื่อนไขในการเล่นการพนัน และวางระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พระยานิตศาสตร์ไพศาลย์

(๕๒ ร.จ. ๑๙๗๘ ตอนที่ ๖๘ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๗๘)

บัญชี ก.

๑. หอย ก. ข.
๒. โปแป้น
๓. โปกำ
๔. ถั่ว
๕. แผลเก่า
๖. จับยี่กี
๗. ต่อแต้ม
๘. เบี้ยโบก หรือคู่คี่ หรืออีโง้ง
๙. ไฟสามใบ
๑๐. ไม้สามอัน
๑๑. ช้างงา หรือปอก
๑๒. ไม้ดำ ไม้แดง หรือปลาดำปลาแดง หรืออีดำอีแดง
๑๓. อีโปงครอบ
๑๔. กำตัด
๑๕. ไม้หมุน หรือล้อหมุนทุกๆ อย่าง
๑๖. หัวโตหรือทายภาพ
๑๗. การเล่นซึ่งมีการทรมานสัตว์ เช่น เอาמידหรือหนามผูกหรือวางยาเบื่อยาเมาให้สัตว์ชนหรือต่อสู้กันหรือสูมไฟบนหลังเต่าให้วิ่งแข่งกันหรือการเล่นอื่นๆ ซึ่งเป็นการทรมานสัตว์อันมีลักษณะคล้ายกับที่ว่ามานี้
๑๘. บิลเลียดรู ดีผี

๑๙. โยนจิม
๒๐. สี่เหงาลัก
๒๑. ขลุ่ยขลิกลัก
๒๒. น้ำเต้าทุๆ อย่าง
๒๓. ไฮโล
๒๔. อีก็้อย
๒๕. ปั่นแปะ
๒๖. อีโปงชด
๒๗. บาการา (เพิ่มขึ้นโดยข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๐๓) ฯลฯ)
๒๘. สลัดอกแมชชิน (เพิ่มขึ้นโดยข้อ ๑ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ฯลฯ)

บัญชี ข.

๑. การเล่นต่างๆ ซึ่งให้สัตว์ต่อสู้หรือแข่งขัน เช่น ชนโค ชนไก่ กัดปลา แข่งม้า ฯลฯ นอกจากที่กล่าวไว้ในหมายเลข ๑๗ แห่งบัญชี ก.
๒. วึ่งวักคน
๓. ชกมวย มวยปล้ำ
๔. แข่งเรือพุง แข่งเรือล้อ
๕. ชีรูป
๖. โยนห่วง
๗. โยนสตาจค์หรือวัตถุใดๆ ลงในภาชนะต่างๆ

๗. ตกเบ็ด
๘. จับฉลากโดยวิธีใดๆ
๙. ยิงเป้า
๑๐. ปาหน้าคน ปาสัตว์ หรือสิ่งใดๆ
๑๑. เตะข้ามด่าน
๑๒. หมากแฉก
๑๓. หมากหัวแดง
๑๔. บิงโก
๑๕. สลากกินแบ่ง สลากกินรวบ หรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชค ใช้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนใดคนหนึ่ง
๑๖. โตเตโลเซเตอร์ สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง
๑๗. สวีป สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง
๑๘. บู้ดเมกิง สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง
๑๙. ขายสลากกินแบ่ง สลากกินรวบ หรือสวีป ซึ่งไม่ใช่ชื้อออกในประเทศไทย แต่ได้จัดให้มีขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมายของประเทศที่จัดนั้น
๒๐. ไฟนกระจอก ไฟต่อแต้ม ไฟต่างๆ
๒๑. ดวด
๒๒. บิลเลียด
๒๓. ช้องอ้อย
๒๔. สะบ้าทอย เพิ่มขึ้นโดยข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๐๓) ฯลฯ

๒๖. สะบ้าชุด เพิ่มขึ้นโดยข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๗
(พ.ศ. ๒๕๐๓) ฯลฯ

๒๗. ฟุตบอลโต๊ะ

๒๘. เครื่องเล่นซึ่งใช้ไฟฟ้าจักรกล หรือสปริงดีด ยิง หรือโยน
วัตถุใดๆ ในลักษณะโดยมีการนับแต้มหรือเครื่องหมายใดๆ (เพิ่มขึ้น
โดยข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ฯลฯ)

ภาคผนวก

๑. ที่ตั้งศูนย์ปฏิบัติการ พระวินยาธิการ

ศูนย์แต่ละศูนย์จะมีเจ้าคณะเขตเจ้าของท้องที่นั้นๆ เป็นประธานศูนย์รับผิดชอบโดยมีเจ้าคณะแขวง เจ้าอาวาส เลขาเจ้าคณะเขต เลขาเจ้าคณะแขวง และพระวินยาธิการในเขตนั้น ร่วมกันรับผิดชอบในพื้นที่ด้วย : ศูนย์มีทั้งหมด ๓๕ ศูนย์ ดังนี้

๑. ศูนย์ปฏิบัติการเขตพระนคร พระราชรัตนากรณี
วัดอินทรวีหาร โทร. ๐-๒๒๘๑-๓๘๑๐
๒. ศูนย์ปฏิบัติการเขตป้อมปราบฯ-ปทุมวัน
พระเทพสิทธิโกศล วัดพลับพลายชัย
โทร. ๐๘-๑๘๓๓-๔๓๓๓, ๐-๒๒๒๑-๖๔๔๒
๓. ศูนย์ปฏิบัติการเขตดุสิต พระมุนีอโนมคุณ
วัดปราสาทบุญญาวาส โทร. ๐๘-๓๔๑๘-๒๐๙๓,
๐-๒๒๔๑-๕๔๓๒
๔. ศูนย์ปฏิบัติการเขตพญาไท พระราชสิทธิมนี
วัดมหาธาตุฯ โทร. ๐-๒๒๒๔-๔๐๙๓
๕. ศูนย์ปฏิบัติการเขตสัมพันธวงศ์ พระราชวิริยสุนทร
วัดชัยชนะสงคราม โทร. ๐-๒๒๒๒-๙๔๕๑
๖. ศูนย์ปฏิบัติการเขตบางรัก พระสิทธินิติธาดา
วัดมหาธาตุ โทร. ๐๒-๒๒๑-๕๙๙๙

๓. ศูนย์ปฏิบัติการเขตบางเขน-จตุจักร
พระพิพัฒน์ศาสนกิจวิธาน วัดเสมียนนารี
โทร. ๐-๒๕๕๙-๔๙๓๒
๔. ศูนย์ปฏิบัติการเขตพระโขนง พระโสภณธรรมวาที
วัดบางนาออก โทร. ๐-๒๓๙๓-๒๘๓๐
๕. ศูนย์ปฏิบัติการเขตยานนาวา-สาทร พระสุธีธรรมนาถ
วัดยานนาวา โทร. ๐๘-๑๓๕๕-๑๔๔๒
๐-๒๖๓๒-๓๘๓๕
๑๐. ศูนย์ปฏิบัติการเขตลาดกระบัง พระครูอนุกุลสารกิจ
วัดบำรุงرين โทร. ๐-๒๓๒๖-๖๓๓๕
๑๑. ศูนย์ปฏิบัติการเขตมีนบุรี พระครูโกศลวิมลกิจ
วัดแสนสุข โทร. ๐-๒๕๔๐-๓๒๓๕
๑๒. ศูนย์ปฏิบัติการเขตหนองจอก พระวิเชียรธรรมคุณาธาร
วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม โทร. ๐-๒๒๒๒-๐๙๓๓
๑๓. ศูนย์ปฏิบัติการเขตบางกะปิ พระราชปริยัติสุนทร
วัดเทพศิลา โทร. ๐-๒๓๑๘-๐๖๓๙
๑๔. ศูนย์ปฏิบัติการเขตบางกอกใหญ่ พระธรรมรัตนวิสุทธิ
วัดราชสิทธิธาราม โทร. ๐-๒๔๖๕-๔๔๒๓
๑๕. ศูนย์ปฏิบัติการเขตตลิ่งชัน พระเทพวิมลโมลี
วัดรัชฎาธิฐฐาน โทร. ๐-๒๔๒๔-๑๓๐๒
๑๖. ศูนย์ปฏิบัติการเขตบางกอกน้อย พระราชประสิทธิ์วิมล
วัดระฆังโฆสิตาราม โทร. ๐-๒๔๑๑-๔๕๔๕

๑๓. ศูนย์ปฏิบัติการเขตธนบุรี
วัดปากน้ำ	พระปริยัติกิจ
โทร. ๐-๒๔๕๓-๑๒๓๓
๑๔. ศูนย์ปฏิบัติการเขตคลองสาน
วัดพิชยญาติการาม	พระราชปัญญารังษี
โทร. ๐๘-๑๙๒๐-๖๙๑๔,
๐-๒๘๖๑-๕๔๒๕
๑๕. ศูนย์ปฏิบัติการเขตบางขุนเทียน
วัดเตา	พระพิศาลพัฒน์พิสุทธ์
โทร. ๐-๒๔๖๘-๐๓๔๙
๒๐. ศูนย์ปฏิบัติการเขตราชวัชรบุรีบูรณะ
วัดสารอด	พระครูสิริวีราภรณ์
โทร. ๐-๒๔๒๓-๓๕๕๔
๒๑. ศูนย์ปฏิบัติการเขตภาษีเจริญ
วัดปากน้ำ	พระธรรมรัตนากร
โทร. ๐-๒๔๕๓-๑๓๐๘
๒๒. ศูนย์ปฏิบัติการเขตหนองแขม
วัดม่วง	พระพิพัฒน์ศาสนธำรง
โทร. ๐-๒๔๑๓-๔๙๐๑
๒๓. ศูนย์ปฏิบัติการเขตบางคอแหลม
วัดเรือยศสุทธาราม	พระครูโอภาสกิตติวัฒน์
โทร. ๐๘-๙๖๖๖-๒๘๙๓
๒๔. ศูนย์ปฏิบัติการเขตลาดพร้าว-บึงกุ่ม
วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม	พระอุดรคณารักษ์
โทร. ๐-๒๖๒๒-๒๙๔๒
๒๕. ศูนย์ปฏิบัติการเขตคลองเตย
วัดคลองเตยใน	พระสุนทรกิจจาภิวัฒน์
โทร. ๐-๒๒๔๙-๓๓๖๔
๒๖. ศูนย์ปฏิบัติการเขตประเวศ
วัดอมรินทราราม	พระพิศาลพัฒน์กิจ
โทร. ๐-๒๔๑๑-๐๐๐๔

๒๗. ศูนย์ปฏิบัติการเขตบางซื่อ
วัดแก้วฟ้าจุฬามณี	พระรัตนเมธี
โทร. ๐-๒๒๔๓-๗๗๑๕
๒๘. ศูนย์ปฏิบัติการเขตสวนหลวง
วัดยาง	พระราชพัฒน์มโนม
โทร. ๐-๒๓๑๑-๒๘๓๐
๒๙. ศูนย์ปฏิบัติการเขตทวีวัฒนา
วัดปรุณาวาส	พระครูสุทธธรรมาภิมุข
โทร. ๐-๒๔๔๑-๙๙๗๑
๓๐. ศูนย์ปฏิบัติการเขตคลองสามวา
วัดคณิกาผล	พระสุนทรกิจโสภณ
โทร. ๐-๒๒๒๕-๓๕๖๐
๓๑. ศูนย์ปฏิบัติการเขตจอมทอง
วัดนางนอง	พระเทพสิทธิเวที
โทร. ๐-๒๔๖๘-๐๓๔๙
๓๒. ศูนย์ปฏิบัติการเขตบางพลัด
วัดเทพากร	พระสุธีธรรมโสภณ
โทร. ๐-๒๔๓๕-๘๕๘๙
๓๓. ศูนย์ปฏิบัติการเขตดอนเมือง
วัดเวฬุวนาราม	พระครูชัยสารสุนทร
โทร. ๐-๒๕๓๔-๓๖๕๒
๓๔. ศูนย์ปฏิบัติการเขตสายไหม
วัดชัยพยุขมณฑล	พระปริยัติวิโรภการ
โทร. ๐-๒๕๑๙-๘๗๘๘
๓๕. ศูนย์ปฏิบัติการเขตบางแค
วัดบุญประดิษฐ์	พระราชมุนีโสภณ
โทร. ๐-๒๔๑๓-๓๐๔๒

๒. คำสั่งเจ้าคณะกรุงเทพมหานคร

ที่ ๑๑ /๒๕๕๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะพระวินยาศึกษาส่วนกลาง

เพื่อประโยชน์แก่การปกครองคณะสงฆ์กรุงเทพมหานคร และเพื่อแบ่งเบาภาระของเจ้าคณะกรุงเทพมหานคร อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๕ แห่งกฎหมายธรรมนูญฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ว่าด้วยระเบียบการปกครองคณะสงฆ์เจ้าคณะกรุงเทพมหานคร จึงแต่งตั้งพระวินยาศึกษาส่วนกลางในเขตการปกครองคณะสงฆ์กรุงเทพมหานครขึ้น ประกอบด้วยพระสงฆ์ผู้มีรายนามดังต่อไปนี้

ลำดับ	รายนาม	วัด	ตำแหน่ง
๑	พระเทพวิริยาภรณ์	วัดหัวลำโพง	ประธานที่ปรึกษา
๒	พระราชพัฒน์นอม	วัดยาง	รองประธานที่ปรึกษา
๓	พระราชปริยัติสุนทร	วัดเทพศิลา	ที่ปรึกษา
๔	พระสุนทรกิจโสภณ	วัดคณิกาผล	ที่ปรึกษา
๕	พระพิศาลพัฒน์พิสุทธิ์	วัดเลา	ที่ปรึกษา
๖	พระพิพัฒน์ศาสนกิจวิธาน	วัดเสมียนนารี	ที่ปรึกษา
๗	พระสิทธินิติธาดา	วัดมหาธาตุ ๑	ที่ปรึกษาฝ่ายกฎหมาย
๘	พระรัตนเมธี	วัดแก้วฟ้าจุฬามณี	หัวหน้าพระวินยาศึกษา

๙ พระอาทรปริยัติกิจ	วัดเทพลีลา	รองหัวหน้าพระวินยาธิการ
๑๐ พระปริยัติธรรมสุนทร	วัดราชสิงขร	รองหัวหน้าพระวินยาธิการ
๑๑ พระครูชัยสารสุนทร	วัดเวฬุวนาราม	รองหัวหน้าพระวินยาธิการ
๑๒ พระครูอุดมพัฒนคุณ	วัดพระไกรสีห์	รองหัวหน้าพระวินยาธิการ
๑๓ พระครูวิมลธรรมธาดา	วัดระฆังโฆสิตาราม	รองหัวหน้าพระวินยาธิการ
๑๔ พระมหาวัช โพธิเสวี	วัดตลิ่งชัน	รองหัวหน้าพระวินยาธิการ
๑๕ พระครูโพนุลสกรกิจ	วัดเบญจมบพิตรฯ	รองหัวหน้าพระวินยาธิการ
๑๖ พระครูโสภาสสุวรรณวัฒน์	วัดกระโสมทอง	รองหัวหน้าพระวินยาธิการ
๑๗ พระวรกิตติโสภณ	วัดนาคนคร	รองหัวหน้าพระวินยาธิการ
๑๘ พระครูพิพัฒน์วรคุณ	วัดมะกอก	พระวินยาธิการ
๑๙ พระครูวรรังษกิจ	วัดเศวตฉัตร	พระวินยาธิการ
๒๐ พระครูวรเวทย์วิเศษ	วัดราชนิยมธรรม	พระวินยาธิการ
๒๑ พระครูศรีวิมลธาดา	วัดมหาพฤฒาราม	พระวินยาธิการ
๒๒ พระครูอาทรพัฒนโกศล	วัดลาดพร้าว	พระวินยาธิการ
๒๓ พระ ครูธีรวิมลคุณ	วัดระฆังโฆสิตาราม	พระวินยาธิการ
๒๔ พระครูนวกการสุนทร	วัดท่าพระ	พระวินยาธิการ
๒๕ พระครูธีรวรกิจ	วัดโสมภิมุข	พระวินยาธิการ
๒๖ พระครูสุกกิจจานุรักษ์	วัดแก้วฟ้าจุฬามณี	พระวินยาธิการ
๒๗ พระปลัดสุชาติ สุชาติ	วัดบางเป้งใต้	พระวินยาธิการ
๒๘ พระปลัดชาญณรงค์ ดิคุษาโน	วัดเลา	พระวินยาธิการ
๒๙ พระครูสังฆรักษ์ สุเทพ รัตโก	วัดพระไกรสีห์	พระวินยาธิการ
๓๐ พระครูวิธานอมรกิจ	วัดอมรินทราราม	เลขานุการพระวินยาธิการ
๓๑ พระครูอาทรศาสนกิจ	วัดหัวลำโพง	รองเลขานุการพระวินยาธิการ

- ๓๒ พระครูสุกิตบุญวัฒน์ วัดด่านพระราม ๓ รองเลขานุการพระวินยาธิการ
๓๓ พระครูศีลวัฒนาภรณ์ วัดประยุรวงศาวาส ผู้ช่วยเลขานุการพระวินยาธิการ
๓๔ พระครูธีรธรรมนันท์ วัดบางแวก ผู้ช่วยเลขานุการพระวินยาธิการ
๓๕ พระครูศรีปัญญาธร วัดสังข์กระจาย ผู้ช่วยเลขานุการพระวินยาธิการ
๓๖ พระครูวิहारกิจจานุการ วัดอมรินทราราม ผู้ช่วยเลขานุการพระวินยาธิการ

ให้คณะพระวินยาธิการดังกล่าวนี้ มีอำนาจหน้าที่ตรวจตรา
ดูแลพระภิกษุสามเณรที่ประพฤติตนไม่สมควรแก่สมณวิสัยหรือล่วง
ละเมิดพระธรรมวินัย กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ
ประกาศ และคำสั่งผู้บังคับบัญชา โดยประสานกับเจ้าคณะเจ้าสังกัด หรือ
เจ้าคณะเจ้าของเขตที่มีความผิดเกิดขึ้น เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตาม
พระธรรมวินัย

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นต้นไป จน
กว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง

สั่ง ณ วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๓

(พระธรรมสุธี)

เจ้าคณะกรุงเทพมหานคร

๓. ส่วนคุ้มครองพระพุทธศาสนา (จนท. สังฆการีเดิม)

ส่วนคุ้มครองพระพุทธศาสนา หมายถึง เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทำหน้าที่รับสนองงานการปกครองคณะสงฆ์เกี่ยวกับเรื่องราวการกล่าวโทษ ร้องทุกข์ ตรวจตรา ถวายคำแนะนำพระภิกษุสามเณรที่มีอาจารย์ไม่สมควร แก่สมณวิสัย และดำเนินการสนองงานเจ้าคณะผู้ปกครองคณะสงฆ์ เพื่อพิจารณาลงโทษพระภิกษุสามเณรที่ประพฤติผิดพระธรรมวินัยและกฎหมายบ้านเมือง ในสมัยโบราณเรียกว่า สังฆการี มีหน้าที่เกี่ยวกับสงฆ์ในงานหลวง และบางสมัยสังฆการีมีอำนาจกว้างขวางมิใช่เป็นเพียงเจ้าพนักงานในพระราชพิธีเท่านั้นแต่ทำหน้าที่ชำระอธิการณ์พิจารณาลงโทษแก่พระสงฆ์ผู้ล่วงละเมิดสิกขาบทและประพฤติผิดพระธรรมวินัย

ในปัจจุบันนี้ ส่วนคุ้มครองพระพุทธศาสนา เป็นส่วนหนึ่งในสำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติมีภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบดังนี้

๑. ดำเนินการและประสานงานกับคณะสงฆ์ในการ ตรวจตรา ถวายคำแนะนำพระภิกษุสามเณรที่มีอาจารย์ไม่สมควรแก่สมณสาธูป

๒. ดำเนินการประสานงานกับคณะสงฆ์และราชการในการ นิคหกรรมแก่พระภิกษุสงฆ์ที่ล่วงละเมิดพระธรรมวินัย

๓. วิเคราะห์จัดทำข้อมูล พยานหลักฐานอื่นๆ เกี่ยวกับนิคหกรรม

๔. การร้องทุกข์พระภิกษุสงฆ์

๕. ดำเนินการสอบสวนวิเคราะห์ข้อกฎหมาย และหลักพระธรรมวินัย

๖. รวบรวม ตรวจสอบ

๗. สอนงานคณะกรรมการคุ้มครองพระพุทธศาสนา

๘. รวบรวมข้อมูลเอกสารประวัติฯ เกี่ยวกับการบ่อนทำลายพระพุทธศาสนา

ลายพระพุทธศาสนา

๙. วิเคราะห์ผลกระทบต่างๆ เสนอผู้เกี่ยวข้อง

๑๐. งานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

๔. อาจารย์ที่ควรศึกษา

ของ

เจ้าประคุณสมเด็จพระมหาธีรราชย์ เจ้าคณะใหญ่หนกลาง

วัดชนะสงคราม พ.ศ. ๒๕๔๑

๑. การนุ่ง การห่ม ต้องให้เป็นปริมณฑล คือมีความเรียบร้อยตามพระวินัย การนุ่งอันตรวาสก (สบง) ต้องให้ปิดนาภี (สะดือ) ต่ำลงไปถึงแข้ง หรือต่ำกว่าเข่า ๘ นิ้ว การห่มอุตตราสงค์ (จีวร) ต้องให้ต่ำกว่าเข่า ประมาณ ๔ นิ้ว สูงกว่าสบงประมาณ ๔ นิ้ว ถ้าห่มม้วนลูกบวบ ต้องจัดชายผ้าให้เสมอกันก่อน จึงม้วนผ้า ไม่ควรรวบๆ ผ้าม้วนแล้ว ชายผ้าจะแตก ห่มแล้วดูปุ่มปาม ไม่เรียบร้อยไม่น่าดู

๒. การฉัน สมควรถวายข้าวพระพุทธเสียก่อน เพื่อเป็นพุทธบูชาเป็นธรรมเนียมมีมาตั้งแต่สมัยลังกาวงศ์มีเรื่องปรากฏในคัมภีร์สารัตถสังคหะ แล้วพิจารณาตั้งขณิกปัจจเวกขณะ (ปฏิบัติสงฆา โยนิโส ปิณฑปาต ปฏิเสวามิ) ต้องศึกษาธรรมเนียมการฉันในเสขียวัตรให้ถ่องแท้ ในยุคปัจจุบันนี้นิยมช้อนกลาง ต้องใช้ช้อนกลางด้วย

๓. การรับประเคน โดยทั่วไป ควรรับสองมือ เป็นการเพิ่มศรัทธาปสาทะแก่ผู้ถวาย เว้นแต่ของที่ถวายเป็นของเล็กไม่เหมาะที่จะรับสองมือ จึงควรรับมือเดียว ถ้าเป็นสุภาพสตรี ควรใช้ผ้ากราบรับ ต้องเตรียมผ้ากราบติดตัวไว้เสมอ

๔. การนั่ง จะนั่งในวัดก็ตามในบ้านก็ตาม ควรพยายามนั่งให้ตัวตรงไว้ งดงามดี

๕. การประนมมือ ควรประนมให้นิ้วเสมอกัน และกระพุ่มมือเล็กน้อยให้มีลักษณะคล้ายดอกบัว วางมือไว้ในระหว่างอกพอดี และระวังไว้ไม่ให้ลดต่ำลงไป

๖. การเจริญพระพุทธมนต์ หรือสวดพระพุทธมนต์ ควรนั่งตัวตรง ทอดสายตาลงต่ำ ไม่เหลียวซ้ายเหลียวขวา สายหน้าไปมาตามความพอใจ หรือหงายหน้าทอดสายตาดูไกล

๗. ในการออกเสียงสวดมนต์ ต้องฟังเสียงหัวหน้า ต้นเสียง ใช้เสียงต่ำหรือเสียงสูง เร็วหรือช้า ถ้าต้นเสียงใช้เสียงสูง ต้องสูงตาม ถ้าต่ำต้องต่ำตาม ถ้าเร็วต้องเร็วตาม ถ้าช้าต้องช้าตาม ต้องคอยระวังเสียงและจังหวะให้เสมอกัน ให้กลมกลืนกัน มิใช่ต่างรูปต่างว่า ไม่พร้อมกัน ไม่กลมกลืนกัน ผู้ฟังไม่สบายหูไม่สบายใจ เกิดความรำคาญไม่ประสงค์จะฟัง เลื่อมศรัทธาความเชื่อความเลื่อมใส

๘. ขณะเจริญหรือสวดพระพุทธมนต์ ไม่ดื่ม น้ำ ไม่หยิบโน้มนวชนี ตั้งสมาธิในการสวด การเจริญเว้นไว้แต่จำเป็น เช่น ไอ จาม เป็นต้น แม้จะมีเหตุก็หากกระดากหรือผ้าซับให้แห้งโดยเร็วไม่อ้อยอิ่งยืดขาด

๙. กล้องถ่ายรูป กล้องส่องทางไกล มีประกาศคณะสงฆ์ห้ามไว้แล้ว เครื่องถ่ายวิดีโอ โทรศัพท์มือถือ ไม่ควรใช้ ไม่เหมาะสมแก่สมณสาธูป เพราะเป็นของคลุหฺสฺส หรือนักธุรกิจเขาใช้กัน พระภิกษุสามเณรที่ดีไม่ควรมี ไม่ควรใช้

๑๐. การนั่งรยณต์ร่วมกับสตรี (สตรีหลายคน พระภิกษุรูปเดียว) การนั่งรยณต์โดยสตรีเป็นผู้ขับ (หนึ่งต่อหนึ่ง) จะด้วยเหตุใดก็ตาม เป็นการไม่สมควร เป็นโลกวัชระ มีพระบัญญัติห้ามไว้แล้วในการ

ที่พระภิกษุเดินทางร่วมกับนางภิกษุณี

๑๑. การขั้บรยนต์ด้วยตนเอง มิว่ากรณีใดๆ ไม่สมควร เป็นโลกวัชชะ เป็นกิริยาอาการของคฤหัสถ์ ผิดพระวินัย ผิดกฎหมายบ้านเมือง พระสังฆาธิการกระทำความผิดมีโทษทางจริยาพระสังฆาธิการอีกทางหนึ่ง

๑๒. การนั่ง นอน ในที่ลับตา (ไม่มีคนเห็น) ในที่ลับหู (คนอื่นไม่ได้ยินเสียง) กับสตรี ไม่สมควร เป็นโลกวัชชะ มีพระบัญญัติไว้แล้วว่าเป็นอนิยต พระสังฆาธิการประพฤติด้อยมีโทษทางจริยาพระสังฆาธิการอีกทางหนึ่ง

๕. คำแนะนำเกี่ยวกับอาจารย์

ของ

เจ้าประคุณสมเด็จพระธีรญาณมุนี (ปลุณฺณกมหาเถระ)

อดีตเจ้าอาวาสวัดจักรวรรดิราชาวาส

พ.ศ. ๒๕๔๑

๑. อย่าสะพายย่าม
๒. อย่าแบกย่าม
๓. อย่าเลิกขาจีวรขึ้นพาดไหล่
๔. อย่าคาบบุหรืหรือเดินสูบตามถนนหรือในที่สาธารณะ
๕. ถึงวันโกนถ้าจะไปในงานพิธีตอนเช้า ไม่ต้องโกนศีรษะ ตอนบ่ายถ้าจะไปในงานพิธีจะต้องโกนก่อนไป
๖. เวลาประชุมหรือไปในงานพิธีควรไปถึงสถานที่ก่อนผู้ใหญ่ อย่าให้ผู้ใหญ่ไปรอผู้น้อยความจริงผู้น้อยควรจะไปรอรับผู้ใหญ่ว่าจะชอบด้วยระเบียบ
๗. เวลาไปในงานพิธีไม่ควรเดินไปถึงอาสนะแล้วนั่งลงเลยทีเดียว เป็นกิริยาไม่สุภาพ ควรคุกเข่าลงหน้าอาสนะแล้วเดินเข้าเข้าไปนั่ง และต้องรอฟพระเถระผู้ใหญ่ หรือรอให้พร้อมกัน
๘. ในงานพิธีเจริญพระพุทธมนต์ ให้วางพัดข้างขวา วางย่ามไว้ข้างซ้ายเราเสมอไป
๙. การจับพัดในงานพิธีทั่วไปใช้มือขวา ถ้าบังสุกุลใช้มือซ้าย ส่วนมือขวาจับผ้ากุฎาโยง อย่าเอนพัดโยหน้า เย้หลัง ต้องตั้งให้ตรง

มาก่อนหรือเมื่อเสร็จพิธีแล้ว การถือพัดควรให้อยู่ในลักษณะ
ลำรวมเสมอ อย่าถือต่ำแกว่งพัดไปมา เป็นกิริยาที่ไม่งาม

๑๐. ไม่ควรนั่งเสมอแถวเดียวกับผู้ใหญ่ ควรนั่งเยื้องหรือแถวถัด
ลงมา ถ้าจำเป็นต้องนั่งแถวเดียวกันกับผู้ใหญ่ควรนั่งข้างซ้าย
ผู้ใหญ่
๑๑. ไม่ควรนั่งเบียดเสียดผู้ใหญ่หรือใกล้เกินไป
๑๒. ไม่ควรพูดข้ามศีรษะผู้ใหญ่ คือยืนคอบไปพูดกับผู้อื่นที่อยู่ตรง
กันข้ามกับเราซึ่งมีผู้ใหญ่นั่งอยู่ในระหว่างกลาง
๑๓. ไม่ควรพูดทะลุกลางปล้อง คือผู้ใหญ่พูดอยู่ยังไม่จบ พูดแทรก
ขึ้นในระหว่าง
๑๔. ไม่ควรพูดคัดค้านผู้ใหญ่ตรงๆ โดยลักษณะไม่สุภาพ
๑๕. เดินตามผู้ใหญ่ ไม่ควรใกล้นัก ห่างนัก ควรเดินเยื้องอยู่ข้างซ้าย
ท่านนิดหน่อยเสมอ ไม่ควรเดินเยื้องขวา
๑๖. ไม่ควรเดินแซงขึ้นหน้าผู้ใหญ่ หรือเดินนำหน้าผู้ใหญ่ ถ้าจำ
เป็นจะต้องขึ้นหน้า ควรแซงให้ห่างมากๆ
๑๗. ถ้าเดินสวนทางกับผู้ใหญ่ ควรหลีกทางขวา หรือควรหยุดยืน
อยู่และหันหน้ามาทางท่านให้ท่านผ่านไปก่อน แล้วจึงค่อยเดิน
ต่อไป
๑๘. ถ้าเราเดินอยู่ รู้ว่าผู้ใหญ่เดินตามมา ควรหยุดหลีกให้ท่าน
เดินไปข้างหน้าเสียก่อน แล้วจึงเดินตามท่าน
๑๙. การนั่งร่วมยานพาหนะไปกับผู้ใหญ่ เช่น นั่งในรถในเรือ ไม่ควร
นั่งอาสนะเดียวกับท่าน สำหรับในรถควรนั่งข้างหน้า ส่วนในเรือ

- ควรนั่งข้างหลัง ถ้าจำเป็นจะต้องนั่งเคียงท่านควรนั่งข้างซ้าย
ท่าน ให้ท่านนั่งข้างขวาเรา และควรไหว้ขอโอกาสก่อนเสมอ
๒๐. การนำทางผู้ใหญ่ ไม่ควรนำตรง ๆ ควรเดินเลี้ยวข้าง ๆ นำ
ท่านไป
๒๑. ผู้ใหญ่ไม่กั้่นร่่ม เรากั้ไม่ควรกั้่นร่่มเดินตามท่าน ผู้ใหญ่ไม่สวม
รองเท้า กั้ไม่ควรสวมรองเท้าเดินตามท่าน
๒๒. ยืนพูดกับผู้ใหญ่ที่ท่านไม่ได้สวมรองเท้า ไม่ได้กั้่นร่่ม ถ้าเรา
สวมรองเท้า ควรถอดรองเท้า ลงจากรองเท้าและลดร่่มทุกคราว
๒๓. ไม่ควรนั่งโดยอาการไม่เคารพพูดกับผู้ใหญ่ เช่น นั่งขัดสมาธิ
หรือชันเข่า หรือนั่งเท้าแขน เป็นต้น
๒๔. อยู่ในบ้านหรือในที่มิใช่วัด ไม่ควรกราบ-ไหว้พระผู้ใหญ่ เพียง
แต่ทำความสำรวม แสดงอาการเคารพเท่านั้น
๒๕. ผู้ใหญ่นั่งอยู่ จะเปิด-ปิดประตูหน้าต่าง หรือเอื้อมหยิบของที่
อยู่สูงกว่าศีรษะผู้ใหญ่ ควรไหว้หรือขอโอกาสก่อนทุกครั้ง
๒๖. ไม่ควรยื้่นฉั้่นอาหารหรือยื้่นดื่มน้้าเป็นต้น ควรนั่งลงก่อนแล้ว
จึงฉั้่นหรือดื่ม
๒๗. เวลาคั้่นอาหาร ควรห่มผ้าและนั้่งฉั้่นให้เรียบร้อยทุก ๆ ครั้ง
๒๘. อย่าเล่นหรือออกกั้ลังกายอย่างคลุ่หั้สตั้ เช่น หมากรุ่ก โฟ่ ทะ
เตะกรั้ว ชกมวย เป็นต้น ถ้าออกกั้ลังกายควรหาวิธีโดยควร
แก้สมณสารูป
๒๙. เวลาลงท้้าวัตรสวดมนต์หรือเข้าประชุม ควรจัดนั้่งเรียงแถว
หน้ากระดานให้เป็นระเบียบเรียบร้อย อย่างนั้่งห่างกันเป็น

หย่อม ๆ หรือแถวคด ดูไม่เรียบร้อย

๓๐. เวลาเข้าหรือเลิกประชุม ไม่ควรแย่งกันเข้าหรือออก ควรเปิดโอกาสให้แก่ผู้ใหญ่ตามลำดับอาวุโส
๓๑. เวลาไปในงานพิธี ก่อนจะถูกจากอาสนะ ควรให้ประธานหรือหัวหน้าลูกก่อน นอกนั้นให้ลูกและออกมาตามลำดับจนถึงปลายแถว ผู้อยู่ปลายแถวไม่ควรลุกออกก่อน
๓๒. ดอกไม้รูปเทียนที่ทายกทายิกาถวายมา ไม่ควรทิ้งขว้างหรือวางไว้ในที่ไม่สมควร ควรจะนำมาบูชาพระ
๓๓. ให้ช่วยกันสอดส่องผู้อยู่ในปกครองของตน ตลอดจนผู้ที่มาพักอาศัย ให้เฝ้าเพื่อต่อระเบียบของคณะและของวัด
๓๔. ไปถามมาบอก โดยวาจาหรือโดยลายลักษณ์อักษร เป็นสมบัติของผู้ดีที่ควรปฏิบัติ
๓๕. อย่าสะพายกล้องถ่ายรูปในที่สาธารณะ
๓๖. อย่ารับเป็นมัคคุเทศก์พาคนต่างชาติเที่ยว

แบบบันทึกต่าง ๆ

๖. แบบบันทึกถ้อยคำ

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ข้าพเจ้า.....นาย.....

นามสกุล.....อายุ.....พรรษา.....สัญชาติ.....

เชื้อชาติ.....อาชีพ.....วิทยฐานะ.....

ชื่อ/สกุล บิดา.....ชื่อ/สกุล มารดา.....

อุปสมบทเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.วัด.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

สังกัดวัด.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....นามเจ้าอาวาส.....

นามพระอุปัชฌาย์.....วัด.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

นามพระกรรมวาจาจารย์.....วัด.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

นามพระอนุสาวนาจารย์.....วัด.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

หนังสือสุทธิเลขที่.....ออกให้ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้าขอให้ถ้อยคำด้วยความสมัครใจและเป็นจริงดังนี้

.....

.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวข้างต้นนี้เป็นความจริงทุกประการและขอรับผิดชอบ

.....

.....

ข้อความนี้ได้อ่านแล้วเห็นว่าถูกต้องตรงความจริง จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ.....ผู้ให้ถ้อยคำ
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้สอบสวน
(.....)

ลงชื่อ.....พระวินยาธิการ
(.....)

ลงชื่อ.....พระวินยาธิการ
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก/พยาน

๗. ตัวอย่างแบบบันทึกต่างๆ

แบบบันทึกการตรวจสอบ*

บันทึกที่.....

วันที่.....

บันทึกไว้เพื่อเป็นหลักฐานว่า

วันนี้.....(วัน/เดือน/ปี).....เวลา.....น.

พระวินยาธิการ เจ้าพนักงานตำรวจ เจ้าหน้าที่

.....ตามรายชื่อท้ายบันทึกนี้ ได้รับแจ้ง
จากประชาชนว่าเห็นพระภิกษุ อยู่ที่.....ในอาคารไม่สำรวม
หรืออยู่ในที่โจครอันเป็นสถานที่ไม่ควรต่อสมณวิสัย จึงได้เดินทางไป
ตรวจสอบ พบพระ.....ปรากฏตัวอยู่ใน

อาคารไม่สำรวมจึงนิมนต์มาตรวจสอบที่วัด.....

ตรวจหนังสือสุทธิเลขที่.....สังกัดวัด.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

อายุ.....พรรษา.....ตรวจสอบไม่พบ

ความผิดอื่นสอบถามพระผู้ถูกตรวจสอบให้ถ้อยคำรับว่าต่อไปจะไม่ประพฤติด
ตนล่วงละเมิดพระธรรมวินัยจึงได้ตักเตือนไว้ครั้งหนึ่งก่อนแล้วนิมนต์ให้กลับ
วัดไป

* คู่มือพระสังฆาธิการ เรื่องการปกครองคณะสงฆ์ สำนักงานเลขาธิการมหาเถร-
สมาคม กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ โรงพิมพ์การศาสนา พ.ศ. ๒๕๔๔

อนึ่งในการตรวจสอบครั้งนี้ เจ้าคณะผู้ปกครอง พระวินยาธิการ และคณะทุกรูป/คน ไม่ได้ทำร้าย บังคับ ชูเชิญ เรียกร้องหรือรับทรัพย์ หรือ ทำให้ทรัพย์สินของพระผู้ถูกตรวจสอบเสียหาย สูญหายแต่อย่างใด

อ่านให้ฟังแล้วรับว่าถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ.....ผู้ถูกตรวจสอบ
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน/บันทึก/อ่าน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

แบบบันทึกการลาสิกขา*

บันทึกที่.....

วันที่.....

บันทึกไว้เพื่อเป็นหลักฐานว่า

วันนี้.....(วัน/เดือน/ปี).....เวลา.....น.

พระวินยาธิการ เจ้าพนักงานตำรวจ เจ้าหน้าที่.....

ตามรายชื่อท้ายบันทึกนี้ได้พบพระ.....อายุ.....พรรษา.....

สังกัดวัด.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....หนังสือสุทธิเลขที่.....ปรากฏอยู่

ที่.....ในอาคารไม่ว่ารวมหรือละเมิดพระธรรม

วินัย จึงได้นิมนต์มาตรวจสอบที่วัด.....

สอบถามพระผู้ถูกตรวจสอบให้ถ้อยคำรับว่า.....

.....ขอรับผิด เพื่อเห็นแก่ศาสนา จึงขอสมัคร

ใจลาสิกขา ณ บัดนี้

ส่วนอัฐบริวาร เช่น ไตรจีวร บาตร ย่าม ขอสละสิทธิ์ถวายเป็นกุศล

ต่อวัดเจ้าคณะผู้ปกครองและพระวินยาธิการจึงจัดให้พระผู้ถูกตรวจสอบลา

สิกขาตามความประสงค์เมื่อวันที่.....เดือน.....

พ.ศ.เวลา.....น.

* คู่มือพระสังฆาธิการ เรื่องการปกครองคณะสงฆ์ สำนักงานเลขาธิการมหาเถรสมาคม กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ โรงพิมพ์การศาสนา พ.ศ. ๒๕๔๔

อนึ่งในการตรวจสอบครั้งนี้ เจ้าคณะผู้ปกครอง พระวินยาธิการ และคณะทุกรูป / คน ไม่ได้ทำร้าย บังคับ ชูเชิญ เรียกร้องหรือรับทรัพย์สินหรือทำให้ทรัพย์สินของพระผู้ถูกตรวจสอบเสียหาย สูญหายแต่อย่างใด

อ่านให้ฟังแล้วรับว่าถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ.....ผู้ถูกตรวจสอบ
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน/บันทึก/อ่าน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

แบบบันทึกการจับกุม*

บันทึกที่.....

วันที่.....

บันทึกไว้เพื่อเป็นหลักฐานว่า

วันนี้ (.....วัน/เดือน/ปี.....) เวลา.....น.

เจ้าพนักงานตำรวจอันมี

๑.

๒.

๓. โดยมี

๑.

๒. เป็นผู้ชี้ให้

จับกุม ได้จับกุมนาย.....อายุ.....ปี

โดยกล่าวหาว่าแต่งกายหรือใช้เครื่องหมายที่แสดงว่าเป็นพระภิกษุ
ในศาสนาพุทธโดยมิชอบ เพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าเป็นบุคคลเช่นนั้นจับ
ได้พร้อมของกลางคือ

๑. จีวร สบง อังสะ ๑ ชุด (๓ ผืน)

๒. บาตรเหล็ก ๑ ใบ

๓.

เหตุเกิด.....

* คู่มือพระสังฆาธิการ เรื่องการปกครองคณะสงฆ์ สำนักงานเลขาธิการมหาเถร-
สมาคม กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ โรงพิมพ์การศาสนา พ.ศ. ๒๕๔๔

สอบถามผู้ต้องหาให้การรับสารภาพว่า ได้แต่งกายเป็นภิกษุในศาสนาพุทธ โดยมีได้บรรพชาอุปสมบทตามพระธรรมวินัยของศาสนาพุทธ เพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนเป็นภิกษุ ณ สถานที่เกิดเหตุจริง

อนึ่ง ในการจับกุมครั้งนี้เจ้าพนักงานตำรวจทุกนายและพยานทั้งหมดไม่ได้ทำร้าย บังคับ ชูเชื้อ เรียกร้องทรัพย์สินหรือทำให้ทรัพย์สินของผู้ต้องหาเสียหาย สูญหาย แต่อย่างใด

อ่านให้ฟังแล้วรับว่าถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้ในหลักฐาน

ลงชื่อ.....ผู้ต้องหา
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้จับกุม
(.....)

ลงชื่อ.....พยานจับกุม/บันทึก/อ่าน
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ชี้ให้จับกุม
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ชี้ให้จับกุม
(.....)

ตน.....สารวัตรเวร.....

ร้อยเวร.....ป.จ. ว ข้อที่.....

เลขคดีที่.....วันที่.....

บรรณานุกรม

สุเมธาธิบดี, พระ : ศูนย์ปฏิบัติการพระวินยาธิการคณะสงฆ์
กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๒ (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๓๖)

การศาสนา, กรม : คู่มือพระสังฆาธิการ เรื่อง การปกครอง คณะสงฆ์
สำนักงานเลขาธิการมหาเถรสมาคม กรมการศาสนา กระทรวง
ศึกษาธิการ ; โรงพิมพ์การศาสนา พ.ศ. ๒๕๔๔

การศาสนา, กรม : คู่มือพระสังฆาธิการ และพระวินยาธิการ ฝ่าย
สังฆการ สำนักงานเลขาธิการมหาเถรสมาคม กรมการศาสนา
กระทรวงศึกษาธิการ ; โรงพิมพ์การศาสนา พ.ศ. ๒๕๔๕

การศาสนา, กรม : พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

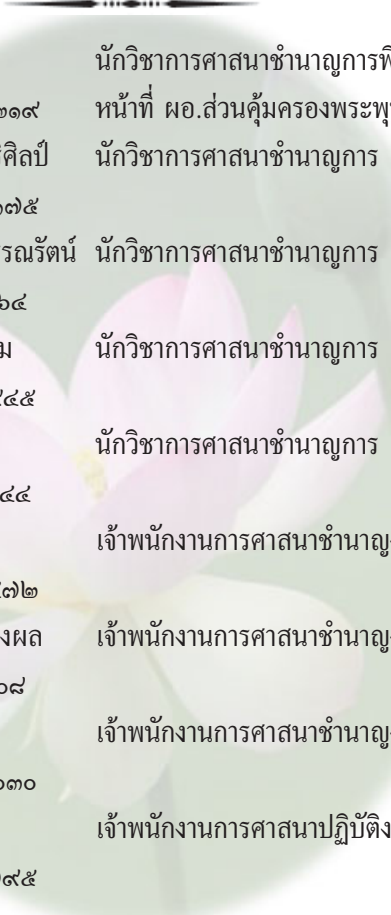
เทพเมธี, พระ : ศูนย์ปฏิบัติการพระวินยาธิการ คณะสงฆ์กรุงเทพ
มหานคร พ.ศ. ๒๕๔๘ พิมพ์ที่ โรงพิมพ์จำปาทองพรินต์

พระวินยาธิการ : คู่มือพระวินยาธิการ จังหวัดนนทบุรี ๒๕๔๘
พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ บริษัทสหธรรมิก จำกัด

เจ้าหน้าที่ส่วนคุ้มครองพระพุทธศาสนา

สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

โทร./โทรสาร ๐๒-๔๔๑-๔๕๔๗

-
๑. นายเอนก สนามชัย	นักวิชาการศาสนาชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่ ผอ.ส่วนคุ้มครองพระพุทธศาสนา
โทร. ๐๘-๙๙๙๑-๖๒๑๙	
๒. นายสาโรจน์ กาลศิริศิลป์	นักวิชาการศาสนาชำนาญการ
โทร. ๐๘-๙๙๖๘-๔๓๗๕	
๓. นายณัฐกิตต์ ไชยวรรณรัตน์	นักวิชาการศาสนาชำนาญการ
โทร. ๐๘-๑๙๓๐-๐๐๖๔	
๔. นายสุบิน บุญมาแย้ม	นักวิชาการศาสนาชำนาญการ
โทร. ๐๘-๙๑๑๔-๔๙๔๕	
๕. นายธีรพงศ์ ฟังเร็ว	นักวิชาการศาสนาชำนาญการ
โทร. ๐๘-๑๘๘๐-๖๙๔๔	
๖. นายราเชษฐ์ ผึ้งสุข	เจ้าพนักงานการศาสนาชำนาญงาน
โทร. ๐๘-๖๗๘๔-๐๔๗๒	
๗. นายอมรพรรณ บำรุงผล	เจ้าพนักงานการศาสนาชำนาญงาน
โทร. ๐๘-๑๗๐๑-๔๑๐๘	
๘. นายสำเริง ปานนัย	เจ้าพนักงานการศาสนาชำนาญงาน
โทร. ๐๘-๙๙๒๐-๕๐๓๐	
๙. นายวิภาค ล้อมเล็ก	เจ้าพนักงานการศาสนาปฏิบัติงาน
โทร. ๐๘-๑๙๓๐-๐๗๙๕	

๑๐. นายสงคราม ไชยนาม
โทร. ๐๘-๑๙๓๐-๐๐๖๕	เจ้าพนักงานการศาสนาปฏิบัติงาน
๑๑. นายสุริยา สุตะโท
โทร. ๐๘-๙๗๖๓-๔๘๑๐	เจ้าพนักงานการศาสนาปฏิบัติงาน
๑๒. นายธรรมรัตน์ แยมขจร
โทร. ๐๘-๙๗๗๒-๕๒๓๘	เจ้าพนักงานการศาสนาปฏิบัติงาน
๑๓. นายคชาภรณ์ คำสอนทา
โทร. ๐๘-๑๙๓๑-๗๘๖๐	นักวิชาการศาสนาชำนาญการ
๑๔. นายนันทภรณ์ ทองพันธุ์
โทร. ๐๘-๑๒๕๗-๕๑๑๙	เจ้าพนักงานการศาสนาชำนาญงาน
๑๕. นายภัทรพร บัวแก้ว
โทร. ๐๘-๑๒๕๖-๔๗๙๐	เจ้าพนักงานการศาสนาปฏิบัติงาน
๑๖. นายพะดล ประจงไสย
โทร. ๐๘-๓๒๙๖-๙๕๑๗	พนักงานขับรถ
๑๗. นายมนตรี รอดประชา
โทร. ๐๘-๖๗๖๐-๘๓๕๑	พนักงานขับรถ
๑๘. นายดิเรก ปานนุ้ย
โทร. ๐๘-๓๖๑๕-๘๔๒๓	พนักงานขับรถ

ผู้อุปถัมภ์การพิมพ์

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ส่วนคุ้มครอง พระพุทธรูปศาสนา

โทร. ๐-๒๔๔๑-๔๕๔๗

ผอ. วิชัย ธรรมเจริญ

โทร. ๐๘-๑๖๓๔-๑๑๒๓